klankwijzer

JAARGANG 2016: NR. 8, DECEMBER

PRIJS €4,95

Europese top blijft utopie

Harmoniestrijd maakt plaatje compleet

HARMONIEËN • FANFARES • BRASSBANDS • BIGBANDS • SHOW • MARS • PERCUSSIE • MAJORETTE/TWIRL • COLOR GUARD

YAMAHA

The 62 Series

Free your soul with this versatile, musical powerhouse that has been fine tuned over thirty years. Because every musician is an individual and needs the perfect instrument to match, the 62 Series gives you the freedom to express yourself and is available in both tenor and alto.

Transform your passion into that perfect performance.

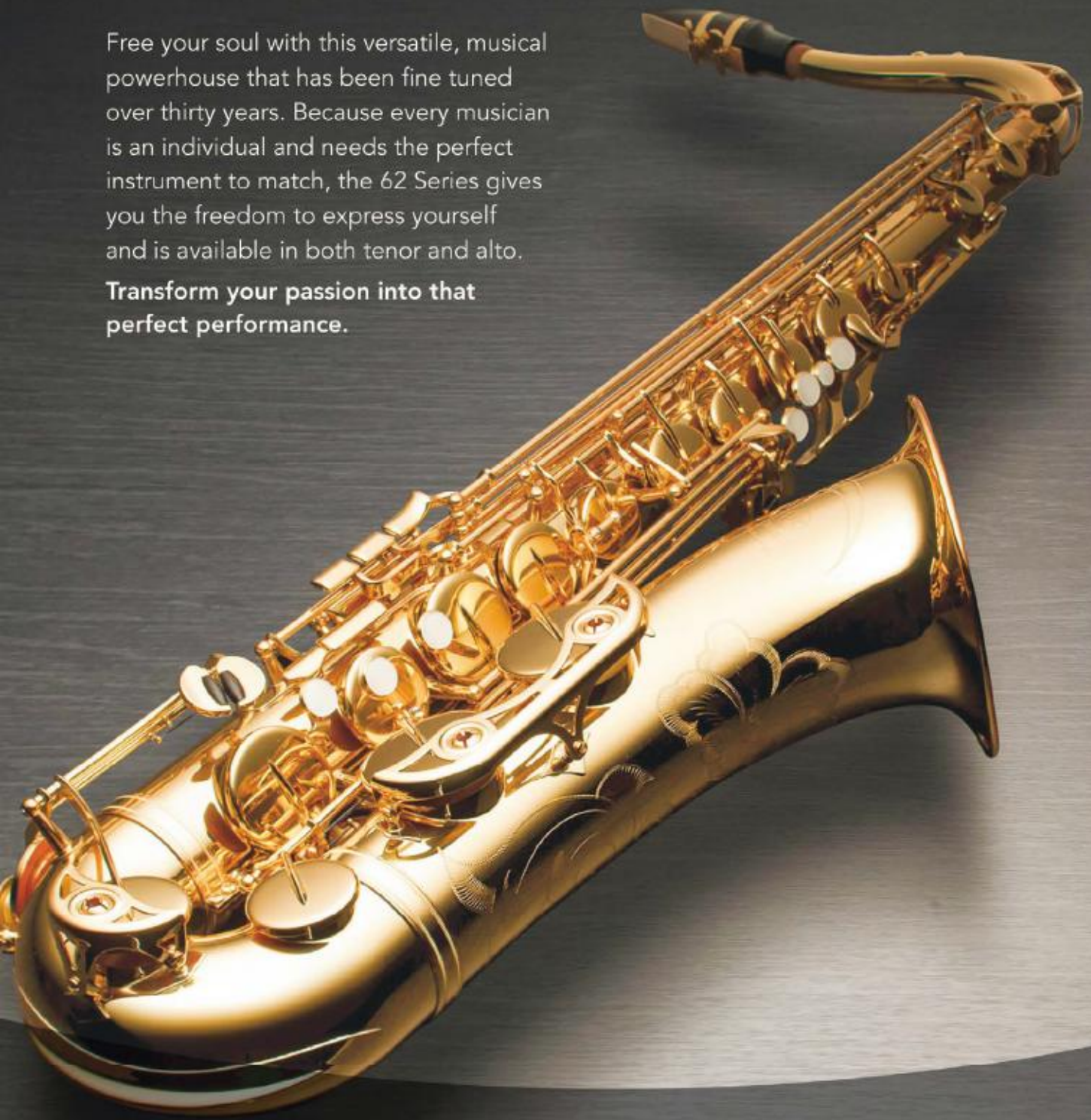

For more information visit

www.yamaha.com

INHOUD

4 Kort nieuws
9 ONHK maakt plaatje compleet
14 Topevenementen in 2017
16 Doerak CGN groeit uit zijn jasje
20 Muzikaal uitstapje voor blazers
22 Missiewerk op eerste KNMO-congres
26 Europese brassbandtop blijft utopie
32 De Dirigent: Arjan Dunning
36 Ensemble als verbindende factor
38 Op muzikale missie in Twente
42 Scratchconcert verbindt liefhebbers
44 Van Böhmisch naar Mährisch
50 Muzikale avonturen met Bamboo Bill
52 Klantbeleving bij Ons Genoegen
54 Buma Award met bijsmaakje
56 Uitslagen concoursen
62 Brassband Schoonhoven is terug
66 Krachttoer in de eerste divisie
68 Tweede divisie verdient meer publiek
72 Muziek wint in de derde divisie
74 Engelse schoonheid in vierde divisie
78 Provincie en agenda

OP DE COVER

Tienallen orkesten gingen de afgelopen maanden op concours. Opvallend was het grote aandeel jongeren, zoals ook bij harmonie Sempre Avanti uit Tegelen.

Foto: FV Media Producties

Afscheid Frenk Rouschop bij Douane Harmonie

Frank Rouschop neemt afscheid als dirigent van de Douane Harmonie Nederland (DHN). Dat gebeurt dinsdag 13 december met een concert in het Theater Zuidplein in Rotterdam. Rouschop heeft 18 jaar de leiding gehad over het semiprofessionele orkest. Hij wordt opgevolgd door Björn Bus. Tijdens zijn afscheidsconcert dirigeert Rouschop het harmonieorkest onder meer door *Vientos y Tangos* (Michael Gandolfi) en *Oblivion* (Astor Piazzolla) met Sarina Rijlaarsdam (saxofoon) als solist. Verder klinkt een programma met overwegend traditionals en evergreens met solistische medewerking van Suzan Seegers (zang), Christof May (klarinet/saxofoon) en Rouschops zoon Jordy (saxofoon). Het orkest van de Nederlandse douane bestaat uit muzikanten die werken bij de Douane of bij andere onderdelen van de Belastingdienst, aangevuld met professionele muzikanten. Informatie: www.douaneharmonie.nl.

Testpieces voor Gouden Spiker Festival bekend

De verplichte werken voor het Gouden Spiker Festival 2017 zijn bekend.
Bij de brassbands is *Susato Variations* (Jan de Haan) verplicht werk in de vijfde divisie, *Petit Suite de Ballet* (Eric Ball) in de vierde divisie en *A Tameside Overture* (Phillip Sparke) in de derde divisie. Bij de fanfares zijn dat *Askanios,* revised edition (Arend Gerds, foto) in de vijfde divisie, *Rainbow Warrior* (Kees Vlak) in de vierde divisie en *The Witch and the Saint* (Steven Reineke) in de derde divisie.
Het Gouden Spiker Festival biedt met name orkesten in de lagere divisies een podium. De brassbands komen op 21 en 22 april in actie. De fanfares op 20 mei. Plaats van handeling is multifunctioneel centrum De Wier in Ureterp. Informatie: www.goudenspikerfestival.nl.

Deadline voor volgende uitgave van Klankwijzer

Op 31 januari verschijnt de eerste uitgave van Klankwijzer in het nieuwe jaar. Aankondigingen van activiteiten tussen 3 februari en 19 maart 2017 worden uiterlijk **maandag 2 januari 2017** bij de redactie verwacht. Deze deadline geldt voor korte aankondigingen van concerten, evenementen, workshops, clinics, concoursen, themadagen en andere (openbare) activiteiten. Voor tips over bijzondere activiteiten die meer redactionele aandacht verdienen, svp in een zo vroeg mogelijk stadium een afspraak maken met de redactie. Aanlevering van redactionele berichten en tips uitsluitend via: redactie@klankwijzer.nl.

Inschrijving voor 20e Eurofestival voor jeugdorkesten geopend

Zaterdag 13 en zondag 14 mei 2017 wordt in het Limburgse Heel de twintigste editie van het Eurofestival gehouden. Het uitgangspunt van dit treffen is dat jeugdorkesten op een leuke en ongedwongen manier muziek kunnen maken. Geen concoursdruk, alleen opbouwende en/of complimenterende woorden waar het orkest mee verder kan. Met gemiddeld 25 deelnemende orkesten uit verschillende landen is het Eurofestival ieder jaar weer een geslaagd evenement. Dit succes is vooral te danken aan de opzet van het festival en de manier van jureren, waarbij ieder orkest, ongeacht grootte of kwaliteit, de aandacht krijgt die het verdient. Informatie: www.euro-festival.nl. *Foto: Foto Weert, aanlevering Eurofestival.*

EuroConcours 2017 staat in het teken van de trompet

Het jaarlijkse muziekconcours van Lions Club International staat in 2017 in het teken van de trompet. De nationale selectie is zondag 12 maart 2017 in Theater aan de Parade te 's-Hertogenbosch. De winnaar wordt in het najaar van 2017 afgevaardigd naar de Europese finale in Montreux (Zwitserland). Ook zijn er masterclasses te winnen. Deelname staat open voor trompettisten die op 1 januari 2017 niet ouder zijn dan 23 jaar. Iedere kandidaat speelt twee muziekwerken waaronder het verplichte werk *Konzert in c moll, 1. Satz* (Vladimir Peskin) en een werk uit een lijst van negen keuzewerken. Informatie: www.lions.nl of via: gwvanwijk@planet.nl.

Oranje Fonds zoekt klussen voor NLdoet

Kunt u als vereniging wel extra hulp gebruiken bij een opknapbeurt van het verenigingsgebouw, het opschonen van het muziekarchief of een poetsbeurt van het repetitielokaal? Het Oranje Fonds is op zoek naar maatschappelijke organisaties die op 10 en 11 maart 2017 extra vrijwilligers kunnen gebruiken. Verenigingen, stichtingen, scholen en zorginstellingen kunnen zich hiervoor aanmelden via NLdoet.nl. NLdoet is voor veel mensen een eerste kennismaking met vrijwilligerswerk. De landelijke actie is voor organisaties een goede manier om nieuwe vrijwilligers te vinden. Verenigingen die voor 31 januari een klus aanmelden, kunnen een bijdrage tot maximaal 400 euro aanvragen. Dat geld kunnen ze besteden aan benodigdheden voor het uitvoeren van de klus. Informatie: NLdoet.nl.

30e tournee van vakantieorkest Ad Hoc gaat naar Frankrijk

Vakantieorkest Ad Hoc gaat in 2017 wederom op tournee naar Bandol in Zuid-Frankrijk. De concertreis vindt plaats van 4 tot en met 13 augustus. Het orkest staat voor het eerst onder leiding van Arjan Gaasbeek. Vakantieorkest Ad Hoc wordt jaarlijks opnieuw samengesteld voor een tournee door Europa. Het orkest bracht eerder een bezoek aan Italië, Duitsland, Tsjechië, Hongarije, Polen, Luxemburg, Frankrijk en Nederland. Het harmonieorkest bestaat uit circa 65 muzikanten van gemiddeld 26 jaar oud, zowel professionals als amateurs. Informatie: www.vakantieorkestadhoc.nl.

Landelijke erkenning voor Peeltoernooi

Het Peeltoernooi voor blaasorkesten en slagwerkgroepen is door de KNMO geautoriseerd als officieel festivaltoernooi. Dat betekent dat hafabra-orkesten binnen het reguliere Peeltoernooi als festivaldeelnemer kunnen inschrijven en daarmee eenmalig twee jaar uitstel van de verplichte concoursdeelname kunnen krijgen. Het Peeltoernooi 2017 vindt plaats op 17, 18, 24 en 25 juni 2017 in zalencentrum D'n Binger te Meijel. Juryleden zijn Jos Schroevers (slagwerk, foto) en Jan Van der Roost (blaasorkesten). Informatie: www.peeltoernooi.nl.

Internationaal muziekfestival in Spaanse Lleida

Het harmonieorkest van de Spaanse stad Lleida in het westen van Catalonië houdt volgend jaar een internationaal festival voor harmonie- en fanfareorkesten en marching bands. Het Fem Banda Festival Internacional de Bandes de Música vindt plaats van 30 juni tot en met 2 juli op markante locaties in en rond de stad. De organisatie biedt de deelnemers verschillende overnachtingsmogelijkheden aan. Informatie: www.bandadelleida.es.

Nieuwe dirigent of instructeur nodig?

Bent u op zoek naar een nieuwe dirigent of instructeur? Klankwijzer hanteert speciaal voor verenigingen voordelige tarieven voor het plaatsen van vacatureadvertenties. Voor meer informatie kunt u terecht bij Coen Broers, tel.: 040-8447653, e-mail: c.broers@bcm.nl.

Kippenvel

De WMC-koorts begint langzaam op te lopen. Met ruim 20 duizend muzikanten verdeeld over 280 korpsen/orkesten uit 38 landen en zes continenten wordt de 18e muziekolympiade internationaler dan ooit. Ook doet het WMC zijn faam als laboratorium van de blaasmuziek weer alle eer aan. Zo staan er weer enkele revolutionaire reglementswijzigingen op de rol. Bij de blaasorkesten in de concertdivisie gaat het er straks niet alleen om wie de noten het beste speelt, maar vooral wie het publiek het meest kan boeien.

Bij de wedstrijden in het stadion wordt op de onderdelen marsparade en show alleen nog vanuit de box gejureerd en is er geen veldjury meer. Tijdens het KNMO Congres bleek dat veel deelnemers niet blij zijn met dit besluit. Zij stellen dat emoties op de gezichten van de korpsleden en de uitvoering van bepaalde danstechnieken onmogelijk vanaf een plek op vijftig meter boven het wedstrijdveld waargenomen kunnen worden. Het verweer van het WMC is dat ook het publiek vanaf de tribune dergelijke details niet meekrijgt. En voor wie worden de shows uiteindelijk uitgevoerd? Juist ja, voor het publiek.

Toch hebben de criticasters wel een punt. Bij de enkele jaren geleden ingevoerde beoordelingsmethodiek One World System speelt het aspect 'beleving' een grote rol. Drie jaar geleden mocht ik de slotdag van de stadionwedstrijden meebeleven vanaf de zijlijn op het veld. Wat me nog tot op de dag van vandaag helder op het netvlies staat, is de passie, energie en emotie die de toppers tijdens de uitvoering van hun show uitstraalden. Ondanks de tropische temperaturen van die dag stond het kippenvel duimendik op mijn lijf. Door de jury weg te halen van het veld, ontneem je de mensen die het element 'wat doet het mij?' in hun overwegingen moeten meenemen de meest riante uitkijkpost om dit zwaarwegende facet te kunnen waarnemen.

De vraag is echter of dit voor de Nederlandse deelnemers nu wel zo'n groot nadeel is. Wat ik me namelijk ook nog goed herinner is dat de koude rillingen vooral over mijn rug liepen op de momenten dat Aziatische deelnemers vlak voor mijn neus over de mat van het Parkstad Limburg Stadion flitsten.

Frank Vergoossen
Hoofdredacteur

Klankwijzer belicht bijzondere concerten

In de serie Concert van de Maand belicht Klankwijzer bijzondere concerten of optredens met opmerkelijke cross-overs, medewerking van verrassende (professionele) solisten, gebruik van bijzondere (niet-eigen) instrumenten of een opvallende programmakeuze. Ook concerten met een zeer lange traditie, een bijzondere aanleiding of bij een opmerkelijke gelegenheid zijn welkom. Datzelfde geldt voor originele of aansprekende manifestaties om de interesse van de jeugd te wekken voor de amateurmuziek. Stuur tips voor deze rubriek tijdig naar: redactie@klankwijzer.nl.

Nieuw programma over blaasmuziek op L1

Blaaskracht is het nieuwe maandelijkse muziekprogramma van L1 TV dat aandacht schenkt aan fanfares, harmonieën, brassbands, koren en slagwerkers. L1 toont beelden van wedstrijdconcerten en kijkt achter de schermen bij verenigingen. Tijdens de eerste uitzending bezochten verslaggevers onder meer repetities van diverse concoursdeelnemers en interviewden ze muzikanten, dirigenten en juryleden.
Blaaskracht besteedt vooral aandacht aan de jeugd. Ook nieuws over het Wereld Muziek Concours Kerkrade komt regelmatig terug. Blaaskracht eindigt telkens met een concert. In de eerste aflevering was dat de uitvoering van Daphnis & Chloë (Ravel) uitgevoerd door de Koninklijke Harmonie van Thorn met diverse koren tijdens ECWO 2016 in Utrecht. Meer informatie: www.l1.nl.

Hoe kwam uw vereniging er weer bovenop?

Ging uw vereniging door een diep dal, maar kwam uw club er weer bovenop? Is uw vereniging erin geslaagd om het ledental weer op peil te krijgen? Bracht een fusie uw vereniging weer nieuw elan? Slaagt uw vereniging erin om jongeren ook in de 'kritische' leeftijd te behouden? Klankwijzer wil met het publiceren van goede voorbeelden verenigingen die om een of andere reden in een dipje zitten, helpen om weer gezond en actief te worden. Denkt u met uw succesverhaal andere verenigingen te kunnen inspireren om een nieuwe start te maken, meldt u dan aan via redactie@klankwijzer.nl.

Freestyle marswedstrijd met pilot WMC-parcours

Deelnemers aan het Wereld Muziek Concours (WMC) in Kerkrade kunnen zaterdag 17 juni alvast proefdraaien in Elburg. De Muziekbond Gelderland-Flevoland zet tijdens de tweede editie van de freestyle Marching Music Contest het officiële WMC-parcours uit. WMC-deelnemers kunnen daardoor alvast oefenen op de afmetingen van het wedstrijdterrein in het Parkstad Limburg Stadion. De freestyle Marching Music Contest biedt blaas- en slagwerkkorpsen de mogelijkheid om een volledig vrij programma te presenteren, zonder of met verplichte figuren en vrije muziekkeuze. Naast deelname in de freestyle-klasse kan er ook aan een regulier marsconcours worden deelgenomen met verplichte exercitiefiguren en muziek die past bij de divisie waarin de vereniging uitkomt. Het behaalde resultaat tijdens deze reguliere marswedstrijd telt mee voor plaatsing voor het landelijk kampioenschap. Na afloop van de wedstrijden op het Burgermeester Bode Sportpark is er een korte straatparade door het oude vestingstadje. Informatie: www.mbgf.nl.

Klankwijzer als cadeau voor de feestdagen

Op zoek naar een leuk cadeau voor de feestdagen? Wellicht doet u familie, vrienden of kennissen een plezier met een abonnement op Klankwijzer. Een los jaarabonnement van acht nummers kost 37,00 euro. Opgave via: www.klankwijzer.nl/abonneren.

NK majorette verdeeld over twee dagen

Het NK majorette van de KNMO is opnieuw verdeeld over twee dagen. Zaterdag 10 december strijden de junioren en senioren in Pagecentrum in Stadskanaal om de nationale titels. Een week later komt de jeugd in actie in sporthal De Slagen in Waalwijk. Aan de start komen solisten, duo's, ensembles, teams en groepen die op de provinciale bondskampioenschappen een ticket voor het NK wisten te veroveren.

Jury van De Muziekwedstrijd bekend

Zangeres Tania Kross, pianist Michiel Borstlap, violiste Lisa Jacobs, gitarist Anton Goudsmit en fluitiste Felicia van den End vormen de jury van De Muziekwedstrijd. Voor deze online wedstrijd van het Prinses Christina Concours kunnen kinderen van 4 t/m 12 jaar een filmpje insturen via www.demuziekwedstrijd.nl en op de gratis app. Met De Muziekwedstrijd wil het Prinses Christina Concours kinderen stimuleren om muziek te gaan en blijven maken. Alle muziekstijlen en niveaus zijn welkom. Door het beschikbaar stellen van publieksprijzen en het wekelijks verloten van cadeaubonnen maakt niet alleen toptalent kans op een prijs. Inzenden kan nog tot en met 31 december.

Muzikanten voor Europees jeugdblaasorkest gezocht

Het European Union Youth Wind Orchestra (EUYWO) zoekt talentvolle blazers en slagwerkers in de leeftijd van 15 tot 30 jaar voor de zomertournee van 2017. Het orkest is in juli *orchestra in residence* tijdens het Wereld Muziek Concours (WMC) in Kerkrade. Zo begeleidt het orkest onder meer de deelnemers aan de internationale dirigentenwedstrijd van het WMC. Ook werkt het orkest mee aan het project Young Generation, waarbij jeugdorkesten uit meerdere continenten concerten verzorgen op verschillende locaties in Nederland. Het orkest biedt plaats aan zeventig hoogopgeleide muzikanten (conservatoriumstudenten, concourswinnaars en beroepsmusici) uit alle Europese landen. De artistieke leiding is in handen van Jan Cober (foto). Het zomerproject begint op 8 juli met een repetitieweek in Luxemburg. Van 13 tot 26 juli verblijft het orkest in Nederland voor deelname aan de WMC-projecten. Het EUYWO wordt ondersteund door het Luxemburgse ministerie van cultuur, de stad Luxemburg, het conservatorium van de stad Luxemburg, de Europese Unie en het WMC. Informatie: www.ugda.lu/euywo.

Voorjaarsconcertconcours slagwerkensembles

De Muziekbond Gelderland-Flevoland (MBGF) houdt zaterdag 13 mei in De Bongerd in Doetinchem een concertwedstrijd voor slagwerkensembles. De SMP-commissie van de MBGF heeft de locatie getest op akoestiek, logistiek en parkeerfaciliteiten. Het concours in Doetinchem is de opvolger van het voorjaarsconcours dat jarenlang in Hattem gehouden werd. Ensembles uit heel Nederland zijn welkom. Informatie: www.mbgf.nl.

Kampioenswedstrijden in de SMP-sector

De KNMO houdt begin volgend jaar de Nederlandse kampioenschappen in de sector SMP. Het NK Marching & Music Contest 2016 voor slagwerkkorpsen en blaaskorpsen is op zaterdag 21 januari 2017 in sporthal De Slagen in Waalwijk. Juryleden zijn Rob Balfoort, André Willems en Peter Smits. Twee weken later, op 4 februari 2017, is het NK Concertwedstrijden Slagwerkensembles 2016. Deze titelstrijd wordt dit keer gehouden in Theater De Bussel in Oosterhout. Dan zitten Anno Appelo, Rob Balfoort, Rob Janssen (team A) en Jan Geert Nagel, Jos Schroevers en André Willems (team B) achter de jurytafel.

Inschrijving jeugdmuziekdag Altena van start

Spelen met andere muzikanten in één groot orkest. Dat is de gedachte achter de jeugdmuziekdag Altena op zaterdag 11 februari in 't Verlaat in Almkerk. Gedurende de dag wordt in groepjes en gezamenlijk een concertprogramma rond het thema Avontueuropa ingestudeerd. De dag sluit met een feestelijk slotconcert. Muzikanten tot 21 jaar uit het Land van Heusden en Altena met een instrument uit de hafabra-bezetting zijn welkom. Zin om mee te doen? Meld je uiterlijk 23 december aan via: www.jeugdmuziekdagaltena.nl.

Klankwijzer zet jubilerende verenigingen in het zonnetje

Klankwijzer zet ook in 2017 jubilerende KNMO-verenigingen in het zonnetje. Harmonieën, fanfares, brassbands, slagwerkgroepen, drumbands, showkorpsen en twirl- en majorettegroepen die volgend jaar een officieel jubileum (deelbaar door 25) vieren, kunnen dat melden bij de redactie. Geef door wanneer het jubileum gevierd wordt en welke festiviteiten er op het programma staan. De redactie maakt vervolgens met u een afspraak voor de aanlevering van de benodigde informatie om een portret te maken van uw vereniging. Opgave via redactie@klankwijzer.nl

Trombonedag LTE bij Adams Muziekcentrale

Stichting Limburgs Trombone Ensemble (LTE) houdt zaterdag 6 mei bij Adams Muziekcentrale in Ittervoort voor de derde keer een trombonedag. In de ochtend en middag verzorgen vooraanstaande trombonisten workshops, demonstraties en recitals. Ook spelen ze als solisten mee tijdens het slotconcert. Van Nederlandse bodem is Martin Schippers (Koninklijk Concertgebouw Orkest) van de partij. Uit het buitenland komen de Duitse trombonist professor Thomas Horch (solotrombonist Bayerische Rundfunk Orchester München) en de Zwitser Armin Bachmann (Slokar Quartet). Informatie: LTE@hotmail.nl.

Trompetdag op het Utrechts Conservatorium

Zaterdag 14 januari (10.30 uur) houdt het Utrechts Conservatorium de jaarlijkse trompetdag aan de Mariaplaats 28 in Utrecht. Deelname staat open voor iedereen die trompetspelen serieus neemt. De workshops zijn bestemd voor alle leeftijden en richten zich met name op aspecten om met meer gemak te kunnen spelen. Het trompetensemble van het conservatorium verzorgt een optreden. Ook is er gelegenheid om voor te spelen. Docenten zijn Arto Hoornweg (Rotterdams Philharmonisch Orkest/Utrechts Conservatorium) en Roy Poper (Oberlin Conservatorium, Verenigde Staten) Informatie: arto.hoornweg@hku.nl.

ONHK maakt plaatje compleet

Het plaatje is eindelijk compleet. Met de eerste editie van de Open Nederlandse Harmonie Kampioenschappen (ONHK) heeft iedere KNMO-discipline nu haar eigen landelijke kampioenswedstrijd. Al was het wel voor iedereen even wennen. Zowel voor de deelnemers, de organisatie als de jury.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Enkele muzikanten van harmonie De Vriendenkring uit Well kunnen het niet laten. Voor het begin van de wedstrijd kruipen ze even stiekem achter het doek van de jurybox. Ze willen zich er zelf van overtuigen dat de jury inderdaad niet kan zien wie er straks op het podium zit.
Muzikanten van fanfares en brassbands zijn al lang gewend aan de aanwezigheid van zo'n rare tent midden in de zaal. Spelen van alleen een verplicht werk voor een geblindeerde jury in volgorde van loting is voor de koperblazers niets nieuws meer. Leden van harmonieorkesten voelen zich in deze entourage als een pinguïn in de woestijn. "Het is vreemd dat je maar voor één stuk van zeven minuten hier naar toe moet komen", zeggen de klarinettisten Marja en Matthijs van Schooten van Harmoniekapel Crescendo uit Noordwijk. Toch vinden moeder en zoon dat het systeem wel wat heeft. "Het is heel leerzaam om je eigen orkest te vergelijken met de andere deelnemers in dezelfde divisie. Om te horen welke tempi ze spelen, te zien hoeveel muzikanten ze op de diverse instrumentengroepen hebben zitten en ook hoe ze de bezetting op het podium verdeeld hebben. Het is alleen jammer dat je niet al je tegenstanders kunt horen omdat je zelf ook moet inspelen." Harmonie De Vriendenkring uit Well is al een dag eerder naar Friesland afgereisd. Het orkest combineert de deelname aan de ONHK met een gezellig weekendje uit. Van de vijf kandidaten in de vierde divisie hebben de Limburgers als laatste geloot. Dat biedt de leden de gelegenheid om nog vlug even het optreden van de eerste kandidaat in deze divisie mee te pikken. "Je let er vooral op hoe zij de passages spelen waar onze dirigent in de voorbereiding voortdurend op heeft zitten hameren", merkt slagwerker José Klabbers op. "Het is wel apart dat je zonder inspeelwerk meteen vol aan de bak moet voor je concourswerk."

'Dit is niet zomaar een vrij festival'

Een groep vrouwelijke muzikanten van Concordia uit Dokkum heeft met een na het optreden in de vierde divisie een plekje in de zaal opgezocht om nog een paar concurrenten te kunnen beluisteren. "Het is leuk om te horen hoe andere orkesten het werk uitvoeren", zeggen ze. "Interessant is vooral om te ervaren hoe het werk klinkt als een ander orkest het speelt. Ook let je automatisch op verschillen in interpretatie. Daarom is het ook zo mooi dat er in onze divisie vijf orkesten spelen."

Maar niet alleen de muzikanten moeten wennen aan de nieuwe wedstrijdopzet, dat geldt ook voor de organisatie. De speciaal hiervoor in het leven geroepen taakgroep was er kennelijk niet op bedacht dat ze er elders in het land wel eens andere gebruiken op kunnen nahouden. Zo gaan de Limburgers nog doodleuk even afstemmen terwijl ze al op het podium zitten. Behalve dat dat in het noorden van het land niet gebruikelijk is, overtreden de zuiderlingen hiermee eigenlijk ook een ongeschreven wet. Bij het zogeheten brassbandconcept is het immers niet de bedoeling dat er op het podium allerlei fratsen worden uitgehaald die de anonimiteit van het orkest bij de jury in de box in gevaar kunnen brengen. De organisatie had het voorval meegekregen, maar liet het begaan. "In het reglement staat niet dat het verboden is", zei voorzitter Bob Reek van de taakgroep ONHK. "We hebben het door de vingers gezien." Wellicht toch raadzaam om daar volgend jaar in het reglement een regeltje over op te nemen. Muzikanten van concurrerende orkesten vonden dat de Limburgers daardoor toch enigszins bevoordeeld waren. Tussen de derde en tweede divisie betreedt een orkest het podium net op het moment dat de jury na een plaspauze weer de zaal binnenkomt. Nog net op het nippertje kunnen de muzikanten terug gedirigeerd worden achter de coulissen.

De eerste ONHK is ook voor de jury even schipperen geblazen. Want waar leg je de lat bij de première van zo'n evenement? Aan de ene kant wil je orkesten die de uitdaging durven aan te gaan om aan zo'n nieuw initiatief deel te nemen niet meteen teleurstellen. Aan de andere kant ben je in je beoordeling ook gehouden aan de algemeen geldende maatstaven. Jurylid Jan Van der Roost was daarna afloop helder over. "Dit is een landelijke kampioenswedstrijd en niet zomaar een vrij festival. Dan moet je ook de normen toepassen die recht doen aan de status van deze wedstrijd. Het gaat per slot van rekening om het open Nederlands kampioenschap." Kwalitatief uitzonderlijke prestaties kwamen niet voorbij. Dat resulteerde erin dat de jury bij het toekennen van de punten de hand op de knip hield. De topscore lag bij 87 punten. Van der Roost: "We hoorden wel mooie muzikale interpretaties, maar bij een aantal orkesten ontbraken toch ook de basiselementen. Veel orkesten kampten bovendien met stemmingsproblemen."

Maar goed, ondanks wat kinderziektes staat er eindelijk weer een landelijke kampioenswedstrijd voor harmonieorkesten op de kalender. Na enkele vruchteloze pogingen stak de Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslân (OMF) de nek uit om een open Nederlandse titelstrijd voor harmonieorkesten van de grond te tillen. De harmoniesectie kende als enige van de KNMO-sectoren nog geen landelijk kampioenschap. De initiatiefnemers hadden voor de eerste editie gegokt op vijftien deelnemers. Uiteindelijk komen deze zaterdag in De Lawei in Drachten twaalf orkesten in vijf divisies aan de start. Alleen in de vierde divisie is met vijf kandidaten sprake van een volwaardige competitie. De eerste, tweede en derde divisie moeten het doen met ieder twee kandidaten. In de vijfde divisie komt alleen Excelsior uit Parrega in actie. Toch kan voorzitter Reek wel leven met het aantal inschrijvingen. "Een goede start", vindt hij. "Hiermee staan we in ieder geval op de kaart."

Ook Toon Peerboom, vicevoorzitter van de KNMO, juicht het initiatief van de Friese bond van harte toe. Hij hoopt dat de harmoniestrijd dezelfde groei kan doormaken als de Nederlandse Brassband Kampioenschappen (NBK) en de Open Nederlandse Fanfare Kampioenschappen (ONFK). "Het is goed dat er verschillende wedstrijdvormen zijn waar verenigingen terecht kunnen om aan kwaliteitsontwikkeling te doen", zegt hij. "Variëteit en diversiteit is de toekomst. Het is niet meer *one size fits all*."
De NBK en ONFK hebben inmiddels genoegzaam bewezen dat de wedstrijdformule met name jongeren erg aanspreekt. Hamvraag is echter of harmonieorkesten uit het zuiden van het land bereid zijn om voor één verplicht werk helemaal naar Friesland te reizen. Voor de continuïteit van de

'Het is niet meer *one size fits all*'

ONHK is deze vraag nog bepalender dan voor de brassband- en fanfarevariant. Ook deze evenementen worden vooral gedragen door noordelijke verenigingen, maar deze bezettingen zijn met name in Friesland dan ook ruim vertegenwoordigd. Daarentegen zijn harmonieën er dun gezaaid. Van de twaalf deelnemers aan de eerste editie zijn er acht afkomstig uit Friesland. Je kunt niet van de Friese verenigingen verwachten dat ze zich ieder jaar geroepen voelen om de ballen in de lucht te houden. Peerboom: "Laten we vooral hopen dat dit het kampioenschap wordt van alle harmonieën in het hele land en zich niet alleen beperkt tot verenigingen uit het noorden. Het argument om voor één werk zo'n lange reis te moeten ondernemen, snijdt geen hout. Of je nu voor een traditioneel concoursprogramma of voor één werk hier naar toe moet komen, de reistijd blijft even lang."

De vergelijking met de NBK en ONFK gaat overigens niet helemaal op. De onderlinge verschillen in bezettingen zijn bij de harmonieorkesten aanmerkelijk groter dan bij de fanfares en vanzelfsprekend ook dan bij de brassbands. Doordat er telkens hele rijen stoelen en lessenaars aan- en afgevoerd moeten worden, duren changementen een stuk langer. De soms grote verschillen in de bezetting komen vanzelfsprekend ook in de uitvoering van de verplichte werken tot uitdrukking. De klank verschilt van orkest tot orkest soms aanzienlijk. Door de keuze van de werken komen orkesten soms ook voor praktische dilemma's te staan. De Vriendenkring, met 74 leden het grootste orkest tijdens de eerste editie van de ONHK, neemt het onder meer op tegen muziekvereniging Harmonie uit Leek, die de uitvoering van het verplichte werk *Suite Provençale* van Jan Van der Roost moet zien te fiksen met 27 leden minder. José Klabbers van De Vriendenkring merkt dat bij de keuze van het verplichte werk kennelijk is uitgegaan van een gemiddelde bezetting. "Voor ons is het stuk hier een daar wat te dunnetjes bezet. We hebben bijvoorbeeld drie slagwerkers over. Je moet dan toch een beetje schipperen om iedereen wat te kunnen laten doen."

Toch hoeft dat volgens dirigent Klaas van der Woude zowel voor de een als voor de ander geen nadeel te zijn. "Een groot orkest heeft in klank wat meer te bieden. Daar staat echter tegenover dat een orkest met veertig muzikanten beter beheersbaar is dan een orkest met zeventig man." Maar dat is volgens Van der Woude, die zowel met brassbands als met fanfares ruime ervaring heeft met de wedstrijdformule, niet eens zo belangrijk. Hij hecht er veel meer waarde aan dat harmonieorkesten en zeker ook de jeugdige muzikanten binnen deze verenigingen een extra doel hebben om naar toe te kunnen werken. "Je bent een week of zes intensief met een verplicht werk bezig. In die periode werk je aan de opbouw van je orkest. Daar wordt een orkest alleen maar beter van."

Zie voor de uitslag de uitslagenpagina elders in deze uitgave.

HARTELIJK DANK!

We kijken terug op een bewogen jaar! Mede door uw enthousiaste ondersteuning kunnen wij u ook in 2017 weer volop van dienst zijn.

Alle medewerkers van Musidesk wensen u goede Feestdagen en een Nieuw Jaar vol muziek!

OP ELKE MUZIEKVRAAG EEN KLINKEND ANTWOORD!

musidesk@rijnbrink.nl
musidesk.nl
@MusideskRB
Musidesk Rijnbrink

Musidesk
Rijnbrink

Troubleyn, Diamondsongs & Seagulls

Zanger/acteur Dieter Troubleyn en Arrangeur Steven Mintjens hebben samen een nieuw concept in de Belgische hafabra-wereld geïntroduceerd, een concept dat vanaf januari 2017 ook beschikbaar komt voor Nederlandse hafabra-orkesten.

In dit concept wordt de Oscar-winnende filmmuziek van Jonathan Livingstone Seagull weer tot leven gebracht. Ook de andere werken van componist/zanger Neil Diamond zullen ruim aan bod komen.

Hits als *Sweet Caroline*, *Love on the Rocks* en *I'm a Believer* worden vakkundig verweven in de legendarische soundtrack van *Jonathan Livingston Seagull*.

Zo leveren Steven en Dieter een betaalbare meerwaarde voor de hafabra-orkesten in hun jaarlijkse uitvoering. Want inbegrepen, krijgen zij een playlist op maat mét partituren. En de gastartiest zorgt deze keer niet alleen voor een naam op de affiche, maar nog meer voor een uitgewerkt concept.

Kortom, dit is een unieke gelegenheid om als orkest live een film te begeleiden en te concerteren met een bekend artiest, zonder de clubkas te plunderen.

Het gehele pakket is inclusief Dieter, de film (100 minuten) en de arrangementen te boeken. Een avondvullend concept dus!

Dieter Troubleyn is als zanger /acteur in Nederland voornamelijk bekend van zijn rollen in o.a. *Spangen*, en *Costa!* Daarnaast speelde hij met groot succes de hoofdrol in *Jesus Christ Superstar*en rollen in *Elisabeth*, en *Les Miserables*.

HAFA producties

In Nederland wordt dit concept geïntroduceerd door Hafaproducties, een nieuwe speler in de markt voor hafabra concepten, artiestenboekingen en arrangementen.

Voor informatie en boekingen kunt u mailen naar: info@hafaproducties.nl of bellen naar 06-53 602 402.

Muzikale topzomer in eigen land

Liefhebbers van blaas- en korpsmuziek wacht volgend jaar - ongeacht het weer - een topzomer in eigen land. Met internationale evenementen zoals het Wereld Muziek Concours (WMC) in Kerkrade en de conferentie van de World Association for Symphonic Bands and Ensembles (WASBE) in Utrecht kunnen ze dicht bij huis een droomvakantie beleven. Alvast een opwarmertje.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

WMC 2017 breekt alle records. Met meer dan 20 duizend muzikanten verdeeld over 260 orkesten uit 38 landen en zes continenten dekt de slogan *Breathing the world!* de lading volledig. De achttiende editie van de muziekolympiade wordt internationaler dan ooit. Het muzikale missiewerk van het WMC in Zuid-Amerika en Azië heeft effect. Uit China, Columbia, Brazilië, Argentinië en Venezuela komen orkesten in diverse bezettingen naar Kerkrade. Met deelnemers uit Polen, Litouwen, Hongarije, Tsjechië en Bosnië-Herzegovina is ook Oost-Europa sterk vertegenwoordigd. Met orkesten uit Zuid-Afrika wordt nog onderhandeld.

Grote afwezige tijdens WMC 2017 is de koninklijke harmonie Sainte Cécile uit Eijsden. De tweevoudig kampioen in de Concertdivisie verzorgt met de Nederlandse première van de sprookjesopera *Er was eens* van Jan Van der der Roost (gebaseerd op sprookjes van de gebroeders Grimm) weliswaar een galaconcert, maar doet niet mee aan de wedstrijd. "We hebben besloten om een pas op de plaats te maken", verklaart voorzitter Anton Janssen. "Het is een afweging die we intern genomen hebben. Na onze zeges tijdens het mini-WMC in 2007 en de WMC's van 2009 en 2013 leek het ons verstandig om eens een keer over te slaan."

Sowieso is de spoeling in de superklasse van de blaasmuziek dunner dan andere jaren. Vooralsnog is Sint Petrus en Paulus uit Wolder-Maastricht de enige Nederlandse kandidaat bij de harmonieën in de Concertdivisie. Harmonie Sint Michaël uit Thorn heeft deelname aan het WMC nog in beraad. Datzelfde geldt voor harmonieorkest Vooruit uit Harelbeke (België). "De overstap naar de concertdivisie wordt niet meer gemakkelijk gemaakt", zegt artistiek manager Harrie Reumkens. "Dat geeft toch enigszins het

De Thaise muziekwereld rouwt om het overlijden van koning Bhumibol.

beeld van de stand van zaken in e blaasmuziek weer." Zeker is de komst van La Banda Sinfónica La Armónica de Buñol (Spanje), Sinfonische Blasorchester Bern (Zwitserland) en het Landesblasorchester Baden-Württemberg (Duitsland). Ook orkesten uit Toulouse en Nantes (Frankrijk) en Rovereto (Italië) zijn in de hoogte klasse van de partij. Bij de fanfares komt met Kempenbloei Achel (België), Sint Caecilia Schimmert en het Gelders Fanfare Orkest de volledige top 3 van 2013 aan de start. De brassbandcompetitiemoet het doen zonder Cory Band en The Black Dyke. Wel hebben titelverdediger Manger Musikklag (Noorwegen), oud-kampioen Treize Etoiles (Zwitserland) en veelvuldig Nederlands kampioen Brass Band Schoonhoven ingeschreven. Het beperkte deelnemersveld in de Concertdivisie wordt in ruime mate gecompenseerd met een overweldigende belangstelling voor deelname in de eerste divisie. Vele tientallen orkesten uit de hele wereld betreden in de op één na hoogste klasse het podium van de Rodahal.

Bij de stadionwedstrijden is The Blue Devils Drum and Bugle Corps uit Concord, California (Verenigde Staten) een van de publiekstrekkers. The Devils vaardigen het international corps af, voornamelijk bestaande uit muzikanten en dansers die in het verleden ooit bij het A-corps de zomercompetitie van de Drum Corps International (DCI) liepen. Ook Thailand is weer sterk vertegenwoordigd. Reumkens gaat ervan uit dat de top 3 van 2013 ook nu weer in het Parkstad Limburg Stadion present is. Maar zeker is dat niet. "Vanwege de rouwperiode na het overlijden van koning Bhumibol is het momenteel moeilijk om contact te krijgen met de Thaise autoriteiten. Ze hebben een aantal orkesten opgegeven, maar we weten niet zeker wie dat zijn." Ook uit 'nieuwe markten' zoals diverse Zuid-Amerikaanse landen zijn aanmeldingen binnen. Uiteraard is ook de hele Nederlandse top aanwezig. Bij de slagwerkensembles doen naast titelverdediger Cadenza uit Twello vrijwel alle toppers mee.
Het achttiende WMC wordt gehouden van 6 tot en met 30 juli 2017. De organisatie verwacht 350 duizend bezoekers. Naast de mars-, show- en concertwedstrijden vindt op de markt van Kerkrade het buitenfestival plaats. Ook zijn er door heel Limburg concerten.

Een tweede evenement van internationaal formaat is de conferentie van de muziekorganisatie WASBE in Utrecht. Van 18 tot 22 juli staat de Domstad bol van de blaasmuziek. Concerten, masterclasses, workshops en repertoiresessies zijn de hoofdbestanddelen van deze tweejaarlijkse internationale conferentie. De bijeenkomst vindt plaats in TivoliVredenburg en het Utrechts conservatorium. In tien concerten verdeeld over vijf dagen maken toporkesten uit de hele wereld hun opwachting. Wat te denken van Banda Municipal De Musica De Bilbao (Spanje), Saratoga High School Symphonic Wind Ensemble (Verenigde Staten), Orchestra Di Fiati Di Vallecamonica (Italië), Banda Sinfónica Portuguesa (Portugal), American Chamber Winds (Verenigde Staten), Swiss Army Brass Ensemble (Zwitserland), European Community Wind Orchestra (Europa), Simón Bolívar Youth Symphonic Band (Venezuela) en Banda Municipal De Barcelona (Spanje). Nederland wordt op deze internationale bijeenkomst vertegenwoordigd door het Gelders Fanfare Orkest, Koninklijke Militaire Kapel 'Johan Willem Friso', Brass Band Schoonhoven en harmonie Sint Michaël van Thorn.
De rolluiken gaan open volgend jaar in Utrecht. Met een uitgebreid randprogramma, bestaande uit optredens in straten, op pleinen en grachten, bruist de binnenstad vier dagen lang van de muziek. In samenwerking met het WMC wordt ook een Internationale Ronde Tafel Conferentie voorbereid.
De WASBE 2017 concerten vinden dagelijks plaats in de Grote Zaal van TivoliVredenburg. Ook zijn er repertoiresessies, lezingen, debatten en masterclasses. WASBE is de enige internationale organisatie van blaasmuziekdirigenten, componisten, solisten, uitgevers, docenten, instrumentmakers, instanties en 'vrienden van de blaasmuziek'. Bij de organisatie zijn meer dan duizend personen en organisaties in ruim vijftig landen aangesloten. Vanwege het feit dat de conferentie in Nederland plaatsvindt, heeft het WASBE-bestuur besloten om alle Nederlandse en Belgische blaasmuziekdirigenten een gratis e-membership aan te bieden voor de duur van één jaar (2017). Wie zich inschrijft betaalt komend jaar geen lidmaatschapsgeld maar kan wel gebruikmaken van alle faciliteiten van WASBE en met een gereduceerd tarief aan de conferentie in Utrecht deelnemen. Aanmelden kan via office@wasbe.org. Meer informatie: www.wasbe2017.com en/of www.wasbe.org. ●

Tweevoudig WMC-winnaar Sainte Cécile Eijsden slaat 2017 over.

The Blue Devils komen met het international corps naar Kerkrade.

Doerak van de KNMO groeit uit zijn jasje

De wintercompetitie van Color Guard Nederland (CGN) breekt opnieuw alle records. In totaal staan voor het komende seizoen zeventig units op de startlijst. Dat is weer tien procent meer dan vorig jaar. Voor de finale in maart wordt gerekend op circa 110 optredens. Daarmee groeit de organisatie langzaam uit zijn voegen. Ahoy lonkt voor de Pietje Bell van de KNMO.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Bij Jubal Drum & Bugle Corps uit Dordrecht hebben ze de smaak te pakken. De blazersgroep deed vorig jaar voor het eerst mee aan de wintercompetitie voor windensembles. Dit jaar zijn ze opnieuw van de partij. Ook de color guards hebben weer voor het eerst sinds een aantal jaren ingeschreven. "Vorig jaar is ons goed bevallen", zegt voorzitter Hans Kloppert. "Normaal gesproken liggen we tussen de DCE-finals in september en Koningsdag stil. Het CGN-indoorcircuit is een mooie activiteit om de winter door te komen. Door in korte tijd naar een hoog niveau toe te werken, heeft onze horngroep, zowel muzikaal als qua show, een flinke groei doorgemaakt. Daar plukken we ook na het winterseizoen de vruchten van."
De 34e wintercompetitie van CGN komt eraan. Vanaf 7 januari staan er zes nationale voorronden en een Europese wedstrijd op het programma. De finale is zaterdag 25 maart in het Indoor Sportcentrum Eindhoven. Terwijl de inschrijftermijn nog loopt, overtreft het aantal deelnemers nu al alle records. Voorzitter Paul Doop verwacht tien procent meer deelnemers dan vorig jaar. "Verheugend is dat de toename niet alleen komt van de percussie- en windensembles, maar dat na enkele jaren van lichte teruggang ook het aantal color guardgroepen stabiel blijft. Bovendien zien ook steeds meer traditionele korpsen iets in ons verhaal." Volgens Doop is de rek er nog lang niet uit. Tijdens het KNMO Congres in Eemnes gaven de juryleden

CGN-voorzitter Paul Doop: "De markt voor indooractiviteiten wordt alleen maar groter."

Het indoorcircuit is ooit opgestart als winteractiviteit voor color guards.

Rob Balfoort en René van Dijke een presentatie over het lerend vermogen van de CGN-competitie. Na afloop meldden zich spontaan acht verenigingen aan met serieuze belangstelling.
Pioniers op showgebied staken in de jaren zeventig de oceaan over om bij de grote Amerikaanse en Canadese korpsen in de keuken te kijken. Ze kwamen telkens terug met een hutkoffer vol enthousiaste verhalen en inspiratie. Zo brachten ze op zekere dag ook het fenomeen winterguard mee: een competitie voor colorguards gedurende de wintermaanden. Terwijl de blazers en slagwerkers in de inactieve maanden de muziek voor de nieuwe zomershow instudeerden, zaten de vlaggenmeisjes een halfjaar thuis onderuitgezakt op de bank naar het plafond te staren. Om hen ook actief de winter door te laten komen, werd een competitie ingericht. Het initiatief kreeg op bescheiden schaal navolging in Nederland.
In 1980 was de eerste winterguardcompetitie in Huizen met deelname van de guards van een handvol verenigingen. De Nederlandse versie sloeg meteen aan. Het aantal deelnemers en toeschouwers groeide gestaag. Zelfs uit Koeweit en Amerika kwamen in de beginjaren guards naar Nederland om deel te nemen aan het indoorcircuit. Toch was niet iedereen gecharmeerd van de nieuwe rage. Vooral binnen de traditionele amateurmuziekwereld werd er met argusogen naar gekeken.
Inmiddels is het CGN-wintercircuit al lang geen bezigheidstherapie meer om de donkere maanden door te komen. Het is een volwaardige, op zichzelf staande competitie geworden. Halverwege de jaren negentig werd met indoorpercussion een tweede discipline aan het programma toegevoegd. Sinds 2014 kunnen ook blazers meedoen aan het indoorcircuit. Ook dat blijkt een groot succes. Bij het sluiten van de redactie voor deze uitgave hebben al zes units voor de windscompetitie ingeschreven. Weer meer dan vorig jaar. De formule spreekt vooral de jeugd aan. De optredens zijn allemaal wat stoerder en dynamischer dan bij de andere sectoren binnen de amateurmuziek. Het sluit perfect aan bij de belevingswereld van jongeren. In videoclips op sociale media en talentprogramma's op tv komen voortdurend spectaculaire dans- en muziekacts voorbij. Via de indoorcompetitie van CGN kunnen ze zelf deel uitmaken van zo'n flitsende show.
CGN werkt met zo weinig mogelijk regels. Alles is erop gericht dat de deelnemers hun creativiteit de vrije loop kunnen laten. Bij de colorguards in de Open Class moet tijdens het zeven minuten durend optreden ten minste drie minuten met attributen (sabels, geweren of vlaggen) worden gewerkt. De resterende vier minuten mogen vrij worden ingevuld. De shows in de Winds Divisie en bij Indoor Percussion worden uitgevoerd op een vloer die dezelfde afmetingen heeft als bij de colorguardcompetitie en zijn dus goed in een sportzaal/hal in te studeren. De beoordeling vindt plaats op de onderdelen Music, Visual en Effect. Een show duurt minimaal 4 en maximaal 7 minuten. De te spelen werken zijn vrij. Alle instrumenten die deel uitmaken van een orkest en/of popband mogen ingezet worden. Ook zang en het gebruik van samples, props/decors en vloeren zijn toegestaan. De competitie voor de slagwerkers en blazers is niet alleen geschikt voor showkorpsen uit de Amerikaanse drumcorpswereld. Ook ensembles samengesteld uit traditionele verenigingen kunnen meedoen.
Color Guard is de kleinste doelgroep van de KNMO, maar wel het meest eigengereide jongetje uit de klas. Bij de fusie in 2014 wist CGN de status van een aparte doelgroep af te dwingen. De clubs voelden niets voor de verplichting om zich aan te sluiten bij een regionale bond. Ze waren bang om als kleinste discipline ondergesneeuwd te raken en stuurden aan op één landelijk overkoepelende belangenbehartiging. "We bewijzen dat je ook met een kleine ploeg heel wat voor elkaar kan krijgen", merkt Doop op. De voorman van CGN ziet de interesse voor de wintercompetitie de komende jaren

> 'We bewijzen dat je ook met een kleine ploeg heel wat voor elkaar kan krijgen'

Amerikaanse topinstructeurs naar Nederland

Indoorpercussionensemble European X uit Almere biedt slagwerkers in Nederland de kans om te werken met ervaren topdesigners en -instructeurs uit de Verenigde Staten. In samenwerking met Rhythm X uit Columbus, Ohio (meervoudig kampioen van Winterguard International) komen in de periode van december tot april meerdere Amerikaanse vakmensen naar Nederland om met European X een programma in te studeren. European X bestaat uit 25-30 slagwerkers van verschillende verenigingen. De groep repeteert in de winter intensief voor de deelname aan het indoorcircuit van Color Guard Nederland. Verschillende Amerikaanse designers en instructeurs helpen de slagwerkers daarbij om het hoogst haalbare niveau te bereiken. De kennis die de slagwerkers hiermee opdoen, nemen ze weer mee naar hun eigen drumcorps, drumband of show- & marchingband. Ook voor andere verenigingen bestaat de mogelijkheid om de instructeurs tijdens hun verblijf in Nederland in huis te halen voor het geven van een repetitie, workshop en of clinic. Informatie: info@europeanx.org.

www.hafabramusic.com

iTunes
amazon

Quality music with a difference

HAFABRA Music

. New wind band piece by **Franco CESARINI**

. New CD: **Divergences** with the Belgian Guides

Yves SEGERS

DIVERGENCES

1. Night on the bare mountain
Modest MUSSORGSKY arr. José SCHYNS
2. Fantasmagorie
Alexandre KOSMICKI
3-6. « Sylvia » suite from the ballet
Léo DELIBES arr. José SCHYNS
7. Divergences
André WAIGNEIN
8. Sensemayá
Silvestre REVUELTAS arr. José SCHYNS
9. Rainbow overture
Derek BOURGEOIS

HAFABRA Music presents Masterpieces Vol. 12

. News!

- 2nd division wind band **Summer dances** by Adam GORB
- 3rd division wind band **The land of Zarathustra** by Amir MOLOOKPOUR

wmc
kerkrade

has choosen 2 test pieces for wind band **from our catalogue!**

HAFABRA Music
Louis Martinus
't Hof, 8
B-3790 Voeren
T. +32 4381 2328
info@hafabramusic.com
www.hafabramusic.com

HAFABRA Music NL
Postbus 7
6120 AA Born

alleen nog maar toenemen. Ook ziet hij kansen om het product bij een groter publiek aan de man te brengen. Hij is ervan overtuigd dat ook buiten de muziekwereld belangstelling is voor deze vorm van entertainment. "De markt voor indooractiviteiten wordt alleen maar groter. Niet alleen omdat de groepen kleiner worden, maar vooral ook omdat verenigingen ontdekken dat er meer wegen naar Rome leiden."

Doop concludeert dat zijn organisatie op een keerpunt terecht is gekomen. Om de potentie van de wintercompetitie te kunnen benutten, zouden nog grotere stappen gezet moeten worden. Probleem is echter dat het indoorcircuit organisatorisch en logistiek gezien langzaam tegen het plafond van de mogelijkheden aanloopt. De finale van de CGN-competitie is met 15 00/ 2000 bezoekers doorgaans al maanden van tevoren uitverkocht. Om meer deelnemers en publiek een plaats te kunnen bieden, komen langzamerhand accommodaties zoals Rotterdam Ahoy in beeld. Om die stap te kunnen zetten, is het echter noodzakelijk dat de groei nog sneller doorzet dan nu het geval is. Hij denkt daarbij aan een verdubbeling van het aantal units in de komende vijf tot tien jaar. Doop: "Als dat niet lukt zijn we te groot voor het servet en te klein voor het tafellaken."

CGN wil dit doel bereiken door bruggen te slaan met andere disciplines. Niet alleen binnen de instrumentale muzieksector, maar bijvoorbeeld ook met de wereld van de koormuziek. "We gaan de komende tijd proberen om door het bedenken van nieuwe concepten meer groepen aan ons te binden. Ik kan me best voorstellen dat er in de koorwereld interesse bestaat in een choircircuit. Waar we naar toe willen is een soort indoortheater. Mensen het gevoel van een avondje uit geven. Ik ben ervan overtuigd dat hier interesse voor bestaat."

Indoorpercussion oogt spectaculairder dan andere disciplines.

'Als dat niet lukt, zijn we te groot voor het servet en te klein voor het tafellaken'

Door te investeren in promotiemateriaal en het aantrekken van sponsoren wil CGN de komende tijd proberen de hoge ambities te realiseren. De organisatie kan daarbij ook nog wel wat menskracht gebruiken. Doop heeft daarbij de hoop gevestigd op oud-deelnemers. "Het zou fijn zijn als ze iets terug willen doen voor de activiteiten waar ze zoveel plezier aan beleefd hebben."

De color guards openen het seizoen met wedstrijden in sporthal De Bloemhof in Aalsmeer (7 januari), sportcentrum Splitting Drachten (14 januari) en sporthal De Slagen in Waalwijk (28 januari). Bij de wedstrijd in sporthal Arcus in Wijchen op 11 februari sluiten Indoor Percussion en Indoor Winds aan. Zaterdag 25 februari is in Topsportcentrum Almere een Europese Regional met een aantal buitenlandse deelnemers. Voor de wedstrijd in Sportcentrum Kalverdijkje in Leeuwarden op 11 maart hebben inmiddels 56 units ingeschreven. De CGN Championships op zaterdag 25 maart in Indoor Sportcentrum Eindhoven vormen de apotheose van de 34e CGN-wintercompetitie. ●

Indoor Winds is na twee seizoen niet meer weg te denken.

Meer informatie over de exacte aanvangstijden en de deelnemers: www.colorguard.org.

Symphonic Friends: uitstapje voor blazers

In het voorjaar van 2015 gaven ze hun eerste concert in De Doelen in Rotterdam. Een half jaar later deden ze er nog een schepje bovenop en gaven 2500 toeschouwers de pakweg tachtig muzikanten van het projectorkest Symphonic Friends een dankbaar applaus. Zondag 18 december trekt het gemêleerde gezelschap weer naar De Doelen om het publiek van de Zondagochtendconcerten te trakteren op *White Christmas at De Doelen*.

TEKST: FEIKE KLOMP • FOTO'S: HARMEN VAN DIJK

Symphonic Friends is een projectorkest van tachtig muzikanten dat bestaat uit blazers, strijkers en een complete ritmegroep (gitaar, contrabas/basgitaar, drums, percussion). Het biedt blazers uit amateurverenigingen de kans om eens een uitstapje te maken naar een bezetting en een podium waar ze normaal gesproken niet mee in aanraking komen. Leden van zeker acht muziekverenigingen uit Bennekom en omgeving pakken die gelegenheid met beide handen aan. De repetities vinden plaats bij muziekvereniging OBK in Bennekom. Jong en oud doet mee. De leeftijd varieert van 12 tot 74 jaar. Een van de initiatiefnemers en dirigent van Symphonic Friends is Rien den Hartog. "De bezetting van het orkest biedt de mogelijkheid om een eindeloze verscheidenheid aan klankkleuren te laten horen. Alle gangbare blaasinstrumenten zijn in de bezetting terug te vinden, maar zijn enkelvoudig bezet. Dat betekent dat iedere partij zijn eigen functie heeft en iedere muzikant dus zijn eigen muzikale taak. Dat geeft een geweldige betrokkenheid van de muzikanten en de wijze waarop zijn hun rol beleven, zowel binnen de groep als binnen het orkest. Dit grote palet aan kleuren, toegevoegd

‘In een symfonieorkest is de rol van houtblazers heel anders dan in een harmonie’

aan een fraaie strijkersgroep, biedt ongekende mogelijkheden voor het te kiezen repertoire, van klassiek tot jazz en van opera tot musical”, zegt Den Hartog die al meer dan twintig jaar concerten verzorgt in de Doelen.

Den Hartog vervolgt: “Binnen het orkest is een volledige bigband bezetting te vinden, die waar het zich voordoet, zich ook graag als zodanig laat horen. En uiteraard een mooie ritmegroep van piano, gitaar en basgitaar, aangevuld met drums en percussie-instrumenten. Met deze bezetting is het een dankbare uitdaging werken te spelen van componisten die juist in hun instrumentaties deze verscheidenheid gezocht hebben zoals John Williams, Alfred Reed, Johan de Meij, Henk van Lijnschooten en Rogier van Otterloo”

Trombonist Rutger Feller was lid van meerdere muziekverenigingen en speelt op projectbasis mee. Wat is zijn drijfveer om mee te doen? “De belangrijkste redenen om mee te spelen zijn de bezetting en de accommodatie. Waar kun je anders in een Metropole Orkest-bezetting spelen en hoe kom je als amateur op het hoofdpodium van de Doelen? Het projectmatig werken is in mijn beleving ook veel effectiever dan ‘gewoon’ elke week repeteren. Deelnemers weten waar zij voor komen en weten ook dat er maar een beperkte hoeveelheid repetities zijn.” Een van de tenorsaxofonisten van Symphonic Friends en lid van OBK Bennekom, Anno Zilstra, doet ook een duit in het zakje: “Spelen bij en met Symphonic Friends is voor mij iedere keer weer een feestje. De gezellige sfeer tijdens de repetities, de zeer smakelijke en voor het publiek toegankelijke arrangementen van Rien den Hartog en de waanzinnig gave klank die uit het orkest komt is echt kicken. Verder is het een superbeleving om te kunnen samenwerken met bekende solisten als Marlayne, Greetje Kauffeld, Franklin Brown, Laura Fygi en Bob Bullee. Dat zijn de muzikale kersen op de taart.”

Concert White Christmas at De Doelen door Symphonic Friends: zondag 18 december, 11.00 uur, De Doelen Rotterdam.
Informatie: www.symphonicfriends.nl.

Symphonic Friends bestaat voor negentig procent uit amateurmuzikanten maar op bepaalde posities schuiven ook beroepsmusici aan of freelancers. Bijvoorbeeld hoboïst Rutger Stoel: “Het voordeel van freelance musicus zijn is dat je op de leukste plekken muziek mag maken. Symphonic Friends is zo’n leuke plek. In korte tijd in een projectvorm een programma instuderen met een mengvorm van beroepsmusici en amateurs is leerzaam voor beide werelden. We hebben intussen al heel mooie dingen in De Doelen mogen spelen en ik kijk iedere keer weer uit naar het nieuwe programma. Ik probeer als hoboïst de neuzen van de houtblazers dezelfde kant op te krijgen. In een symfonieorkest is de rol van houtblazers heel anders dan in een harmonie, dus ik probeer zo goed mogelijk te helpen om mijn collega’s aan deze rol te laten wennen.”

Stoel gaat ook in op het projectmatig werken in een orkest als Symphonic Friends. “Projectmatig werk heeft mij een ruime ervaring in veel verschillende disciplines gebracht: harmonie-, symfonie-, musical- en operaprojecten brengen veel meer diversiteit dan wekelijks repeteren bij je eigen clubje. Natuurlijk mis je soms wel de persoonlijke contacten die je bij een vereniging hebt. Daar moet je zelf meer energie in steken, maar de voordelen wegen hiervoor mij zeker op tegen de nadelen.”

Blazers in Symphonic Friends

In het projectorkest Symphonic Friends spelen blazers mee van: muziekvereniging OBK Bennekom, Heelsums Harmonie, harmoniegezelschap Fidelio Woudenberg, Symfonisch Blaasorkest Gaanderen, Renkumse Muziekvereniging Eendracht, Koninklijke Harmonie Oosterbeek, showharmonie Oefening Baart Kunst Rhenen en stedelijke muziekvereniging De Harmonie Wageningen. Ook leerlingen van muziekschool T2muziek doen mee.

Fluitiste Hedwig Smit motiveert haar rol in het projectorkest als volgt: “Ruim twee jaar geleden hoorde ik van een vriendin iets over een projectorkest in de regio. Ik woonde nog maar net in Renkum en was al lang op zoek naar een orkest. Ik meldde me aan als fluitiste en mocht meedoen. Inmiddels zijn we met het projectorkest Symphonic Friends ruim twee jaar verder en geniet ik elke repetitie weer van de fijne ontspannen sfeer, de mooie samenklanken en de vooruitgang die telkens merkbaar is. Ondertussen ben ik via een medemuzikante in contact gekomen met de Koninklijke Harmonie Oosterbeek, waar ik inmiddels ook lid van ben”

Sfeer en een goede onderlinge band zijn cruciaal, zeker tussen muzikanten met uiteenlopende achtergronden. Dirigent Rien den Hartog tot slot: “Uiteraard is intensief en geconcentreerd repeteren van belang, maar dat moet in harmonie zijn met beleving en sfeer. Het moet ook gewoon leuk zijn. Dat is wat ik nastreef.” ●

Het Lagerhuisdebat leverde een levendige discussie op.

Missiewerk op eerste KNMO-congres

Het eerste KNMO Congres stond in het teken van ontmoeting en verbinding. Voor het eerst in de nog korte geschiedenis van de KNMO kwamen alle instrumentale disciplines samen onder één dak. Tijdens een breed programma met tal van informatieve sessies viel er voor alle sectoren wel wat te halen. Een impressie.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Het KNMO Congres moet het platform worden voor ontmoeting en verbinding. Dat er op dat terrein nog heel wat missiewerk te verrichten valt, komt vooral tijdens het afsluitende Lagerhuisdebat aan het licht. Uit de stelling dat bondsconcoursen net zo goed afgeschaft kunnen worden, ontstaat een levendige discussie. Het vermakelijke van dit debat is dat de vertegenwoordigers van de diverse disciplines zich er kennelijk niet van bewust zijn dat niet iedereen vanuit dezelfde invalshoek naar een concours kijkt. Terwijl het bij de een puur en alleen gaat om het wedstrijdelement, staat bij de ander de educatieve meerwaarde van concoursdeelname voorop. Zelfs binnen de diverse doelgroepen onderling verschilt de beeldvorming over het nut en doel van een concours. Van een verhelderende uitwisseling van meningen komt daardoor niets terecht. De standpunten liggen na afloop eigenlijk alleen nog maar verder uiteen. Bij de KNMO zijn 2468 verenigingen aangesloten die allemaal samen muziek maken als doel hebben. Fascinerend is echter om te constateren dat ze nauwelijks van elkaar weten hoe ieder invulling geeft aan dat gezamenlijke doel.

"Kijk eens *out of the box* en ga eens bij een sessie zitten waar je normaal niet zou gaan zitten." Dat dagvoorzitter Paul Doop aan het begin van de dag de deelnemers oproept om dit congres vooral te gebruiken om bij elkaar in de keuken te kijken, is dus zeker geen overbodig appel.

Een landelijke congresdag is voor de show-, mars- en percussiesector inmiddels een bekend fenomeen. Voor het eerst is ook de doelgroep blaasmuziek uitgenodigd voor de jaarlijkse inspiratiedag. Van de bijna 200 congresgangers komt ongeveer een derde uit de blaasmuziekwereld. Dat is voor een initiatief dat nog tussen de oren moet landen zeker geen slecht resultaat. Maar zoals gewoonlijk zijn ook nu weer diverse regio's nauwelijks vertegenwoordigd.

Alvorens de congresgangers zich door het gebouw verspreiden om een van de zestien parallelsessies bij te wonen, is tijdens de plenaire opening een blokje gereserveerd voor nieuwtjes vanuit het Wereld Muziek Concours (WMC).

Artistiek leider Harrie Reumkens vertelt met gepaste trots dat een recordaantal deelnemers uit een recordaantal landen hun deelname bevestigd heeft. Meer dan 20 duizend muzikanten verdeeld over 260 orkesten uit 38 landen en zes continenten strijden volgend jaar in Kerkrade om de medailles. Reumkens vertelt dat de mars- en showwedstrijden uiteindelijk toch op het kunstgrasveld van het Parkstad Limburg Stadion kunnen plaatsvinden. Daar was even onzekerheid over. Kennelijk kunnen marcherende of fietsende muzikanten meer schade aan een kunstgrasmat toebrengen dan hollende, trappende en slidings makende voetballers. Om dat te voorkomen zou er een evenementenvloer over het veld gelegd moeten worden. Dat hoeft nu niet. De parcoursen voor de diverse wedstrijdonderdelen worden met kleurige linten uitgezet. Reumkens vertelt verder dat er volgend jaar zowel bij de Rodahal als bij het stadion een WMC Village wordt ingericht waar publiek en deelnemers elkaar na afloop van de wedstrijden in een gezellige sfeer kunnen ontmoeten. Goed nieuws is er ook voor de slagwerkensembles. De opknapbeurt van het centrum van Kerkrade, inclusief een verbouwing van het Parkstad Limburg Theater Kerkrade, is tijdig gereed. De slagwerkers hoeven niet uit te wijken naar Heerlen. Zij zullen vooral opgelucht zijn dat de logistieke ellende rond het theater verleden tijd is. Het instrumentarium kan straks aan laaddocks uit- en ingeladen worden. De wedstrijden in het stadion zijn weer terug naar vier weekenden en zeven wedstrijddagen. Reumkens roept de verenigingen op om er begrip voor te hebben dat niet iedereen op de laatste zondag ingedeeld kan worden. "Het WMC is geen NK Show of NK mars. En ik ben niet Harry Potter die met een toverstafje de tijd acht uur heen en acht uur terug kan draaien."

De Federatie van Amateur Symfonie- en Strijkorkesten (FASO) krijgt in de openingssessie gelegenheid om zich voor te stellen. De koepelorganisatie van 235 amateursymfonieorkesten, strijkensembles en kamermuziekensembles met circa 8500 leden maakt sinds afgelopen zomer als categorale doelgroep deel uit van de KNMO-familie. "We hebben het gevoel dat we in een warm bad terecht zijn gekomen", verklapt voorzitter Jan Sier. "We zien er naar uit om samen te werken met de andere doelgroepen."

> 'We komen langzaam ook in Den Haag op de radar te staan'

Einde openingssessie. En wat nu? Dertien inhoudelijke onderwerpen verdeeld over zestien sessies, een Algemene Ledenvergadering en vier organisaties die hun evenement presenteren. Jurist Mark Jansen wijst op de auteursrechtelijke aspecten bij het gebruik van sociale media, Edwin de Jong vertelt hoe met het gebruik van software effectiever gerepeteerd kan worden, Alex Schillings gaat in op de professionalisering van de dirigent, Rob Balfoort en René van Dijke belichten de meerwaarde van het indoor wedstrijdcircuit en Wibrand van Norel legt uit waarom een open kampioenschap zoals het ONSK zo in trek is. Ook uw verslaggever is geen Harry Potter. Dat wordt dus kiezen.

Bij de Algemene Ledenvergadering van de KNMO vangen we enkele nieuwtjes op. Voorzitter Bart van Meijl deelt mee dat de KNMO in gesprek is met de organisatie van het Prinses Christina Concours om in combinatie

Krijgt de jury vanaf de skybox de emoties op het veld mee?

BRINGING
MUSIC
TOGETHER
band music
bandmusicshop.com
HARMONIEORKEST
BRASS BAND
FANFAREORKEST
MARCHING BAND
JAZZ ENSEMBLE
SOLOWERKEN
ENSEMBLE
MEER DAN 220.000 SCORES
EN SETS BESCHIKBAAR

Richard van Riel hield de KNMO een spiegel voor.

met de NK's voor solisten blazers en slagwerkers op nationaal niveau te gaan samenwerken. Nieuws is er ook uit de generieke commissie Educatie en Jeugdbeleid. De nieuwe voorzitter Dorrie Besouw presenteert een online kenniscentrum voor Educatie en Jeugd dat binnenkort via www.jeugd.knmo.nl de lucht in gaat. De site is ingericht als platform waarop verenigingen niet alleen allerlei informatie over jeugdbeleid en educatie kunnen vinden, maar ook onderling ervaringen kunnen uitwisselen en succesverhalen op het gebied van werving en opleiding kunnen delen.
Penningmeester Henk de Bruin heeft minder goed nieuws. De contributie gaat volgend jaar met twee dubbeltjes per lid omhoog. Het is niet anders. Voorzitter Bart van Meijl ziet een lichtpuntje: "We zijn een ongesubsidieerde organisatie die werk doet waar vergelijkbare organisaties wel gesubsidieerd worden. We gaan toch eens kijken of we daar volgend jaar iets aan kunnen doen." Van Meijl concludeert dat drie jaar KNMO niet onopgemerkt is gebleven. Minister Jet Bussemaker (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) heeft onlangs in een plenaire vergadering over het belang van cohesie in de samenleving harmonieën en fanfares letterlijk als voorbeelden genoemd. Van Meijl: "We komen langzaam ook in Den Haag op de radar te staan. De ambtenaren beginnen het kennelijk te snappen. Maar het zal een weg van lange adem worden. Voor iets waar twintig jaar niets aan gedaan is, heb je tien jaar nodig om het weer te herstellen." Hij roept de leden op om de KNMO meer naar buiten uit te dragen. Een eenvoudige banner op het podium tijdens concoursen of andere activiteiten draagt al bij aan de naamsbekendheid van de koepelorganisatie.

Van Meijl sluit binnen de geplande tijd de vergadering. In de wandelgangen pikken we nog een nieuwtje op. De KNMO is bezig om weer een nationaal jeugdharmonieorkest van de grond te tillen. Dat zal vooral het artistiek kader als muziek in de oren klinken. Uit de kringen van de vakmensen komen in toenemende mate signalen dat ze zich zorgen maken over de inhoudelijke kwaliteit van de blaasmuziek in Nederland. Dat belang is door de vele aandacht voor het enthousiasmeren van kinderen voor muziek op de achtergrond geraakt. Een nationaal jeugdorkest kan als kweekvijver en voorbeeldorkest een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de blaasmuziek in ons land.

Op naar de volgende sessie. Richard van Riel geeft namens de generieke KNMO-commissie pr en communicatie college over hoe de muziekwereld zichzelf beter op de kaart kan zetten. Hij vertelt hoe drumfanfare Exempel uit Empel door het bouwen aan een merkverhaal in enkele jaren tijd het ledental zag verdubbelen. Net zoals bij Nike en McDonalds speelt ook de successtory van Exempel vooral in op de aspecten beleving en gevoel. Een simpel quizje legt op pijnlijke wijze het imago van de KNMO bloot. "We vinden wel dat we belangrijk werk doen, maar het gebeurt vooral achter de schermen", concludeert Van Riel. "Hoe kan het dat van 150.000 leden er nog geen 200 hier aanwezig zijn? En hoe kan het dat er op een congres van een muziekorganisatie geen muziek gespeeld wordt? Met muziek, passie en authenticiteit hebben we goud in handen. En toch slagen we er niet in om onze boodschap over het voetlicht te krijgen."

Volle bak bij het WMC. Harrie Reumkens praat de deelnemers aan de show-, mars- en marsparadewedstrijden bij over de wijziging van de reglementen. Het accent komt veel meer te liggen op het eindproduct als totaalplaatje. Zo zal de jury bij de marsparade en show alleen nog vanuit de box jureren en op het onderdeel mars vanuit vier vaste punten aan de rand van het wedstrijdterrein. "Het zijn geen ingrijpende wijzigingen", begint Harrie Reumkens zijn betoog. Nou, niet iedereen denkt daar zo over. Uit de reacties van de zaal blijkt dat deze wijziging bij de korpsen wel degelijk gevoelig ligt. In het oude reglement namen de juryleden telkens één aspect van een mars- of showoptreden voor hun rekening. Volgens Reumkens is gebleken dat dat in de praktijk niet werkt. "Het is een illusie dat je bij de beoordeling één onderdeel eruit kunt halen en blind moet zijn voor wat er daaromheen gebeurt. Dan vraag je iets aan juryleden wat niet mogelijk is.

> 'Dan vraag je iets aan juryleden wat niet mogelijk is'

Vandaar dat volgend jaar alle juryleden de *full package* voor hun rekening nemen."
De zaal heeft vooral grote moeite met het verbannen van de veldjury naar de box. Opgemerkt wordt dat aspecten zoals emoties op de gezichten van de muzikanten en dansers en de uitvoering van bepaalde danstechnieken vanaf een plek vijftig meter boven het wedstrijdveld niet beoordeeld kunnen worden. Reumkens merkt echter op dat ook het publiek op de tribune dit soort details niet meekrijgt. En uiteindelijk zijn de optredens juist bedoeld voor het publiek.
De jury zal niet meer op het hoogste balkon van het Rodastadion worden geposteerd, maar twee etages lager op het niveau van de skyboxen. Hun blikveld wordt daarmee vergelijkbaar met dat van het publiek op de tribune. Jurylid Rudy Böhmer wijst er bovendien op dat het WMC te maken heeft met enorm veel verschillende stijlen en genres. Flitsende deelnemers in de corps style class moeten onder hetzelfde vergrootglas worden gelegd als een folkloristische blaaskapel. "Om aan al die korpsen een podium te kunnen bieden, is een universeel beoordelingssysteem noodzakelijk", zegt Böhmer.
Aan een bespreking van de reglementen voor de slagwerkensembles komt Reumkens niet meer toe. De tijd is op. De zaal moeten in gereedheid worden gebracht voor het afsluitende Lagerhuisdebat. •

Aansluiting bij top in Europa blijft een illusie

Zeven van de negen brassbands in de kampioensdivisie scoorden tijdens de Nederlandse Brassband Kampioenschappen (NBK) voor het extreem moeilijke werk *The Triumph of Time* van Peter Graham negentig punten of meer. Een onwaarschijnlijk resultaat voor een compositie die volledig is afgestemd op de individuele kwaliteiten van een van de beste brassbands ter wereld. Toch zoekt Nederland al jaren wanhopig naar de aansluiting met de Europese top. Rara, hoe kan dat?

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Componist Peter Graham biedt na afloop zijn excuses aan. Hij beseft dat de bands in de kampioensdivisie voor een haast onmogelijke opgave stonden. Zijn compositie *The Triumph of Time* is niet geschreven om als testpiece te dienen. Hij heeft het werk gecomponeerd in opdracht van de Black Dyke Band. De vele gruwelijk moeilijke solistische passages in het stuk zijn afgestemd op de bezetting van de recordkampioen in vrijwel alle belangrijke brassbandcompetities. Op het lijf geschreven van zo'n beetje de beste hoekspelers ter wereld. Kan hij het helpen dat de selectiecommissie van het Repertoire Informatie Centrum (RIC) het stuk als verplicht werk heeft gekozen voor de NBK?

The Triumph of Time heeft ook voorafal het nodige stof doen opwaaien. De muzikale krachtproef zou voor de top van de Nederlandse brassbandsector weleens te hoog gegrepen kunnen zijn. De publicaties vooraf missen hun uitwerking niet. TivoliVredenburg loopt aardig vol voor de muzikale krachtproef van het jaar. Basspeler Theo Schreurs van Brassband Limburg gunt zich niet eens de tijd om even bij te komen van alle inspanningen. Meteen nadat zijn band het spits in de kampioensdivisie heeft afgebeten, zoekt hij ijlings naar een plekje in de zaal. Hij wil geen noot van *The Triumph of Time* missen. "Dit werk staat garant voor een ontzettend spannende avond", zegt hij. Om maar aan te geven dat het beteugelen van het spektakelstuk ook onder de muzikanten enorm leeft.

De Nederlandse brassbandwereld wil dolgraag de aansluiting met de Europese top vinden. Een uitdagend maar moeizaam proces. Brassband Schoonhoven leek enkele jaren geleden met vier keer op rij een top 6-notering aardig op weg. Maar de opmars in Europa wordt in 2014 abrupt gestuit als de band uit de Zilverstad bij de première van de NBK in TivoliVredenburg hard van het voetstuk tuimelt. De opvolgers De Bazuin uit Oenkerk

en de Provinciale Brassband Groningen kunnen op het Europese podium geen potten breken. Sterker: brassdreumesen zoals Duitsland en Oostenrijk dreigen Nederland in de middels de loef af te steken. De brassbandsector in ons land lijkt hetzelfde lot beschoren als het voetbal: veel plezier beleven aan onze Mickey Mouse-competitie, maar internationaal geen deuk in een pakje boter kunnen schoppen. Misschien dat de keuzeheren van het RIC daarom wel bewust gekozen hebben voor de mitrailleursalvo's aan noten van Peter Graham. Op die manier worden de bands min of meer gedwongen de lat voor zichzelf hoger te leggen. Als dat het geval is, zijn ze in ieder geval in hun opzet geslaagd. Het instuderen van het stuk heeft met name de solisten in de weken voor de NBK aardig van de straat gehouden. "Dit is zonder meer de grootste uitdaging uit mijn carrière", zegt Robert Ernest, principal van de Provinciale Brassband Groningen, als de klus erop zit. "Sinds de première door de Black Dyke stond dit werk op mijn verlanglijstje. Hier zijn heel wat uurtjes repeteren in gaan zitten. Maar als je het dan zo mag uitvoeren voor zo'n volle zaal geeft dat wel een enorme voldoening." Jantina Rozema van Soli Brass Leeuwarden heeft wel vaker voor hete vuren gestaan. De solocornetpartij in *The Triumph of Time* krijgt ook een plaatsje in dat rijtje. De professionele muzikante van de Regimentsfanfare Garde Grenadiers en Jagers in Assen geeft toe dat Graham's monsterstuk er voor gezorgd heeft dat ze de nacht voor de wedstrijd een paar uurtjes naar het plafond heeft liggen staren. "Het is een ontzettend grote uitdaging", vertelt ze, opgelucht het podium verlatend. "De spanning vooraf was heel groot. Zeker ook met een jury erbij. Het moet in één keer goed gaan. Bovendien wil je het niet verknallen voor het orkest. Dat heeft ontzettend hard gewerkt voor dit optreden. Ja, ik moet eerlijk zeggen dat ik hier wel wakker van gelegen heb."

'De kweekvijver van nieuwe talenten is in het buitenland veel groter dan bij ons'

Bugelspeler Pieter Koster vertelt dat de spierballenmuziek van Peter Graham bij de muzikanten van Brassband Rijnmond extra krachten heeft losgemaakt. "Je voelt dat zo'n werk de band enorm veel energie geeft. De muzikanten zijn daardoor extra gemotiveerd om met zijn allen die uitdaging aan te gaan."

The Triumph of Time voorkomt dat het publiek met trombosebenen TivoliVredenburg verlaat. Na iedere uitvoering springen de bezoekers op uit hun beknelde positie in de nauwe zitbanken, om de muzikanten ovationeel te belonen. Solisten worden als popidolen toegejuicht. Geen wonder, het is verbluffend dat (overwegend) amateurmuzikanten tot zo'n acrobatische virtuositeit in staat zijn. Zeven van de negen bands doorbreken met de uitvoering van een van de meest extreme tandenbijters uit het brassbandrepertoire de magische grens van 90 punten. Ook componist Peter Graham steekt na afloop zijn bewondering over het niveau van de Nederlandse topbands niet onder stoelen of banken.

De manier waarop de Nederlandse bands *The Triumph of Time* bedwingen roept vragen op. Natuurlijk, we moeten ons niet blindstaren op de scores. Die zijn vooral bedoeld om een rangorde te bepalen en zeggen niet altijd iets over de ware kracht van een orkest. Maar dan nog. Als zoveel bands in staat zijn om zo'n veeleisend stuk op zo'n hoogstaand niveau te spelen, waarom lukt het dan maar niet om de aansluiting met de Europese top tot stand te brengen?" Het heeft allemaal te maken met het aanbod aan muzikanten, de structuur van onze bands en de beschikbare financiële middelen", vat Pieter van Diepen, voorzitter van de stichting NBK, het antwoord op deze vraag samen. "Bij ons mogen muzikanten dan wel in meerdere bands spelen, maar bij de topbands in het buitenland spelen veel meer beroepsmuzikanten. In Groot-Brittannië zijn de bands veelal geïntegreerd in de conservatoria. In de tijd dat muzikanten daar studeren, spelen ze mee in de brassbands. Met als gevolg dat je daar een enorme instroom hebt van uitstekende muzikanten waarover je voor tenminste vier jaar kunt beschikken. In andere landen, zoals bijvoorbeeld Duitsland, speelt de commercie weer een rol. Aan instrumentenfabrikanten gelieerde beroepsmusici spelen bij belangrijke evenementen mee in de brassbands."
Een belangrijke factor is volgens Van Diepen ook de beperkte ontwikkelingsmogelijkheden voor jonge blazers in Nederland. In het buitenland (België) is de scholing voor muzikanten veel beter. Ook hebben muzikanten in het buitenland een beter toekomstperspectief om van hun hobby ooit hun beroep te maken. De NBK-voorzitter vindt dat hier ook een taak is weggelegd voor de KNMO. Het lukt in Nederland bijvoorbeeld maar niet om een nationale jeugdbrassband van de grond te tillen. "De kweekvijver van nieuwe talenten is in het buitenland veel groter dan bij ons. In een land als Noorwegen heerst een echte brassbandcultuur. Het is ongelofelijk hoeveel kinderen daar al op jonge leeftijd in schoolorkesten spelen. Daar wordt ook enorm veel geld geïnvesteerd in blaasmuziek. De bands in Nederland zijn veelal ontstaan uit dorpsfanfares. Het zijn vaak nog echte verenigingen." Daar komt volgens Van Diepen nog bij dat bands uit het buitenland in kwalitatief opzicht nog steeds een gigantische ontwikkeling doormaken. Voor Nederlandse bands is het met de huidige middelen en voorzieningen onmogelijk om daar gelijke tred mee te houden. "Aansluiting met de Europese top zal voorlopig nog wel een utopie blijven", aldus Van Diepen.

Dirigent Erik Janssen komt regelmatig als gastdirigent bij buitenlandse topbands over de vloer. Hij weet als geen ander hoe daar gewerkt wordt. "We moeten het ook niet kleiner maken dan het is", zegt hij. "Met Schoonhoven eindigden we op het EK vier keer op rij bij de top 6. Dat is zelfs topbands uit Groot-Brittannië niet altijd gegeven." Toch geeft ook Janssen toe dat een Europese titel voor een Nederlandse band er alleen in zit als alle stukjes van de puzzel in een keer op zijn plaats vallen. "Vorig seizoen lukte het Leicester City om de Premier League te winnen. Dat kan in de brassbandwereld ook. Maar alleen als je niet voor *safety first* kiest, de band in een geweldige *flow* zit, eenmaal op het podium op wolken speelt en alles honderd procent lukt." Janssen legt uit dat vooral de cultuur en structuur in Nederland het verschil maakt. Terwijl in het buitenland presteren als heilig doel wordt gezien, staat in Nederland meestal de gezondheid van de vereniging voorop. "Topbrassbands bij ons zijn veelal voortgezette dorpsverenigingen die zich doorontwikkeld hebben. Dat is in het buitenland heel anders. Daar treden bands 150 tot 175 keer per jaar op. Voor wie niet meegaat in dat drukke schema, is geen plaats. Voor het opvullen van een vacature melden zich tien muzikanten aan voor de auditie. Hier ben je blij als je iemand kunt vinden."

Jurylid Luc Vertommen houdt er een interessante visie op na. De Belgische musicus is niet alleen internationaal jurylid, maar scoorde ook als muzikant en dirigent topposities op het EK.

Vertommen heeft speciaal voor zijn inbreng in dit verhaal de klasseringen van de diverse landen tijdens de Europese kampioenschappen tot één cijfer achter de komma op een rij gezet. Zijn conclusie is dat Nederland het er tussen 1978 en 2016 met een klassering van gemiddeld een zesde plaats (6,0) niet eens zo slecht vanaf bracht. Over die jaren vormen Engeland met gemiddeld plaats 2,3, Wales met plaats 3,5 en Noorwegen met plaats 4,8 de top 3. Opvallend is ook dat het verschil tussen België en Nederland reuze meevalt. De Belgen eindigden gemiddeld op plaats 5,1. Bekijken we dit over de laatste tien jaar dan zien we een aanmerkelijke verschuiving. Behalve dat Wales dankzij de Cory Band de leiding heeft overgenomen, is de gemiddelde score van Nederland gezakt naar 6,5, terwijl de Belgen, de Noren en in mindere mate de Zwitsers er wel in slaagden om de onaantastbaar geachte Britten het vuur aan de schenen te leggen.

Maar, concludeert Vertommen, ook al komen landen zoals België en Zwitserland op het EK beter uit de verf dan Nederland, zegt dit niets over het algemene niveau van de brassbandmuziek in die landen. Vertommen: "De laatste 10 jaar lijkt het erop dat aan het Belgische bier of de Belgische chocolade een gen is toegevoegd waardoor de Belgen plots onoverwinnelijk werden op de Nederlanders. Net als bij Obelix toen die in de ketel met toverdrank viel. Maar berust dit niet deels op toevalligheden en het resultaat van een generatie hardwerkende specialisten en muzikanten waardoor alles plots in een stroomversnelling is gekomen? Misschien is dit wel vergelijkbaar met ons Belgische voetbal. Momenteel staat het Belgisch voetbalelftal op de FIFA-lijst op de vierde plaats en is Nederland twintigste. Maar is daardoor het algehele niveau van het Belgisch voetbal superieur?"

Vertommen stelt dat de absolute top in België momenteel wellicht beter is, maar dat de basis zowel in de hoogste afdelingen als de kwantiteit en brede kwaliteit in de lagere afdelingen in Nederland een pak sterker is. "Wat in het algemeen opvalt bij het bezoeken van diverse kampioenschappen in verschillende Europese landen is het enthousiasme, het niveau en de ongelofelijke

'Invoering van een keuzewerk maakt de topsectie in Nederland wellicht sterker'

groei in het algemeen. Een generatie geleden trokken alle brassbandfanaten van het continent nog met open ogen en oren naar de Royal Albert Hall om getuige te kunnen zijn van een niveau waarvan zij alleen konden dromen. Ondertussen heeft zich in heel wat Europese landen een enorme ontwikkeling voltrokken waar de Engelsen met bewondering naar kijken. De sfeer, het algemene muzikale niveau en de prestaties van alle bands in pakweg Vredenburg, de Stravinsky Hall in Montreux, de Grieghallen in Bergen of de Nouveau Siècle in Lille zijn buitengewoon." Vertommen concludeert dan ook dat het niveau van de beste bands op het continent in principe vergelijkbaar is met die uit het Verenigd Koninkrijk. "Hoewel de Engelse top 3-bands een voorbeeld blijven voor iedereen, kan op de Europese brassbandkampioenschappen anno 2017 evenzeer een Noorse, Belgische, Zwitserse, maar ook een Nederlandse band winnen. Zowel de Noren als de Belgen uit Willebroek hebben dit al bewezen."

Dat Nederlandse bands op het moment suprême nog iets tekort schieten komt volgens Vertommen omdat ze een stukje training missen. Hij vraagt zich af of bands in de kampioensdivisie niet beter af zouden zijn als ze tijdens de NBK naast een verplicht werk tevens een keuzewerk zouden kunnen spelen. Vertommen: "Succes op de Europese kampioenschappen is nooit mogelijk geweest zonder twee even waardige prestaties op zowel verplicht- als keuzewerk. Zowel in België, Zwitserland als Noorwegen trainen bands zichzelf in het uitvoeren van twee werken op hun nationale titelstrijd. De Engelsen trainen zichzelf in een maand tijd in zowel het instuderen van het verplichte werk voor het British Open als de nationale kampioenschappen. Invoering van een keuzewerk maakt de topsectie in Nederland wellicht sterker. Buiten het verhogen van de *workload* voor de muzikanten, geeft het de bands de gelegenheid om zich aan een jury te presenteren met een werk waarin de kwaliteiten van het orkest optimaal aan bod komen."

Naast de *flow* om in korte tijd meerdere werken in te studeren, ontbreekt het volgens Vertommen Nederlandse (maar ook Belgische) bands aan voldoende competitie- en concertervaring. "Er zijn meer momenten in een jaar om zich muzikaal te verbeteren en met elkaar te meten dan alleen tijdens een nationaal kampioenschap. Het Engelse gezegde luidt niet voor niets *'you win some, you lose some'*. Ook het Dutch Open en het Flemish Open zijn twee attractieve wedstrijden. Waar we in beide landen ook minder in slagen is het creëren van concertpodia. Mijn ervaring is dat de werkelijke topbands aan de overkant van het kanaal erin slagen om op wedstrijdpodia uiterst relaxed en geconcentreerd te musiceren. Deze essentiële kracht bouwen zij op tijdens de vele concerten in de loop van het jaar. Mochten wij er ooit in België en Nederland in slagen om een equivalent van het Festival of Brass of een entertainmentwedstrijd als Brass in Concert van de grond te tillen, zou dit een enorme meerwaarde zijn voor de bands. Geen extra wedstrijd met verplicht werk, maar een concertprogramma met de sterktes van ieder orkest in zijn eigen programma als tegenpool voor reeds bestaande wedstrijden."

Open repetitie bij Noord Nederlands Jeugd Orkest

Het Noord Nederlands Jeugd Orkest (NNJO) houdt zaterdag 17 december een open repetitie in het Anker (Voorsterweg 36) te Zwolle. Het NNJO is een symfonisch blaasorkest (harmonieorkest met uitgebreide bezetting) voor ambitieuze musici in de leeftijd van 14 t/m 29 jaar en geldt als kweekvijver voor jong muzikaal talent uit de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel. De 75 orkestleden studeren aan de noordelijke conservatoria in Groningen, Zwolle en Enschede of aan de plaatselijke muziekscholen. Op de agenda staan meerdere concerten en studieweekenden, met als hoogtepunt de jaarlijkse tournee in het buitenland. Informatie: www.nnjo.nl.

Helft opbrengst Anjeractie voor eigen clubkas

Bent u lid van een culturele vereniging of stichting? Doe dan mee aan de Anjeractie 2017! Collectanten van de Anjeractie, de collecte van het Prins Bernhard Cultuurfonds, mogen de helft van de opbrengst houden voor de eigen clubkas. Ook is er een online platform waar verenigingen en stichtingen een actie kunnen starten om geld te werven voor bijvoorbeeld nieuwe kostuums, instrumenten of een nieuw decor. De Anjeractie is van 14 mei tot en met 20 mei 2017. Tijdens deze week gaan zo'n 25.000 collectanten op pad om geld op te halen voor hun vereniging en voor het Cultuurfonds. In het verleden was een derde van de opbrengst voor de clubkas van de collecterende vereniging, vanaf 2016 mag de vereniging de helft van het opgehaalde geld houden. Het overige geld is bestemd voor projecten op het gebied van cultuur en natuur binnen de regio waar het geld is opgehaald. Informatie: www.cultuurcollecte.nl.

Emil Kuyumcuyan wint TROMP

De 23-jarige Emil Kuyumcuyan is winnaar geworden van de TROMP International Percussion Competition 2016 in Muziekgebouw Eindhoven. Hij is daarmee de opvolger van de Nederlander Dominique Vleeshouwers die in 2014 zegevierde. Publieksfavoriet Dan deSimone uit de Verenigde Staten won naast de tweede prijs ook de publieksprijs. Kuyumcuyan is van Kroatisch Turkse afkomst en studeert in Duitsland. Voor zijn zege ontving hij een cheque van 15.000 euro. Als nieuwe TROMP-laureaat treedt Emil Kuyumcuyan donderdag 8 december op met zijn uitvoering van finalewerk *Time Passages* van Glenn Kotche met Asko|Schönberg en Slagwerk Den Haag in Muziekgebouw aan 't IJ. *Foto: Claudia Hansen.*

Instant Composing met klarinettist Claudio Puntin

De koninklijke harmonie Sint Philomena Chevremont houdt in het weekend van 20 en 21 mei in Abdij Rolduc in Kerkrade een tweedaagse groepsworkshop Instant Composing. Docent is de Zwitserse topklarinettist Claudio Puntin. De essentie van Instant Composing is dat er niet wordt gemusiceerd vanaf bladmuziek, maar op basis van aanwijzingen van Claudio Puntin en muzikale ingevingen van de cursisten. Niets staat vast, alles ontstaat op het moment. Maximaal vijftig muzikanten vanaf hafa C-niveau op alle instrumenten - hout, koper en slagwerk - kunnen meedoen. Op zondagavond vindt de eindpresentatie plaats tijdens een concert met de organiserende vereniging en het workshoporkest onder leiding van Claudio Puntin. Informatie: admaarweerd@gmail.com. *Foto: Grzegorz Gobiowski.*

ADAMS®

Muziekcentrale

Experience the
Sound of Quality

Nergens ter wereld staat een muziekwinkel waar met zo veel passie voor de blaas- en slagwerkmuziek wordt gewerkt als bij Adams Muziekcentrale. Onderscheidend door de grote keuzemogelijkheid, omdat geen instrument hetzelfde is.
Met een hoog aangeprezen reparatieatelier, waar onder andere Marcus Miller zijn instrumenten laat reviseren. Daar waar muzikanten u adviseren en u altijd ontvangen wordt met een zuidelijke hartelijkheid.

Adams Music Centre Aziëstraat 17-19 6014 DA Ittervoort

www.adams.nl

‘Meewegen van het aspect **beleving is niet tegen te houden’**

In de rubriek De Dirigent brengt Klankwijzer een portret van een dirigent of instructeur uit de amateurmuziek. In deze aflevering laat de Overijsselse dirigent Arjan Dunning zijn licht schijnen over de hedendaagse blaasmuziek.

SAMENSTELLING: ONZE REDACTIE – FOTO’S: ERNIE VAN BEEK FOTOGRAFIE / JAN MOLL FOTOGRAFIE

Wie is Arjan Dunning?

Iemand die niet graag stilzit. Van kleins af aan ben ik opgegroeid met muziek. Van klein jochie dat als achtjarige zo trots als een pauw de muziekvereniging binnenkwam met een trompet onder zijn arm, uitgegroeid tot een 28-jarige actieve ondernemer in de amateurmuziek. Momenteel ben ik dirigent bij drie verenigingen. Daarnaast heb ik samen met collega-dirigent Arno Groeneveld TacT Muziek opgezet. Met TacT Muziek stellen we professionele kennis en kunde beschikbaar aan amateurmuziekverenigingen en bieden we een antwoord voor de toekomst op vragen van muziekverenigingen van vandaag.
Nagenoeg al mijn dagen zijn dus wel gevuld met muziek. Dat betekent vaak van huis. Gelukkig wordt deze passie thuis gewaardeerd. Mijn vrouw Annelies speelt zelf viool en werkt bij een kunsteducatiecentrum.

Hobby’s buiten de muziek?

Het verbouwen van ons huis zou ik bijna als hobby zien omdat daar momenteel bijna alle vrije uren in gaan zitten. Verder lees ik graag boeken, kijk ik naar sport en series of spreek ik af met vrienden. Ook wintersport mag ik graag tot mijn favoriete hobby’s rekenen.

Hoe ben je in de muziekwereld terecht gekomen?

Mijn familie is zeer actief in het muziekverenigingsleven. Wanneer ‘de muziek’ een optreden gaf, dacht ik als klein jochie maar één ding: ‘daar wil ik ook bij!’. Mijn oom was dirigent van het jeugdorkest en zo kwam al snel een trompet in huis. Uiteindelijk ben ik via vele muzikale avonturen enthousiast geworden voor het vak. Mijn fascinatie ligt vooral in datgene wat er met een groep gebeurt wanneer er samen muziek wordt gemaakt.”

Hoe ben je uiteindelijk dirigent geworden?

Mijn eerste studie was de opleiding Docent Muziek. Een erg interessante en leuke studie waarbij ik veel geleerd heb op het gebied van pedagogiek en groepsdynamica. Door te spelen bij diverse orkesten zag ik in dat het vak van dirigent mij nog dichter bij die fascinatie kan brengen. Bij het dirigeren kan ik vanuit mijn innerlijke drijfveer werken om met elkaar tot een geweldig klinkend resultaat te komen.

Wat trekt je aan in het vak van dirigent?

In ons vak vallen veel dingen samen: het bestuderen van een partituur, het proces richting een artistiek concept en het enthousiasmeren en inspireren van de mensen met wie je de muziek uitvoert. Juist die samenloop van zaken, zowel op artistiek, bestuurlijk als persoonlijk vlak, vind ik zeer interessant. Ik ben vooral gefascineerd door de verbindingen die ontstaan door samen muziek te maken.

Had of heb je een voorbeeld?

Er zijn veel grote voorbeelden binnen mijn vak, maar juist ook buiten de muziek. Bijvoorbeeld in de topsport. Hoe bereiden sporters zich voor op prestaties waarbij het erop aankomt? Of hoe geven trainers en coaches leiding aan een team en zorgen ze voor een optimale teamgeest? Een trainer zoals Louis van Gaal en zijn totalitaire aanpak richting het wereldkampioenschap in 2014 heeft voor mij veel overeenkomsten met de voorbereiding op een ultiem concert. Een ander voorbeeld is schaatscoach Jillert Anema. Wanneer een van zijn sporters ondermaats presteert, vraagt hij zich in eerste instantie niet af wát hij moet doen maar óf hij überhaupt wel wat moet doen. Vooral vanwege hun bijzondere visie zijn dit voor mij inspirerende persoonlijkheden.

Grootste succes/hoogtepunt als dirigent?

Wanneer iets ‘lukt’ is het keer op keer een hoogtepunt. Of dat nu een succesvol project is met kinderen, een mooi concoursoptreden of een

spetterend concert. Ik ervaar het steeds weer als een hoogtepunt als de vereniging een stap verder komt in het verwezenlijken van haar idealen. Een voorbeeld zijn de promsconcerten met De Bazuin De Wetering. De laatste editie kende een uitverkochte grote zaal in De Meenthe in Steenwijk. Een ongelooflijk knappe prestatie van een muziekvereniging als je bedenkt dat zelfs bij landelijk bekende artiesten het daar niet uitverkocht raakt. Ik krijg echt kippenvel als ik zie wat het proces richting zo'n concert met een orkest doet. De teamgeest, de drive, de muzikale en organisatorische ontwikkeling, alles komt samen.
Een ander hoogtepunt vind ik iedere keer weer het project *Nice to Meet Music*, het fanfareorkestproject voor jonge mensen tussen de 15 en 35 jaar dat we nu vier keer hebben georganiseerd. Twee dagen repeteren op locatie met als afsluiting drie concerten op één dag in drie Nederlandse steden. Naast het promoten van de blaasmuziek is vooral jonge mensen met elkaar muziek laten maken het doel. Je ziet tijdens *Nice to Meet Music* wat muziek met jonge mensen kan doen en welke betekenis muziek heeft.

Concoursen of concerten?

Allebei hebben hun charme en eigen doel. Ik vind het belangrijk dat een vereniging van tevoren bedenkt wat ze wil bereiken of wil beleven. En daarbij zichzelf de vragen stelt: waarmee bouw je aan de vereniging van de toekomst en waarmee zet je een stap richting de vereniging die je wilt zijn? Een goede afwisseling en evenwicht in de meerjarenplanning is belangrijk.

Concours, een noodzakelijk kwaad?

Zeker niet. Een concours geeft je de tijd en gelegenheid om tot in de haarvezels van een orkest be-

PASPOORT:

Naam: Arjan Dunning.
Geboortedatum: 13 februari 1988.
Geboorteplaats: opgegroeid in Balkbrug.
Woonplaats: Hattem.
Instrument: trompet.
Muziekopleidingen: directie HaFaBra, opleiding Docent Muziek, bijvak Trompet Klassiek.
Begonnen bij: christelijke muziekvereniging Jubal Dedemsvaart.
Dirigent bij: muziekvereniging Harmonie Nunspeet, christelijke muziekvereniging De Bazuin De Wetering e.o. en muziekvereniging Advendo Lochem.
Overige functies: oprichter/bestuurder Stichting TacT Muziek, bestuurslid Bond van Orkestdirigenten en Instructeurs.

concertzaal tilburg

Concertserie Verrassende Ontmoetingen

Zaterdag 7 januari 2017. 20.00 uur

NIEUWJAARSCONCERT

Entree: 15,00 euro inclusief pauzedrankje, garderobe en programmaboekje

Kaartverkoop via Theaters Tilburg: 013 / 54 32 220 www.theaterstilburg.nl www.verrassendeontmoetingen.nl

De concertserie 'Verrassende Ontmoetingen' wordt mede mogelijk gemaakt door:

Art fact

Provincie Noord-Brabant

zig te zijn met ontwikkeling. Je neemt de tijd om twee stukken volledig uit te diepen en de muzikale ontwikkeling die daarmee gepaard gaat ruimte te geven. Bij een concert is daar toch vaak minder tijd voor. Bij concoursdeelname is het proces in mijn ogen veel belangrijker dan het uiteindelijke resultaat. Door externe factoren kan een concoursoptreden minder gelukkig verlopen, terwijl je de winst in de tijd ervoor al gepakt kan hebben. Een concours moet niet over punten gaan, maar over de ontwikkeling binnen het orkest.

Het verplichte repertorium is vervallen. Wat vind je daarvan?

Ik denk dat het kansen biedt. Het geeft veel vrijheid om tot een passend programma voor het orkest te komen. Het geeft je als dirigent de verantwoordelijkheid om nog meer na te denken over het programma omdat één van de beeldbepalende kaders nu is weggevallen.

Stelling: De beoordeling op concoursen is te streng.

Mijn indruk is dat dit juist niet zo is. Bijzonder vind ik wel de grote verschillen in het aantal punten tussen de verschillende concourslocaties. Zijn in die regio de orkesten echt significant beter of wordt er anders beoordeeld? Voor de ontwikkeling van concoursen en de onderliggende argumenten voor kwaliteitswaarborging is het een goede zaak wanneer het jureren voor de buitenwereld transparanter wordt. Dat zeg ik niet om de juryleden in diskrediet te brengen, juist niet. Geef hen de gelegenheid om te zeggen waar verbeteringen nodig zijn en wat wel goed gaat. Dan kunnen we echt van elkaar leren en de ontwikkeling delen. Kampioenschappen en sommige festivals lenen zich voor het wedstrijdelement, maar concoursen zijn naar mijn mening primair voor kwaliteitsontwikkeling binnen de amateurmuziek.

Wat vind je van het plan van het WMC om het aspect 'beleving' zwaar mee te laten wegen bij de beoordeling van concours-uitvoeringen?

Het is altijd lastig om subjectieve aspecten om te zetten in een objectief oordeel. Maar aan de andere kant is het een gemis wanneer alleen de uitvoering van muziek wordt beoordeeld wanneer een orkest een artistiek totaalproduct aflevert met diverse cross-overs. Het meenemen van het aspect 'beleving' is niet tegen te houden. We leven steeds meer in een belevenis economie waarbij product- en merkbeleving belangrijker worden dan alleen het vervullen van een behoefte.

Je hebt als bestuurslid van de BvOI de post BvO-Jong in je portefeuille. Wat is BvO-Jong?

BvO-Jong is een netwerk van jonge dirigenten. De jonge dirigent is de dirigent van de toekomst, die fris het vak inkomt en een idee heeft over de ontwikkeling van de amateurmuziek. Maar ook een dirigent die net begint met uitoefenen van het vak, behoefte heeft aan intervisie, overleg en het delen van kennis. BvO-Jong is een verbinding tussen alle jonge dirigenten in Nederland. Jong betekent niet dat 'oude' dirigenten worden uitgesloten, juist niet. Vanuit de aanwas krijgen nieuwe bijdrages en ideeën een platform in BvO-Jong. De hele BvOI en daarmee de hele amateurmuziek sector zal daarvan kunnen profiteren.

Waaruit bestaan de activiteiten van BvO-Jong?

BvO-Jong bestaat uit twaalf regionale netwerken die allemaal worden geleid door een 'kartrekker.' Deze ontplooit op eigen initiatief per regio verschillende activiteiten. Dat kan variëren van het drinken van een kop koffie met elkaar tot het opzetten van een lokale Facebookgroep. Een ander belangrijk aspect is dat BvO-Jong een klankbord vormt voor terugkoppeling naar het bestuur van de BvOI. BvO-Jong kan daarmee een stem hebben in de ontwikkeling van het beleid richting de toekomst. Vanaf 2017 starten we met het opzetten van het regionale netwerk.

Muziekles keert steeds meer terug in het curriculum van het basisonderwijs. Hoe kan de blaasmuziek-sector hiervan profiteren?

Hier ligt een enorme kans voor onze sector. Achter alle deuren die op dit moment wagenwijd opengaan, liggen enorme mogelijkheden. Een muziekvereniging kan het plaatselijke of regionale platform vormen voor het samen muziek maken. Met TacT Muziek spelen we hierop in en hebben we het schoolproject *Klasse[n]orkest* ontwikkeld. Dit is een samenwerking tussen de muziekvereniging, de basisschool en TacT Muziek. Daarbij vormt de klas een orkest en geven de klas en de vereniging samen een concert. Het *Klasse[n] orkest* is onderdeel van een doorlopende leerlijn.

Hoe zou de muzieksector de aantrekkingskracht op de jeugd kunnen verhogen?

Deel datgene waar onze passie ligt. Laat kinderen zien en ervaren hoe ontzettend gaaf samen muziek maken is. Onlangs vertelde een basisschooldirecteur mij dat wanneer we nu zomaar een klas op zijn school zouden binnenlopen en een lied beginnen te zingen, de kinderen niet meer weten wat hen overkomt. Ze denken dat je vreemd doet, in plaats van dat ze mee gaan zingen. Wellicht enigszins gechargeerd, maar het geeft aan dat samen muziek maken niet meer primair aanwezig is in het basisonderwijs. Dat heeft enorme invloed op de kans dat kinderen zich aangetrokken voelen tot een muziekvereniging. Die kans moeten we weer vergroten door de deuren open te zetten en te laten ervaren wat we zelf zo mooi vinden aan onze hobby.

Hoe zie je de toekomst van de blaasmuziek?

Ik ben positief. We beoefenen de mooiste hobby die denkbaar is en ik ben dankbaar dat ik daar onderdeel van ben. Ik zie veel collega's en verenigingen om mij heen goede dingen doen. De vanzelfsprekendheden van weleer zijn misschien voorbij, maar door er continu mee bezig te zijn en het vermogen te ontwikkelen om jezelf opnieuw uit te vinden, kunnen we een rijke toekomst tegemoet gaan.

Wat zijn je ambities als dirigent?

Ik hoop een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van de amateurmuziek van de toekomst. Er gaat gelukkig veel goed, maar we staan ook nog voor genoeg uitdagingen. Ik hoop hierin een significante bijdrage te kunnen leveren, zowel via TacT Muziek als via mijn werkzaamheden als dirigent. ●

Ensemblespel als verbindende factor

Ensemblespel verhoogt niet alleen de veelzijdigheid van blaasorkesten, maar zorgt ook voor binding van muzikanten aan de vereniging. Toch laten amateur-blaasorkesten de onmetelijke kansen van het ensemblespel vrijwel volledig aan zich voorbij gaan. Het Wereld Muziek Concours (WMC) zette gedurende twee weekenden een biënnale op touw om het spelen in ensembleverband in de etalage te zetten.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

"Speel als een muisje dat er *priet-priet-priet* pijlsnel tussenuit floept." De uit Singapore afkomstige klarinettiste Kaiwen Miao voelt meteen aan wat de tutor met zijn beeldende uitleg bedoelt. De passage uit de *Kleine Kammermusik für fünf Bläser* van Paul Hindemith klinkt meteen een heel stuk frivoler. De masterclass van Ralph Manno in een van de ruimten van het congrescentrum Abdij Rolduc in Kerkrade had eigenlijk al lang afgelopen moeten zijn. Al meer dan anderhalf uur houdt de Duitse klarinettist de leden van het Wind Quintet Conservatorium Maastricht op het puntje van de stoel. Maar Manno wil best nog wel even doorgaan. "Ik heb de tijd", zegt hij. Geen haar op het hoofd van de vijf enthousiaste ensembleleden denkt erover om het aanbod af te slaan.

Ralph Manno kreeg al op zijn 23e een aanstelling als soloklarinettist van het WDR Sinfonieorchester en verhuisde niet lang daarna naar de Münchner Philharmoniker. Met het overal in de wereld spelen in kleine bezettingen volgde hij zijn hart. Manno is niet alleen een begenadigd klarinettist, maar ook een uitstekend pedagoog. Op 29-jarige leeftijd werd hij benoemd tot *Professor für klarinet* aan de Musikhochschule in Köln. Tijdens de masterclasses in Rolduc geeft de inspirerende coach niet alleen artistieke en technische tips en trucs, maar probeert hij de conservatoriumleerlingen ook een stukje muzikale opvoeding mee te geven. "Kijk", legt hij uit.

Klarinettist Ralph Manno inspireert leerlingen van het Maastrichts Conservatorium.

'Spelen in ensembleverband draagt bij aan de individuele vorming van muzikanten'

"Een componist heeft een bepaalde voorstelling in zijn hoofd, kiest met welke instrumenten hij dat idee wil uitwerken en zet vervolgens de noten op papier. Als uitvoerend musicus moet je proberen te begrijpen wat de gedachte van de componist is achter zijn werk. Dat doe je door samen met je ensembleleden de muziek te bespreken en te overleggen. De fout die muzikanten tegenwoordig maken is dat ze uitvoeringen van het stuk opzoeken op media zoals YouTube en vervolgens aan de slag gaan. Ze leren daardoor niet hoe je vanuit jezelf moet proberen om een compositie te interpreteren."

Met de organisatie van een tweejaarlijkse biënnale wil het WMC het spelen van kamermuziek door muzikanten van blaasorkesten stimuleren. Voor deze tweede editie hebben niet alleen conservatoriumleerlingen of beginnende beroepsmusici maar ook enkele ensembles van amateurorkesten ingeschreven. Zij volgen in Abdij Rolduc in Kerkrade, verdeeld over twee weekenden, een intensief lesprogramma met musici en docenten van gerenommeerde ensembles en orkesten als tutor. Artistiek leider

Ralph Manno: "Door stukken op te zoeken op YouTube leer je niet om zelf te interpreteren."

'Wat kan er nog beter voor binding zorgen dan samen spelen met vriendjes?'

Jan Cober heeft hiervoor musici van het WDR Sinfonieorchester Köln, de Münchner Philharmoniker, het Brass Ensemble van de Berliner Philharmoniker, het Aurelia Saxophone Quartet, Orchestre Philharmonique du Luxembourg en het Koninklijk Concertgebouworkest weten te strikken. Nieuw dit jaar is het WMC Biënnale Concours waarop de deelnemende ensembles een door hen zelf samengesteld programma presenteren. In zijn voorwoord in het programmaboekje benadrukt WMC-voorzitter Max Kousen nog eens dat het evenement niet alleen bedoeld is voor beroepsmusici, maar zeker ook voor muzikanten van amateurorkesten. "Zij vormen de belangrijkste voedingsbodem voor een festival als WMC Kerkrade. Zij zijn zich vaak onvoldoende bewust van de vele kamermuziekmogelijkheden die hun eigen orkest ook herbergt. Van saxofoonkwartet tot klarinetkoor en van koperkwintet tot trombonetrio. Daarmee kunnen zij hun eigen orkest niet alleen aantrekkelijker maken voor jong talent, maar ook interessant houden voor de ervaren musicus."

Door de vorming van een of meerdere ensembles binnen een harmonie- of fanfareorkest heeft een muziekvereniging veel meer te bieden. Bij verzoeken of uitnodigingen om bijvoorbeeld recepties, uitvaarten of andere plechtigheden muzikaal te begeleiden is het lang niet altijd nodig om met het hele orkest acte de présence te geven. Bij veel gelegenheden is muzikale omlijsting in kleiner verband wellicht nog wel passender. Nederland heeft de afgelopen decennia een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de internationale kamermuziekpraktijk. Helaas is die ontwikkeling aan de hafabrawereld grotendeels voorbijgegaan. En hoewel het WMC de veelzijdige mogelijkheden van het ensemblespel probeert te promoten, blijkt ook nu dat die boodschap bij de amateurorkesten nog niet is geland. Voor deze tweede aflevering van de biënnale hebben slechts enkele ensembles uit de amateursector ingeschreven.
"Jammer", vindt artistiek leider Jan Cober. "Spelen in ensemble verbreedt draagt bij aan de individuele vorming van muzikanten. Ze leren zich binnen een ensemble of orkest dienstbaar op te stellen zonder zichzelf te verliezen. Sociaal gezien ben je deel van een team terwijl je toch blijft musiceren in een solistische omgeving. Muzikanten leren hun plaats kennen in een groep en worden zich meer bewust van hun functioneren daarin. Die aspecten nemen ze ook weer mee naar het orkest." Het feit dat ensemblespel binnen amateurverenigingen nog maar mondjesmaat van de grond komt, wijdt Cober voornamelijk aan de gesloten cultuur van de amateurblaasmuziek. "De blaasmuziek zoekt vooral zichzelf op. Het is een wereld die zich beschermd voelt in zijn eigen comfortabele zone. Persoonsontwikkeling wordt eerder gevoeld als een bedreiging, dan als een verrijking waar het hele orkest van mee profiteert. Het zorgt er ook voor dat talentvolle muzikanten langer binnen hun eigen vereniging de uitdaging vinden die ze zoeken. Opleidingen zouden veel eerder moeten beginnen met ensemblespel. Wat kan er nog beter voor binding zorgen dan samen spelen met vriendjes? Kamermuziek is voor muzikanten het mooiste wat er is. Maar besturen en dirigenten zijn er huiverig voor. Ze zijn bang dat het hen uit handen glipt en ten koste gaat van de teamgeest. Terwijl juist het tegenovergestelde het geval is: ensemblespel zorgt voor meer binding met de vereniging."

Samuel Aguirre Guerra, een in Nederland wonende en studerende hoboïst uit Columbia, voelt zich in de inspirerende entourage van het voormalige klooster Rolduc in zijn element. Gretig slorpt hij alle kennis en informatie naar binnen die hij tijdens deze biënnale tot zich kan krijgen. "Kamermuziek is mijn favoriete vorm van muziek maken", zegt hij. "In het blazersensemble van het Maastrichts Conservatorium zitten mensen uit Letland, Duitsland, Spanje, Singapore en Colombia. Allevijf afkomstig uit andere culturen en verschillende talen sprekend. Toch brengt muziek ons samen alsof we één persoon zijn." Vooral van de masterclass van Ralph Manno heeft hij veel opgestoken. "Die man leert je op een leuke en aansprekende manier om muziek te begrijpen", zegt Samuel. "De handreikingen die hij geeft om muziek zelf te kunnen interpreteren, zorgen ervoor dat je muziek maken nog veel leuker gaat vinden dan het al is. En het resultaat dat hij met zijn les in twee uur tijd bereikt is werkelijk fantastisch."

Orkesten op muzikale missie in Twente

De kalender van bondsconcoursen voor de doelgroepen Blaasmuziek en Show, Mars en Percussie telt in het najaar zo'n twintig wedstrijddagen in een tijdsbestek van zes weken. Voor het team van Klankwijzer onmogelijk om alle concoursen te bezoeken. Eén evenement pikken we eruit. Dat is dit jaar de concertwedstrijd van de Overijsselse Bond van Muziekverenigingen (OBM) in Muziekcentrum Enschede. Want waarom trekken nu zoveel orkesten van buiten de regio juist naar deze concourslocatie?

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Oh, dat klinkt echt mooi! De waterphone waarmee slagwerker Paul Bouten van harmonie Sint Michaël van Thorn vanaf het balkon aan de overzijde van het podium de glinsteringen van sneeuw en ijs op de Mount Denali symboliseert, voert de luisteraar daadwerkelijk mee naar het ruige en onherbergzame landschap van het Denali National Park in Alaska. Ook de verklanking van het mysterieuze en verlaten karakter van het imponerende natuurgebied, met een hoofdrol voor de basfluit, laat bij de bezoekers de adem stokken. Toegegeven: *The Frozen Cathedral* van de Amerikaanse componist John Mackey komt in de akoestiek van Muziekcentrum Enschede uitstekend tot zijn recht. Ook eerder op deze concoursdag valt op dat met name rijk gekleurde orkestraties van componisten zoals Alfred Reed en Ferrer Ferran in de weldadige akoestiek van de Wilmersbergzaal alle ruimte krijgen om in volle glorie tot bloei te komen.

Zoals we in onze voorbeschouwing op het concoursseizoen al meldden, gaat dit jaar een opvallend groot aantal concoursgangers 'vreemd'. Tientallen verenigingen gaan op concours buiten hun eigen provincie of regio. In veel gevallen komt dat doordat het concours van hun eigen bond volgeboekt was. Maar er zijn ook heel wat orkesten die van de gelegenheid gebruikmaken eens in een andere accommodatie te spelen. Een concours biedt orkesten immers de kans om in een concert- of theaterzaal op te treden. Veel verenigingen komen daar in een 'normaal' jaarprogramma niet aan toe. Vooral Muziekcentrum Enschede is in trek. Daar tekent muziekvereniging Excelsior uit Losser onder auspiciën van de OBM al achttien jaar voor de organisatie van een concertconcours. Het programma is telkens vrijwel meteen na de opening van de inschrijving volgeboekt. Orkesten uit alle uithoeken van het land trekken ieder jaar naar Twente om op concours te gaan. Van de twintig verenigingen die dit jaar voor Enschede hebben ingeschreven, komen er veertien niet uit Overijssel. "We willen er een dagje uit van maken", antwoordt voorzitter Christiaan Janssen op de vraag waarom fanfare Heide Echo uit het Brabantse Knegsel niet in Veldhoven op concours gaat. "Het gevoel van samen met de bus op pad voegt een extra element toe aan de mentale voorbereiding. Met De Schalm is niets mis, maar daar gaat ieder voor zich met de eigen auto naar toe." Met het behalen van een eerste prijs met promotie krijgt het avontuur voor de Brabanders ook nog het gewenste happy end. Missie geslaagd dus. Janssen: "Voor de leden is dit een onvergetelijke ervaring. Zeker met dit mooie resultaat."

> 'Hier komen blaasorkesten pas echt tot hun recht'

Ook de koninklijke fanfare Sint Willibrord uit Heeswijk heeft er een extra uitgavepost voor vervoerskosten voor over om in Enschede aan de start te verschijnen. "We wilden eens iets anders", verklaart bugelspeler Martien Langenhuizen de reden waarom het orkest niet voor de vertrouwde omgeving van De Veldhovense Schalm koos. "We hadden gehoord dat hier een mooie zaal is met een goede akoestiek. Dus waarom zouden we niet eens hier op concours gaan?" Volgens Langenhuizen zijn de verhalen over de kwaliteit van de

MANSARDA muziekuitgeverij

Internet: www.mansarda.nl
E-mail: info@mansarda.nl
Tel. 035-5239454

Ook voor arrangementen van klassieke werken voor solo-instrumenten met hafa begeleiding!!!

Adagio Concertante	W.A. Mozart/Willy Hautvast	hrn - hb-klar-fg-hrn
Adagio uit Klarinet Concert	W.A. Mozart/Willy Hautvast	hrn - klarinet
Adagio uit 1e Klarinet Concert	C.M. v. Weber/Willy Hautvast	hrn - klarinet
Albinoni's Adagio	T.G. Albinoni/Joop van Eck	hrn - orgel
Canzone	G. Frescobaldi/Cees Brugman	ha/fa - koperkwartet
Circus Renz	G. Peter/Joop de Winter	ha/fa - xylofoon
Concertino opus 26	C.M. von Weber/Dirk van der Niet	hrn - klarinet
Concerto for Organ and Band	G.F. Händel/Cees Brugman	hrn - orgel
Concerto for Trumpet opus 18	O. Böhme/Dirk van der Niet	hrn - trompet
L'Oiseau Tapageur (Polka)	L. Balleron/Geert Flik	hrn - piccolo
La Paloma	S. de Yradier/Willy Hautvast	ha/fa - accordeon
La Cumparsita	M. Rodriguez/Piet Engels	hrn - accordeon
Le Merle Blanc	E. Damaré/Geert Flik	hrn - piccolo
Morceau Symphonique	A. Guilmant/Cees Brugman	hrn - trombone
Reine de Musette	J. Peyronnin/Paul Dzon	hrn - accordeon
Rigoletto Fantaisie	K&F Doppler/Geert Flik	hrn - 2 fluiten
Ritual and Celebration	J. Spears/Gerard den Dekker	hrn - baritonsax
Serenade	F. Schubert/Cees Brugman	ha/fa - euphonium
Song for Strayhorn	G. Mulligan/G. den Dekker	hrn - baritonsax
Swiss Clarinet Polka	arr. Willy Hautvast	hrn - 4 klarinetten
The Arrival of Queen of Sheba	G.F. Händel/Cees Brugman	hrn - 2 hobo's
Trumpet Blues and Cantabile	Harry James/Piet Engels	ha/fa - trpt kwartet
Two Fantasy Pieces	C. Nielsen/Dirk van der Niet	hrn - hobo

Bezoek voor een overzicht van al onze uitgaven de internetsite van de uitgeverij.

VERDER KIJKEN DAN DE MUZIEKNOOT LANG IS

In mijn boek neem ik u mee in de fascinerende wereld achter de muzieknoot: de wereld van de blaasmuziek. Met een helikopterview ga ik muziekverenigingen analyseren en schets de sterke en zwakke kanten, de bedreigingen, maar ook de kansen. Alle facetten komen aan bod: ledenwerving, jeugdopleiding, jeugdorkesten, bladmuziek, doorstroming, behoud van leden, dirigenten, enz. Ook mijn spreuken en grappige anekdotes mogen uiteraard niet ontbreken. Naast tips en tricks heb ik niet geschuwd om ook de pijnpunten te benoemen en vaak zitten er hele wrange dissonanten tussen. Maar weet u wat ik zo mooi vind aan een dissonant? De oplossing!

Een muzieknoot heeft een verleden, een heden en een toekomst. In mijn boek wil ik u graag uitnodigen om verder te kijken dan de muzieknoot lang is.

Met vriendelijke groet,
Ivo Kouwenhoven

www.himalayamusic.nl | info@himalayamusic.nl

accommodatie niet uit de lucht gegrepen. “Er is inderdaad een goede akoestiek hier”, oordeelt hij na het concoursoptreden. “Je kunt elkaar goed horen. En niet te droog. Daardoor is het hier prettig spelen.”

Inmiddels betreden de harmonieorkesten in de eerste divisie het podium. Als we vanaf het balkon naar beneden kijken zien we dat de 520 stoelen op de begane grond bij lange na niet zijn bezet. We komen tot goed en wel honderd bezoekers. De faciliteiten van het Muziekcentrum en de organisatie van het evenement mogen dan wel dik in orde zijn, veel volk komt er niet op af. Het concours speelt zich voornamelijk af voor de eigen aanhang. Een beeld dat we elders in Nederland ook wel zien, maar er zijn ook bondswedstrijden waar de belangstelling meer dan uitstekend is. Ook de echte concourssfeer, met alle spanning en emoties van dien, ontbreekt. Het is allemaal een beetje sfeerloos. Geen echt feest. Ook voor de afsluiting van het concoursweekeinde met harmonie Sint Michaël van Thorn als headliner loopt de zaal niet bepaald vol. Op 31 van de 52 rijen op de begane grond zit publiek, maar per rij zijn gemiddeld hooguit zeven van de tien stoelen bezet. Sint Michaël heeft volgens bandmanager Frank Crasborn voor Enschede gekozen omdat dirigent Ivan Meylemans op de data van de Limburgse bondsconcoursen verhinderd was. “Maar ook omdat de akoestiek in deze zaal veel meer recht doet aan ons concertprogramma”, laat hij als reden doorschemeren. Daar kan Joost Smeets zich alles bij voorstellen. De oud-muzikant van Sint Michaël is als toeschouwer aanwezig om het orkest waarin hij opgroeide te beluisteren. Smeets heeft intussen zijn vleugels uitgeslagen. Als professioneel muzikant en dirigent van amateur- en beroepsorkesten in velerlei bezettingen speelde hij zo’n beetje in alle muziekzalen van Nederland. “Hier in Enschede komen blaasorkesten pas echt tot hun recht”, weet hij uit ervaring. “Het is voor iedere muzikant een belevenis om hier te kunnen spelen.” Dat zijn oude club er niet voor gekozen heeft om in De Oranjerie in Roermond op concours te gaan, kan hij goed begrijpen. “Het is schandalig dat de Limburgse bond aan De Oranjerie vasthoudt. Het zal wellicht een financiële reden hebben, maar spelen in die bezemkast doet geen recht aan de investeringen, zowel in geld als energie, die de orkesten in een concoursoptreden steken. De bond zou zich de kritiek op die zaal moeten aantrekken.”

> ‘De hoornisten konden de klarinetten vrijwel niet horen’

Zo, met die boodschap in zijn achterzak kan uw verslaggever na een dagje sfeerhappen in Twente weer koers zetten richting Limburg. Net op het moment dat we het Muziekcentrum willen verlaten, lopen we nog Erik Somers tegen het lijf. Hij is hoornist bij Sint Michaël en eveneens dirigent. Somers blijkt tot onze stomme verbazing helemaal niet zo onder de indruk te zijn van de akoestiek in Enschede. “Je hoort elkaar totaal niet”, legt hij uit. “De hoornisten konden de klarinetten vrijwel niet horen. Onze dirigent Ivan Meylemans moest echt alle zeilen bijzetten om het zaakje bijeen te houden. Nee, hoor, geef mij maar De Maaspoort in Venlo.” ●

Scratchconcert verbindt de echte liefhebbers

In de serie Concert van de Maand richt Klankwijzer de schijnwerper op concerten, presentaties en manifestaties met een opvallende artistieke invulling of een bijzondere aanleiding. In deze aflevering een terugblik op het scratchproject Ameezing Nijmegen waarbij Noviomagum Wind Orchestra met bijna 200 zangers de *Carmina Burana* van Carl Orff uitvoerde.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO'S: AANLEVERING NMWO

"Het was echt fantastisch om mee te spelen. Ik heb voor mezelf weer een stap gezet." Basklarinettiste Lidia van Weenen kijkt met veel plezier terug op het scratch concert Ameezing Nijmegen. De 55-jarige muzikante van Symfonisch Blaasorkest Odeon uit Soesterberg was een van de muzikanten die zich hadden aangemeld om tijdens de uitvoering van de *Carmina Burana* van Carl Orff als gastmuzikante mee te spelen met Noviomagum Wind Orchestra. "Het leek me erg leuk om de *Carmina Burana* te doen. Ik heb het stuk ooit gehoord in een uitvoering van een professioneel orkest en koor. Dat was erg mooi. Ik hou van mooie grote klassieke werken. En ik wil mijzelf graag muzikaal naar een hoger niveau tillen."
Ook Aafke Vos (38) blikt terug op een bijzondere belevenis. "Het was een ontzettend leuke ervaring om dit met een heleboel leuke en enthousiaste mensen te doen", zegt ze. Aafke is lid van vrouwenkoor Calliope uit Utrecht. Ze was een van de bijna 185 koorzangers die zich vanuit de verre omge-

Overdag wordt door gelegenheidskoor en orkest stevig gerepeteerd.

Na één dag oefenen wordt de *Carmina Burana* uitgevoerd.

ving aanmeldden om met het grote projectkoor de *Carmina Burana* uit te voeren. "Het leek me een bijzondere ervaring om met zoveel mensen in één dag een stuk in te studeren en 's avonds uit te voeren. Daarnaast is de *Carmina Burana* een mooie en indrukwekkende compositie die ik altijd al graag een keer wilde zingen."

Altijd al eens een groot werk willen uitvoeren in een bezetting waar je met je eigen vereniging nooit aan zult toekomen? De toenemende populariteit van de scratchconcerten in ons land toont aan dat dit concept veel muzikanten en zangers aanspreekt. 'Scratch' is afgeleid van de Engelse uitdrukking 'to start from scratch': oftewel helemaal vanuit het niets beginnen. Scratchprojecten spelen in op de behoefte van mensen om een onvergetelijke ervaring te beleven. Het blaasorkest Noviomagum Wind Orchestra uit Nijmegen zette vorige maand samen met het kamerkoor Kallíope uit Berg en Dal het scratchproject Ameezing Nijmegen op touw. In totaal verzamelden zich zo'n 225 muzikanten en koorzangers 's morgens om 10.00 uur in evenementenlocatie De Kube in Nijmegen om gedurende de hele dag hun tanden te zetten in de *Carmina Burana* van Carl Orff. De kick: na één dagje stevig repeteren met zijn allen 's avonds een klinkende uitvoering neerzetten voor zo'n 400 bezoekers.

Het idee voor Ameezing Nijmegen komt van Kamerkoor Kallíope. "We zijn begonnen met kleinere scratches, waarbij zangers uit de omgeving werden uitgenodigd om overdag wat meer ingewikkelde kerstmuziek in te studeren en die 's avonds voor publiek uit te voeren", vertelt Rogier Koster van Kallíope. "In 2015 hebben we het grootser aangepakt. Tijdens de eerste Ameezing Nijmegen stonden *Die Krönungsmesse* en het *Requiem* van Mozart op het programma. Blaasorkest Noviomagum Wind Orchestra tekende voor de instrumentale begeleiding."
Het idee achter het scratchconcert is eenvoudig: mensen een unieke kans bieden om grote werken uit te voeren. Belangstellenden uit het hele land kunnen meedoen. Ze kunnen zich inschrijven via een website. De organiserende vereniging zorgt voor de locatie en de catering. De deelnemers betalen bij de inschrijving een bepaald bedrag. Daar krijgen ze een geheel verzorgde dag voor aangeboden, inclusief drank en (niet verplicht) lunch en diner. Scratchprojecten zijn bedoeld voor iedereen die het leuk vindt om te zingen. Aan het niveau worden in principe geen strakke eisen gesteld. Geschoold, ongeschoold, liefhebber en amateur, iedereen is welkom. Samen muziek maken is het uitgangspunt. Koster: "Het doel is zangers een leuke, ontspannen muzikale dag te laten beleven. Maar er wordt wel serieus en hard gerepeteerd. Het publiek moet immers 's avonds een prachtig concert te horen krijgen."

'Je creëert als het ware een grote community van geïnteresseerden'

Wat met zangers kan, moet ook met muzikanten mogelijk zijn, dachten ze bij Noviomagum Wind Orchestra. Voor de tweede aflevering van Ameezing Nijmegen nam het orkest het voortouw. In een coproductie met Kallíope werd een scratchconcert met de *Carmina Burana* uitgeschreven. Behalve zangers konden zich nu ook instrumentalisten opgeven om als gastmuzikant met het orkest mee te spelen. Naast de beide initiatiefnemers nam ook jeugdkoor de Oosterhoutse Nachtegalen deel aan het project. Als solisten werden de professionele zangers Pascal Pittie (tenor), Martijn Sanders (bariton) en Wilma Bierens (sopraan) gecontracteerd. Het geheel stond onder leiding van Lex Bergink. "We hebben vorig jaar zelf meegedaan aan de eerste editie van Ameezing Nijmegen", legt bestuurslid Roger Erkens van NMWO uit. "Daaruit is het idee ontstaan om zelf een scratchconcert te organiseren. Om hiervoor een zo breed mogelijke belangstelling te creëren, moet je kiezen voor een werk dat veel mensen aanspreekt. De *Carmina Burana* wilden we zelf altijd al eens graag uitvoeren."

De organisatie van een grootschalig project brengt automatisch met zich mee dat je direct en indirect veel mensen bereikt. Behalve deelnemers trek je als publiek immers ook familie en vrienden van de zangers en muzikanten aan. Erkens: "Je creëert als het ware een grote community van geïnteresseerden. Noviomagum Wind Orchestra speelt normaal gesproken in een enkel bezette samenstelling. We zijn altijd op zoek naar nieuwe leden. Soms trekken we ook zelf vervangers aan. Door via dit project een groter orkest te creëren, leg je verbindingen met nieuwe muzikanten. Misschien blijven er daar één of twee van hangen."
Op 8 april 2017 vindt Ameezing Nijmegen III plaats met uitvoering van de *Johannes Passion* van Bach. Dit keer geen blaasorkest als begeleidingsorkest, maar strijkers.

Meer informatie: www.ameezingnijmegen.nl.

Hoppen van **Böhmisch** naar **Mährisch**

Het jaarlijkse concours voor blaaskapellen in Muntendam ging enkele jaren geleden na 37 edities uit als een nachtkaars. Uitgerekend met een bij de jeugd populair concept veert de voornamelijk door zestigplussers gedomineerde wereld weer op. Podiumhoppen tijdens het 2. Fest der Blasmusik in Steenwijk.

TEKST: FRANK VERGOOSSEN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

De familie Hoevenaar is er helemaal vanuit het West-Brabantse Sprang-Capelle voor naar Steenwijk in de kop van Overijssel gereisd. Vader, moeder en zoon zijn helemaal verknocht aan de blaaskapellenmuziek. Ernst Mosch und seine Original Egerlander Musikanten lieten de vonk overslaan. Regelmatig bezoekt het gezin festivals en concerten van blaaskapellen in de buurt. Maar er gaat niets boven het Fest der Blasmusik. "De sfeer hier is heerlijk", zegt het gezin. "Doordat er op verschillende podia voortdurend kapellen optreden, kun je overal een beetje van proeven. Dat je hier kunt selecteren waar je naar wilt luisteren, onderscheidt dit festival van andere evenementen. Daar hebben we graag een paar uur autorijden voor over."

Het is half twaalf in de ochtend. Terwijl voor half Nederland de vrije zaterdag nog op gang moet komen, wordt in het Rabo Theater DeMeenthe in Steenwijk al volop gefeest. In een van de zalen van de evenementenhal klinkt vrolijke muziek. Het publiek op de tribune zingt, klapt en deint enthousiast mee. Het 2. Fest der Blasmusik is nog maar net uit de startblokken. De Orrebloazers uit Emmen bijten in de Vestzakzaal het spits af. Het publiek hoeft zich deze dag geen seconde te vervelen. Twaalf uur aan een stuk wordt De Meenthe ondergedompeld in Mährische, Böhmische, Egerländer en Oberkrainer muziek. Een line-up van zeventien kapellen verzorgt een doorlopend programma. Ieder kwartier begint wel ergens in het complex een optreden van telkens een andere kapel. Alle varianten van *Unterhaltungs- en Stimmungsmusik* komen aan bod. Met als headliner het professionele orkest Herman Engelbertinck und seine Egerländer Musikanten op de mainstage in de evenementenhal.

De blaaskapellenwereld zat enkele jaren geleden in een dip. Het blaaskapellenconcours in Muntendam, sinds jaar en dag het topevenement voor de Volkstümliche muziek, zag de belangstelling ieder jaar afnemen. Na 37 edities zag de organisatie zich

‘Dit concept sluit meer aan bij de belevings-wereld van jongeren’

genoodzaakt de stekker eruit te trekken. Voor de commissie Blaaskapellen van de KNMO-doelgroep Blaasmuziek was dat aanleiding om het roer volledig om te gooien. In de persoon van directeur Han Evers van theater De Meenthe in Steenwijk vond de commissie een enthousiaste medestander. Evers draagt de blaasmuziek een warm hart toe. Als zoon van componist Harm Evers kreeg hij de blaasmuziek met de paplepel ingegoten. Een keer of vier per jaar nodigt hij een van de militaire blaasorkesten uit voor een concert in zijn theater. “Ik vind het mooi als mensen hun energie en plezier kwijt kunnen in samen muziek maken”, vertelt hij tussen de bedrijven door. “Het maatschappelijk aspect dat hiervan uitgaat is heel belangrijk.” Met 25 jaar ervaring als organisator en programmeur van theaterevenementen in zijn rugzak zag Evers dat de blaaskapellenwereld aan iets nieuws toe was. Het spelen voor punten en prijzen is in deze discipline achterhaald. Evers: “Het gaat deze mensen om plezier beleven, elkaar ontmoeten en om

samen muziek maken.” Dat bracht hem op het idee om een festival te organiseren waarbij het publiek vrij van podium naar podium kan zappen om telkens een andere kapel aan het werk te zien. Een formule die ook jongerenfestivals zoals Lowlands en Pinkpop hanteren. “Ik moet eerlijk bekennen dat ik het concept een beetje heb afgekeken van een shantyfestival. Ook daarbij loopt het publiek van het ene naar het andere optreden. Deze doelgroep zit in vrijwel dezelfde leeftijdscategorie als de achterban van de blaaskapellen.” Twee theaterzalen, een grote sporthal en een foyer bieden de orkesten een sfeervol podium dat voorzien is van alle technische faciliteiten. Alle kapellen treden twee keer een half uur op. Tussen de twee optredens zit een pauze van enkele uren. Met als gevolg dat de muzikanten niet direct na hun optreden huiswaarts keren, maar gaan luisteren naar hun col-

H. v. Weersel & Zn

Muziekinstrumenten
Reparatie atelier
Bladmuziek

info@weersel.nl
Oldenzaalsestraat 126
7514 DS Enschede
Nederland

Als musiceren je passie is...

BM BRUGMAN - MUZIEK

- Specialist in blaasinstrumenten, slagwerk, percussie en akoestische gitaren
- Specialist in reparatie en onderhoud in eigen atelier
- Leverancier van alle merken

'smaandags gesloten,
donderdag koopavond tot 20:00 uur

Rijksweg 165 Gaanderen
0315 - 323 457

www.brugmanmuziek.nl

DE CD PERSERIJ.NL

decdperserij.nl/m

'De voordeligste CD perserij van de Benelux'

Hoogwaardige en voordelige cd & dvd producties.
Gratis drukklaar maken van grafische bestanden.
Top service waar duizenden klanten op vertrouwen.

www.decdperserij.nl | 0228 350 880

lega's. Evers: "Mensen moeten niet claustrofobisch worden omdat ze in één ruimte naar een optreden moeten blijven luisteren. Ze moeten de vrijheid hebben om kort naar een concert te luisteren, tussendoor hier en daar wat te eten en om elkaar te ontmoeten." Het concept slaat aan. Niet alleen is de animo van kapellen om deel te nemen groot, ook de publieke belangstelling neemt toe. "We hebben nu al meer bezoekers dan vorig jaar", meldt Olf Bielefeld van de KNMO-commissie Blaaskapellen als het festijn amper anderhalf uur bezig is. Het valt Bielefeld bovendien op dat het aandeel jeugdige muzikanten in de kapellen langzaam toeneemt. "Vorig jaar zag je nog voornamelijk grijze kopjes op de podia zitten. Nu zie je toch al hier en daar wat meer jeugdige muzikanten bij de kapellen." Evers verbaast zich daar niet over. "Dit concept sluit beter aan bij de belevingswereld van jongeren." Ook de stijgende populariteit van de Oktoberfesten draagt daar ongetwijfeld een steentje aan bij. Het enige dat nog ontbreekt, zijn deelnemers uit het zuiden van het land. Bielefeld roept met name de kapellen uit Limburg op om volgend jaar deelname aan het 3. Fest der Blasmusik in hun planning op te nemen.

Genoeg gepraat. We lopen door het complex om de stemming op de diverse locaties te peilen. Bij een optreden van de Oldehovenkapel in de evenementenzaal zit de sfeer er goed in. "Bis, bis, bis", roept een groepje op de eerste rij als het laatste nummer geklonken heeft. Een van de gangmakers is Rita Looij. Ze blijkt zelf zangeres te zijn bij de Zuidemakapel die later op de middag optreedt. Rita is geboren in Roemenië en studeerde zang. Hoewel haar muzikale voorkeur uitgaat naar jazz en pop, kan ze met name in de wat snellere en pittigere Mährische muziek ook haar hart kwijt. "Het folkloristische timbre van deze muziek doet me denken aan de volksmuziek in mijn geboorteland", legt ze uit. "Vooral het vrolijke karakter van deze muziek spreekt me aan. Mensen zouden meer moeten genieten van het leven. Deze muziek straalt dat uit." Voor Annelies Buurman, die zowel bij de Oldenhovenkapel als de Zuidemakapel zingt, gaat er niets boven de blaasmuziek uit de verschillende streken in Tsjechië. Ze was vroeger voorzitter van de Friese Operavereniging, maar inmiddels bloeit haar hart open bij de Tsjechische volksmuziek. "Ik weet niet precies wat het is maar deze muziek raakt iets in mij", verklaart ze haar liefde voor dit genre. "Het brengt bij mij een snaar aan het trillen. Soms sta ik met tranen in de ogen te zingen. Operamuziek maakte dat niet in me los."

uitnodiging
Surventobrass
Brassband entertainment festival
Zaterdag 17 juni 2017
Unieke formule
Plezier en entertainment
Top muziek en vakbekwame jury
Geweldige afsluiting van het seizoen
Aanmelden kan met het formulier op de website of mail naar:
info@surventobrass.nl
www.surventobrass.nl

sinds 12 juli 1898
Apollo
KONINKLIJKE FANFARE
voor haar orkest zoekt Koninklijke Fanfare Apollo een
Dirigent m/v
Apollo, een enthousiaste vereniging met een groot aantal jeugdleden,
gevoel die een goede vereniging biedt.
De dirigent die we zoeken is een verbinder, heeft verenigingsgevoel en voelt verbondenheid met jonge muzikanten. Hij of zij is in bezit van directiediploma HaFaBra, en heeft aantoonbare ervaring.
De vereniging repeteert op donderdag en is op de bekende feestdagen aanwezig in de gemeenschap.
Ben jij de dirigent die betrokkenheid voelt bij een vereniging, actief meedenkt en deze uitdaging graag aanneemt? Stuur dan uiterlijk 31 december een motivatie en c.v. naar Nick Blomaard, secretaris, via nick@muziekverenigingapollo.nl
Koninklijke Fanfare Apollo
Raadhuisplein 1, 2957 RK Nieuw-Lekkerland

Brabants Bond van Muziekverenigingen

Vacature secretaris m/v Brabantse Bond van Muziekverenigingen (BBM)

De BBM is een vereniging die verantwoordelijk is voor de belangenbehartiging van bijna 400 Brabantse Muziekverenigingen.

Organisatiestructuur.
De BBM kent een tienkoppig bestuur bestaande uit vrijwilligers en wil graag verder verjongen.
Het Dagelijks Bestuur bestaat uit voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester. De BBM beschikt over een eigen kantoor in Tilburg van waaruit de Bond en haar bestuursleden door een tweetal beroepskrachten wordt ondersteund.
De huidige secretaris stelt zich in het voorjaar van 2017 niet meer herkiesbaar en daarom zijn wij op zoek naar een opvolger.

Wat vragen wij van de secretaris:

- Als “spin in het web” werk je nauw samen met de twee beroepskrachten en met de andere bestuurs- en commissieleden
- Je bent eerste aanspreekpunt voor leden, vertegenwoordiging van de vereniging organisatie van wedstrijden en aansturing van de beroepskrachten
- Je hebt affiniteit met de wereld van de amateurmuziek of majorette/ twirl
- Je bouwt mee aan de toekomstbestendigheid van deze sector
- Bestuurlijke ervaring is onmisbaar
- Een netwerk in de culturele sector is een pré
- Je bezit goede communicatievaardigheden in woord en geschrift
- Inzicht in administratieve processen
- Je weet mensen te motiveren en aan te sturen
- Gemiddeld 2 à 3 dagdelen per week beschikbaar voor het uitvoeren van deze functie

Wie belangstelling heeft voor deze dynamische functie binnen het BBM-bestuur kan voor nadere informatie contact opnemen met Joop van de Meulenreek, voorzitter van de BBM (0615058328 of mail: joopvandemeulenreek@gmail.com).

Met **Bamboo Bill** op zoek naar de dieren in **het blaasorkest**

Bamboo Bill is de hoofdrolspeler in de nieuwe muziekproductie van Louis Neefs Producties. Het boegbeeld van Ouwehands Dierenpark in Rhenen stort zich samen met muziekverenigingen in een spannend avontuur om kinderen enthousiast te maken voor blaasmuziek. De productie sluit naadloos aan bij de voorwaarden van de Impulsregeling Muziekonderwijs.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: AANLEVERING LOUIS NEEFS PRODUCTIES

Hé, daar is Bamboo Bill! De avonturier van Ouwehands Dierenpark stelt zich voor aan het publiek. In het liedje *Dieren zijn zo slim* vertelt hij over de bijzondere eigenschappen van dieren. Bamboo Bill woont tussen de dieren. In *Giraffen* zingt hij over zijn vriendschap met de vriendelijke langnekken. Tijdens het halfuur durend muzikaal avontuur ontdekt hij samen met zijn publiek dat ook in een blaasorkest verschillende dieren verscholen zitten.

Louis Neefs Producties haakt met deze voorstelling op creatieve wijze in op de ontwikkelingen op het gebied van muziekeducatie. Scholen in het primair onderwijs kunnen via de Impulsregeling Muziekonderwijs een financiële bijdrage ontvangen wanneer ze hun muziekles een stevige impuls willen geven. Voorwaarde is dat er samengewerkt wordt met een muziekinstelling en/of amateurmuziekverenigingen.
Het muzikale avontuur met Bamboo Bill speelt in op deze regeling. Bamboo Bill brengt samen met lokale harmonieën, fanfares en brassbands kinderen op een laagdrempelige en leuke manier in aanraking met een muziekvereniging.
Het pakket bestaat uit een gedetailleerde beschrijving van het project, de bladmuziek van de bijbehorende liedjes en voorbereidend materiaal met ondermeer een pr-pakket om partners in het primair onderwijs warm te maken voor het project. Ook een algemene inleiding om de kinderen enthousiast te maken, de tune van de voorstelling met de teksten en links naar de mp3's om het lied in te studeren en mee te zingen en educatief materiaal over het fenomeen blaasorkest worden meegeleverd.

Het orkest en Bamboo Bill bieden het publiek een familieprogramma vol avontuur, humor en muzikaal spektakel. Het orkest kan er voor kiezen om voorafgaande aan de voorstelling met Bamboo Bill een programma met eigen repertoire te spelen dat past bij het avontuurlijke karakter. Voor de invulling hiervan geven de auteurs en de producent adviezen. Tijdens het halfuur durende muzikale avontuur met Bamboo Bill begeleidt het orkest de acteur in diverse liedjes. Met zogenaamde underscores zorgt het orkest dat de sfeer van het verhaal nog spannender, hilarischer en meeslepender wordt. De teksten zijn van Huug Duin en Remko Peters. Stijn Rutten tekent voor de muziek. De productie is in handen van Louis Neefs. De voorstelling is geschikt voor vrijwel elke ruimte; van dorpszaal met podium tot klein of middelgroot theater. Licht- en geluidstechnisch gezien is deze productie met minimale middelen op vrijwel elke locatie te realiseren. Informatie: www.louisneefs.nl, telefoon: 024 - 324 40 54. •

Compositie brengt **fanfares samen**

In het dorpshuis De Wanne in Wanneperveen gaat zaterdag 11 februari het werk *Trifesta* in première. Componist Thom Zigterman brengt in deze compositie drie fanfares samen.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: MARJOLEIN LOLKEMA, BREDERWIEDEKRANT

Sinds 2014 spelen Giethoorns Fanfare uit Giethoorn, fanfare Onderling Genoegen uit Wanneperveen en fanfare Crescendo, eveneens uit Wanneperveen als drie zelfstandige verenigingen samen onder de naam Fanfare de Wieden. Die samenwerking wordt nu onderstreept met een gezamenlijke herkenningsmelodie. In het muziekwerk *Trifesta* laat componist Thom Zigterman de drie verenigingen samenkomen. In het stuk zijn drie herkenbare melodieën verwerkt, die elk bij een van de drie verenigingen horen. De melodie *Fanfare* staat voor Giethoorns Fanfare, *O mien Vene*, het volkslied van Wanneperveen, past bij Onderling Genoegen en *Psalm 150* hoort bij Crescendo. In de titel *Trifesta* staat 'tri' voor 'drie' en 'festa' voor 'feest'. Het is dan ook een overwegend feestelijke compositie. Een minder herkenbaar deel beschrijft dat de weg om tot één vereniging te komen niet over rozen gaat. *Trifesta* laat tevens een stukje geschiedenis van de verenigingen herleven. In *Fanfare*, de filmklassieker van Bert Haanstra uit 1958, raakte een fanfare als gevolg van interne ruzies verdeeld in twee kampen. Als de twee rivaliserende korpsen op een concours gelijktijdig hun eigen werk ten gehore brengen, blijken de stukken perfect in elkaar te passen. In de film speelden verschillende muzikanten uit Giethoorns Fanfare en Onderling Genoegen een rol. ●

Componist Thom Zigterman (rechts) overhandigt het werk aan voorzitter Berry Huisman van Onderling Genoegen.

Werk van Jacob de Haan in **première**

De koninklijke muziekvereniging Apollo uit De Wijk presenteert zaterdag 28 januari de Nederlandse première van het werk *Salamander Symfonie* van Jacob de Haan.

TEKST: ONZE REDACTIE

Salamander Symfonie is een muzikale beschrijving van de stad Kornwestheim in de Duitse deelstaat Baden-Württemberg. In deze plaats is sinds 1899 de vermaarde schoenenfabriek Salamander gevestigd. Aan de hand van verwijzingen naar de mythologische betekenis van de salamander brengt de componist de ontwikkeling van Kornwestheim tot een ondernemende en dynamische stad tot klinken. Het werk beleefde zijn wereldpremière op 10 januari 2015. De koninklijke muziekvereniging Apollo uit De Wijk brengt de compositie zaterdag 28 januari (20.00 uur) in de hervormde kerk van IJhorst voor het eerst op Nederlandse bodem ten gehore. Tijdens deze concertavond, met als titel *Tribute to Jacob de Haan*, worden met *Oregon*, *Concerto d' amore*, *Ross Roy* en *Dakota* nog meer werken uit het oeuvre van de van oorsprong Friese componist uitgevoerd. Jacob de Haan is zelf aanwezig om een aantal van zijn werken te dirigeren. Informatie: www.apollodewijk.nl. ●

Ons Genoegen kiest voor klantbeleving

In de rubriek Verenigingsprofiel zet Klankwijzer een willekeurig gekozen vereniging in de schijnwerpers. In deze aflevering een portret van muziekvereniging Ons Genoegen uit Heino

TEKST: JEANNET BOVERHOF • FOTO'S: P. VAN BRUCHEM (AANLEVERING ONS GENOEGEN)

Het gaat bergopwaarts met muziekvereniging Ons Genoegen Heino. Zeker sinds de Sallandse muziekvereniging ervoor koos om 'klantgerichtheid' te introduceren in het verenigingsbeleid. Ja, u leest het goed: de klantbeleving - van de opdrachtgevers én van de muzikanten - staat centraal. Samen maken zij Ons Genoegen tot een wederzijds genoegen voor Heino, Salland en de regio.

Elke zes tot acht weken heeft de A-fanfare wel iets bijzonders op het programma. Onder leiding van dirigent Jan Jager repeteren de 42 leden van het orkest elke donderdagavond toe naar het eerstvolgende optreden. Zeker 15 tot 20 keer per jaar worden de dames, heren maar ook jongens en meiden van Ons Genoegen verwacht bij optredens in het Overijsselse Heino of gelegenheden in de omliggende regio. Sinds het afschaffen van de geüniformeerde marsoptredens zijn dat doorgaans binnen- of openluchtconcerten en stilstaande buitenoptredens. "Zo'n zeven of acht jaar geleden hebben we besloten om de traditionele straatoptredens anders in te vullen. Het werd steeds lastiger om de leden hiervoor te motiveren, zeker de jeugd. En de oudere generatie krijgt te maken met lichamelijke klachten die het marcheren lastig maken." Het zijn de woorden van Han Holtkuile, bugelspeler en secretaris van de club, van kinds af aan verbonden aan Ons Genoegen.

Kortom, de uniformen werden vervangen door nette zwarte kleding en het marcheren werd overgelaten aan mars- en showkorpsen. "En dan denk je eerst: 'oei, hoe zal dat vallen bij de opdrachtgevers van dat soort optredens?' Dat blijkt reuze mee te vallen. Als je wensen en mogelijkheden vooraf goed met elkaar doorneemt, zijn er heel goede alternatieven te bedenken." Wat daarbij opvalt, is dat Holtkuile nadrukkelijk spreekt over klanten en opdrachtgevers. "Dat

klopt", zegt de secretaris. "Bij elke aanvraag gaan we vooraf met elkaar in gesprek. Wat kunnen we voor elkaar betekenen, wat wordt er van ons verwacht, welk repertoire is geschikt en hoe kunnen we het beste voldoen aan die verwachtingen?" Daarbij gaat vernieuwing hand in hand met een pragmatische inslag. Want wie zegt dat je een kerkdienst met een volledig bezette fanfare moet begeleiden? Mede dankzij de vernieuwende drive van dirigent Jan Jager kan de vereniging in diverse samenstellingen goede optredens verzorgen. Bijkomend voordeel voor muzikanten is daarbij dat je je niet bezwaard hoeft te voelen als je eens een keer géén tijd of zin hebt om mee te doen aan een optreden. Die ongedwongenheid is een van de succesfactoren van Ons Genoegen, denkt Holtkuile. "Elke muzikant heeft immers zijn of haar eigen drijfveren, agenda en motivatie om deel uit te maken van de vereniging. En door ze zoveel mogelijk de ruimte te laten om zelf in te vullen hoe, en hoe vaak ze zich willen inzetten, houd je het voor iedereen leuk." Mogelijk verklaart die aanpak het hoge percentage jonge muzikanten, want zeker vijftig procent van de stoelen wordt bezet door jeugd. Zelf begon Holtkuile ook als achtjarig jongetje op de bugel en is hij met zijn 47 jaar al 39 jaar muzikant van Ons Genoegen. "Ik leef voor die club. Het is een fijne vereniging. We hebben geen moeilijke mensen. Het jongste lid is 10 jaar en het oudste 69 jaar en iedereen gaat met iedereen gemoedelijk om." Leden van het jeugdorkest worden gaandeweg voorbereid op de overstap naar het grote orkest. "Dat doen we bijvoorbeeld door samen op te treden met het jeugdorkest, dat op dit moment tien leden telt. Dan spelen we eenvoudiger, zesstemmig repertoire, waardoor de jeugd zich kan optrekken aan de meer ervaren spelers. Zo leren ze letterlijk samen te spelen." Met 42 muzikanten in het A-orkest is Ons Genoegen een van de grotere orkesten in Salland en vervult daarmee steeds meer een regio-functie.

> 'Door muzikanten zoveel mogelijk de ruimte te laten, houd je het voor iedereen leuk'

Dat schept inmiddels ook verwachtingen, want Ons Genoegen is niet geheel toevallig betrokken bij talrijke creatieve culturele projecten in de laatste jaren. Holtkuile: "We hebben een aantal zeer creatieve en slagvaardige mensen in ons midden, die constant op zoek zijn naar leuke projecten voor de vereniging." Zo vatte het bestuur in oktober 2015 het plan op om een lokale editie van *The Passion* te organiseren. Koren, solisten, sponsors, gemeente, kerken, iedereen was bereid mee te werken. "Als je dan vijf maanden later ziet dat het hele dorp uitloopt om *The Passion van Heino* mee te maken, realiseer je je wel hoe uniek zo'n traject eigenlijk is", blikt de secretaris terug. Want optimale samenwerking vergt concessies van alle partijen. "Ik denk dat Heino trots kan zijn dat we het bijbels kruisigingsverhaal muzikaal hebben kunnen vertalen naar een indrukwekkende belevenis voor de hele gemeenschap, ongeacht religie. Zeker 2000 mensen hebben het meegemaakt en er wordt nog steeds over gepraat in het dorp."

In 2017 viert Ons Genoegen het 90-jarig bestaan. En daar wil de vereniging op verschillende manieren bij stilstaan. "Niet alleen voor onszelf, maar zeker ook met optredens in en voor groepen uit de samenleving. We willen mensen iets bijzonders laten beleven", zegt Holtkuile. Gedacht wordt op dit moment aan een nieuwjaarsconcert op 1 januari, speciaal bedoeld voor alleenstaanden (in samenwerking met de Zonnebloem), het opnemen van een cd en deelname aan de concertserie HRFSTWND. ●

Verenigingsprofiel

Naam: muziekvereniging Ons Genoegen.
Opgericht: 3 juli 1927.
Aantal leden: 53 leden.
Repetitielocatie: Kerkhuus, Canadastraat 2 Heino.
Repetitie: donderdagavond van 19.30-21.30 uur.
Website: www.onsgenoegenheino.nl.

Buma Award met een bijsmaakje

Buma Cultuur heeft de Buma Brass Awards 2016 toegekend aan de componisten Rob Goorhuis en Kevin Houben. Bij de uitreiking liet Goorhuis zich kritisch uit over het plan van BUMA om componisten van blaasmuziek voortaan uit te sluiten van een aanvullende vergoedingsregeling.

TEKST: ONZE REDACTIE • FOTO: FV MEDIA PRODUCTIES

Rob Goorhuis kreeg de prijs onder andere voor zijn omvangrijke oeuvre dat wereldwijd gekwalificeerd staat als hoogstaand repertoire voor alle bezettingen in de blaasmuziek. Zijn compositie A Diamond for Parker is volgend jaar verplicht werk in de eerste divisie sectie fanfare tijdens het Wereld Muziek Concours (WMC) in Kerkrade. Daarnaast heeft Goorhuis van diverse orkesten opdrachten gekregen voor nieuwe composities die tijdens dit evenement in première gaan. In zijn toespraak zei Goorhuis de prijs met gemengde gevoelens te aanvaarden. Aanleiding hiervoor is het voornemen van het bestuur van Buma om componisten van onder andere blaasmuziek uit te sluiten van een toelage op hun inkomsten uit de auteursrechten. Uit de memo die het Buma-bestuur daarover onder belanghebbenden heeft laten rondgaan, blijkt dat het bestuur blaasmuziek niet als kunstvorm ziet. Goorhuis: "De Buma Brass Award wordt beschikbaar gesteld door Buma Cultuur. Dat is zogezegd de linkerhand van Buma. De rechterhand van Buma bedenkt voormelde zinnetjes. Je zou kunnen zeggen dat de rechterhand van BUMA niet weet wat de linkerhand doet." Uit de memo blijkt verder dat het BUMA-bestuur de blaasmuziek niet als een actieve, levende en serieuze muziekssector ziet. "Enerzijds ben ik trots dat ik in het rijtje met illustere voorgangers mag staan zoals Jan Van der Roost, Edward Gregson, Philip Sparke, Philip Wilby, Martin Ellerby, Luc Vertommen, Klaas van der Woude, Rieks van der Velde, Tijmen Botma, Jan de Haan en Danny Oosterman, stuk voor stuk boegbeelden van onze actieve, levendige serieuze hafabra-sector. Anderzijds snap ik niet dat zo'n mooie prijs beschikbaar wordt gesteld door een organisatie die kennelijk niet weet wat de blaasmuziek in Nederland inhoudt", aldus Goorhuis. Het protest heeft er in ieder geval toe bijgedragen dat de kwestie nader bekeken wordt.

De internationale Brass Award ging naar de Belgische componist Kevin Houben. Hij kreeg de prijs vanwege zijn brede muzikale horizon. Naast blaasmuziek schrijft hij ook symfonische muziek en filmmuziek. Zo werkt hij momenteel aan zijn eerste symfonie die in maart door het Nationaal Orkest van België in première wordt gebracht. Daarnaast heeft ook Houben meerdere compositieopdrachten ontvangen voor het komend WMC en schrijft hij het verplichte werk voor de Europese Brassband Kampioenschappen 2017 in Oostende.
De Buma Brass Award - ook wel de Edison van de blaasmuziek genoemd - wordt jaarlijks toegekend aan een persoon die een grote en positieve bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van de blaasmuziek in Nederland en daarbuiten.
De selectie en voordracht van kandidaten vindt plaats in nauw overleg met het RIC (Repertoire Informatie Centrum) in Arnhem. Het bij de prijs behorende kunstwerk werd overhandigd tijdens een concert in de serie HRFSTWND in Muziekcentrum Enschede.

Bolivat, Colombia, 1993
wmc
kerkrade
wmc
kerkrade
wmc
kerk

Uitslagen concoursen en kampioenschappen

De uitslagen van de Marching & Music Contests, Showconcours, concertwedstrijden en kampioenswedstrijden in de diverse disciplines tot en met 20 november.

FOTO'S: VIVIAN HESEN FOTOGRAFIE / CLAUDIA DEN HAAN / ROMI VALKEME / FV MEDIA PRODUCTIES.

Concertwedstrijd LBM

DATUM: Zondag 23 oktober.
LOCATIE: Roermond, De Oranjerie.
VIERDE DIVISIE: harmonie: Sint Walburga Amby-Maastricht, 97 ptn, 1e prijs met promotie en lof; Philharmonie Maasniel, 90,25 ptn, 1e prijs met promotie en lof.
DERDE DIVISIE: fanfare: Sint Joseph Merkelbeek, 86 ptn, 1e prijs met promotie.
EERSTE DIVISIE: fanfare: Sint Caecilia Guttecoven, 88,92 ptn, 1e prijs; Sint Gabriël Hoensbroek, 85,92 ptn, 1e prijs; Sint Cornelius Schin op Geul, 80,50 ptn, 1e prijs; Eendracht Dieteren, 90 ptn, 1e prijs met lof; Sint Hubertus Hegelsom, 95,58 ptn, 1e prijs met lof.

Concertwedstrijd LBM

DATUM: Zondag 30 oktober, 9.30 uur.
LOCATIE: Roermond, De Oranjerie.
DEELNEMERS: INTRODUCTIE: Eensgezindheid Maasbracht, advies vierde divisie.
VIERDE DIVISIE: fanfare: Helpt Elkander Afferden, 83,75 ptn, 1e prijs.
DERDE DIVISIE: harmonie: Sempre Avanti Tegelen, 87,50 ptn, 1e prijs met promotie; Kunstliefde Vermag Alles Oss, 80,50 ptn, 1e prijs; Sint Caecilia Made, 81,67 ptn, 1e prijs.
TWEEDE DIVISIE: fanfare: Concordia Einighausen, 81,92 ptn, 1e prijs; **harmonie:** Sint Caecilia Echt, 90,08 ptn, 1e prijs met promotie.
EERSTE DIVISIE: fanfare: Sint Caecilia Hulsberg, 88 ptn, 1e prijs; De Vriendenkring Montfort, 90,17 ptn, 1e prijs met lof; Eendracht Nieuwenhagerheide, 96 ptn, 1e prijs met lof; **harmonie:** Aurora Grevenbicht-Papenhoven, 90 ptn, 1e prijs met lof; Concordia Melick, 95,75 ptn, 1e prijs met lof.

Open Nederlandse Harmonie Kampioenschappen (ONHK)

DATUM: Zaterdag 5 november.
LOCATIE: Drachten, De Lawei.
EERSTE DIVISIE: 1. Euphonia Wommels, 87 pnt; 2. Frysk Harmonie Orkest, 85 pnt.
TWEEDE DIVISIE: 1. Crescendo Drachten, 84 pnt; 2. Concordia Balk, 82,5 pnt.
DERDE DIVISIE: 1. De Bazuin Zwolle, 87 pnt; 2. Da Capo Leeuwarden, 84 pnt.
VIERDE DIVISIE: 1. De Vriendenkring Well (L), 86 pnt; 2. Stedelijke Harmonie Dokkum Dokkum, 83,5 pnt; 3. Crescendo Noordwijk, 82 pnt; 4. Harmonie Leek, 80,5 pnt; 5. Concordia Joure, 80 pnt.
VIJFDE DIVISIE: 1. Excelsior Parrega, 78 pnt.

Marching & Music Contest en Showconcours ZHBM

DATUM: Zaterdag 5 november.
LOCATIE: Schiedam, Sport- en Evenementenhal Margriet.
MMC: JEUGDDIVISIE: blaaskorpsen: concerterend/marcherend: Excelsior Delft, resp. 85 ptn/85 ptn, 1e prijs.
VIERDE DIVISIE: blaaskorpsen: concerterend/marcherend: Van Limburg Stirum Korpsen Wezep, resp. 87 ptn/88,83 pnt, 1e prijs met promotie; **marcherend:** Oranje IJsselmuiden, 90 ptn, 1e prijs met onderscheiding; **slagwerkkorpsen: marcherend:** Harmonie Slikkerveer, 81,67 ptn, 1e prijs.
DERDE DIVISIE: slagwerkkorpsen: concerterend: Excelsior Genderen, 85 ptn, 1e prijs; **blaaskorpsen: marcherend:** Gelreband Dieren, 82 ptn, 1e prijs.
TWEEDE DIVISIE: blaaskorpsen: marcherend: Altesa De Zilk, 82 ptn, 1e prijs; **concerterend/marcherend:** Jonathan Zeist, resp. 8367 ptn/82,67 ptn, 1e prijs; **slagwerkkorpsen: concerterend/marcherend:** Da Capo Alkmaar, resp. 78,33 ptn/77 ptn, 2e prijs.
EERSTE DIVISIE: blaaskorpsen: marcherend: Forum Hadriani Voorburg, 84,67 ptn, 1e prijs; Da Capo Lisse, 85,67 ptn, 1e prijs; Deltaband Vlissingen, 88,50 ptn, 1e prijs; Irene Hasselt, 86,17 ptn, 1e prijs; Laurentius Voorschoten, 86,83 ptn, 1e prijs; Sint Cecilia Voorburg, 82 ptn, 1e prijs; **concerterend/marcherend:** Michael Nijmegen, resp. 86 ptn/85,67 ptn, 1e prijs; Euroband Rotterdam, resp. 88,67 ptn, 1e prijs/90 ptn, 1e prijs met onderscheiding; **slagwerkkorpsen: concerterend/marcherend:** Trommelgroep West Nederland Leiden, resp. 92,33 ptn/91,67 ptn, 1e prijs met onderscheiding; **marcherend:** Ridderster Ridderkerk, 85,33 ptn, 1e prijs; St. Jeanne d'Arc Noordwijkerhout, 83 ptn, 1e prijs; Harmonie Slikkerveer, 85,5 ptn, 1e prijs; Sint Cecilia Zegge, 86,33 ptn, 1e prijs; Excelsior Woerden, 89 ptn, 1e prijs.
SHOW: BASISKLASSE: MCC Laren, 80,50 ptn, 1e prijs; Oranje Garde Klundert, 80 ptn, 1e prijs; ITH Hazerswoude, 87,96 ptn, 1e prijs en promotie; **TOPKLASSE:** Juliana Amersfoort, 86,96 ptn, 1e prijs.

Concertwedstrijd ZMB

DATUM: Zondag 6 november.
LOCATIE: Terneuzen, Scheldetheater.
VIERDE DIVISIE: fanfare: De Scheldezonen Nieuw Namen, 82,84 ptn, 1e prijs.
DERDE DIVISE: fanfare: Sint Jan Sint Jansteen, 81,33 ptn, 1e prijs; **harmonie:** De Vliegende Hollander Terneuzen, 80,75 ptn, 1e prijs; Voorwaarts Koudekerke, 83,58 ptn, 1e prijs.
TWEEDE DIVISIE: harmonie: De Vereenigde Vrienden Sas van Gent, 78,34 ptn, 2e prijs.
EERSTE DIVISIE: fanfare: Euphonia Goes, 82,75 ptn, 1e prijs.

Ongeloof op de gezichten van de leden van muziekvereniging Sint Hubertus Hegelsom bij de bekendmaking van de fantastische uitslag. *Foto: Vivian Hesen Fotografie.*

Concertwedstrijd MNHU

DATUM: Zaterdag 12 november.
LOCATIE: Zaandam, Zaantheater.
INTRODUCTIE: fanfare: Prinses Marijke Geldermalsen, advies: derde divisie.
VIJFDE DIVISIE: fanfare: Excelsior Harskamp, 80,00 ptn, 1e prijs; Juliana Aduard, 85.00 ptn, 1e prijs met promotie.
VIERDE DIVISIE: harmonie: Soli Deo Gloria Zaandam, 85,43 ptn, 1e prijs met promotie.
DERDE DIVISIE: harmonie: Harmonie Terheijden, 78,08 ptn, 2e prijs.
TWEEDE DIVISIE: fanfare: Juliana-Concordia Gameren/Nederhemert, 80,00 ptn, 1e prijs.
EERSTE DIVISIE: harmonie: Honsels Harmonie Honselersdijk, 87,92 ptn, 1e prijs; **brassbands:** De Spijkerpakkenband Opsterland e.o., 92,17 ptn, 1e prijs met onderscheiding.

Concertwedstrijd OBM

DATUM: Zaterdag 12 november.
LOCATIE: Enschede, Muziekcentrum.
VIJFDE DIVISIE: harmonie: B-orkest Harmonie Vriezenveen, 83,58 ptn, 1e prijs.
VIERDE DIVISIE: fanfare: Soli Deo Gloria Westerhaar, 81,34 ptn, 1e prijs; T.A.V.E.N.U. Opperdoes, 82,33 ptn, 1e prijs.
DERDE DIVISIE: fanfare: Fanfareorkest Bant-Creil-Rutten, 78,09 ptn, 2e prijs; Amicitia Musselkanaal, 76,00 ptn, 2e prijs.
TWEEDE DIVISIE: brassband: David Zwolle, 86,92 ptn, 1e prijs met promotie; **fanfare:** Elspeets Fanfare, 86,59 ptn, 1e prijs met promotie; **harmonie:** Fidelio Woudenberg, 80,75 ptn, 1e prijs; Wilhelmina Den Dungen, 89,00 ptn, 1e prijs met promotie.
EERSTE DIVISIE: fanfare: Kunst na Arbeid Lunteren, 87,17 ptn, 1e prijs; Sint Caecilia Heemskerk, 81,50 ptn, 1e prijs; **harmonie:** Harmonie Orkest Twente Enschede, 82,42 ptn, 1e prijs.

Concertwedstrijden slagwerkensembles BBM

DATUM: Zaterdag 12 november.
LOCATIE: Etten-Leur, de Nieuwe Nobelaer.
JEUGDDIVISIE: Juliana Doornspijk, 87,67 ptn, 1e prijs.
VIERDE DIVISIE: Excelsior B Oostendorp, 85 ptn, 1e prijs met promotie; Haaksbergse Harmonie Haaksbergen, 79,33 ptn, 2e prijs; Cromvoirtse Fanfare Cromvoirt, 88,67 ptn, 1e prijs met promotie.
DERDE DIVISIE: Juliana Doornspijk, 88 ptn, 1e prijs met promotie.
TWEEDE DIVISIE: Concordia Sibculo, 78,33 ptn, 2e prijs; AMDG Beilen, 85 ptn, 1e prijs met promotie.
EERSTE DIVISIE: Sint Cecilia Milheeze, 94,67 ptn, 1e prijs met promotie en lof; Avant Garde Klundert, 91,33 ptn, 1e prijs met lof; Sint Jozef Someren-Heide, 88 ptn, 1e prijs; Cadenza Twello, 96,33 ptn, 1e prijs met lof.

Primeur voor slagwerkers

De slagwerkensembles uit het noorden van het land beleefden een primeur. Voor het eerst zetten de muziekbonden van Friesland, Groningen/Drenthe, Overijssel en Gelderland/Flevoland gezamenlijk een concertwedstrijd voor slagwerkensembles op touw. Door de krachten te bundelen konden de bonden hun verenigingen een optreden in een volwaardige theater-/concertzaal aanbieden. De eerste editie, georganiseerd door de Muziekbond Groningen-Drenthe, vond plaats in theater- en congrescentrum De Tamboer in Hoogeveen. Het is de bedoeling dat de organisatie van de noordelijke podiumwedstrijd ieder jaar rouleert. *Foto: Romi Valkema.*

De uitslag:
DATUM: Zaterdag 5 november.
LOCATIE: Hoogeveen, De Tamboer.
JEUGDDIVISIE: Nijkerks Stedelijk Fanfarecorps, 81,67 pnt, 1e prijs.
VIERDE DIVISIE: Irene Ederveen, 79,33 pnt, 2e prijs; Concordia Oldebroek, 87,67 ptn, 1e prijs met promotie; Nijkerks Stedelijk Fanfarecorps, 86,00 ptn, 1e prijs met promotie.
DERDE DIVISIE: De Harmonie Vroomshoop, 83,33 ptn, 1e prijs; Drum- en Muziekband Bredevoort, 90,33 ptn, 1e prijs met promotie en onderscheiding; Sint Jan Meddo Winterswijk, 88 ptn, 1e prijs met promotie.
TWEEDE DIVISIE: Excelsior Cothen, 85 ptn, 1e prijs met promotie.
EERSTE DIVISIE: Koninklijke Biltse Harmonie, 89,33 ptn, 1e prijs; Wilhelmina Bedum, 93 ptn, 1e prijs met onderscheiding.

Hanzehogeschool
Prins Claus
Conservatorium

FULL SIZE CONDUCTING 2017
Prins Claus Conservatorium

11 t/m 14 januari
Jaarlijks HaFaBra-directie project

Kapel van de Koninklijke Luchtmacht
Brassband Constantijn Huygens
Fanfareorkest Middelstum
Frysk Jeugd Fanfare Orkest
Masterclasses door Dirk de Caluwé, Jos Pommer,
Tijmen Botma, Klaas van der Woude

Locatie:
Prins Claus Conservatorium | Palmslag 20 | Groningen
Deelname:
Voorbehouden aan studenten van het
Prins Claus Conservatorium
Informatie:
Wikje de Jong | w.t.de.jong@pl.hanze.nl | 050-595 13 29
Toegangsprijs: passe-partout € 15,- | dagkaart € 5,-

Meer informatie over het programma wordt bekend gemaakt op hanze.nl/prinsclausconservatorium

KNMO-vicevoorzitter Toon Peerboom (links) overhandigt tijdens het ONHK de beker voor de zege in de eerste divisie aan Johan Koornstra van muziekvereniging Euphonia Wommels. *Foto: FV Media Producties.*

Concertwedstrijd MNHU

DATUM: Zondag 13 november.
LOCATIE: Zaandam, Zaantheater.
VIJFDE DIVISIE: harmonie: TAVENU/KAPH Amsterdam, 78,08 ptn, 2e prijs.
VIERDE DIVISIE: fanfare: Crescendo Lemmer, 85,00 ptn, 1e prijs met promotie.
DERDE DIVISIE: harmonie: Kunst Na Arbeid Ingen, 84,00 ptn, 1e prijs; **fanfare:** Excelsior Cothen, 80,59 ptn, 1e prijs;
TWEEDE DIVISIE: harmonie: Irene Sint Pancras, 85,33 ptn, 1e prijs; **fanfare:** Onderling Genoegen Krommenie, 88,25 ptn, 1e prijs met promotie.
EERSTE DIVISIE: harmonie: Excelsior Wassenaar, 84,25 ptn, 1e prijs.

Concertwedstrijd OBM

DATUM: Zondag 13 november.
LOCATIE: Enschede, Muziekcentrum.
VIERDE DIVISIE: fanfare: Sint Gregorius Varsselder-Veldhunten, 83,33 ptn, 1e prijs; Heide Echo Knegsel, 87,09 ptn, 1e prijs met promotie.
DERDE DIVISIE: fanfare: Sint Willebrord Heeswijk, 80,50 ptn, 1e prijs; **harmonie:** Bornse Harmonie Borne, 80,00 ptn, 1e prijs; Gendringse Orkest Vereniging, 82,42 ptn, 1e prijs.
EERSTE DIVISIE: harmonie: Koninklijke Winterwijksche Orkestvereniging Winterswijk, 85,33 ptn, 1e prijs; Eendracht Maakt Macht Budel, 85,92 ptn, 1e prijs.
CONCERTDIVISIE: harmonie: Sint Michaël Thorn, 97,50 ptn.

Marching & Music Contest LBM

DATUM: Zondag 13 november, 13.00 uur.
LOCATIE: Brunssum, Sporthal De Rumpen.
DERDE DIVISIE: slagwerkkorpsen: Sint Martinus Vijlen, 91,39 ptn, 1e prijs met promotie en lof; Aloysiana Landgraaf, 85,89 ptn, 1e prijs met promotie; **blaaskorpsen:** Sint Joris Wessem, 85,86 ptn, 1e prijs met promotie.
EERSTE DIVISIE: blaaskorpsen: Edelweiss Heerlen, 89,00 ptn, 1e prijs; Sainte Cécile Eijsden, 90,72 ptn, 1e prijs met promotie.

Blijdschap bij de muzikanten van drumfanfare TTH Hazerswoude na hun winst op het showconcours in Schiedam. *Foto: Claudia den Haan.*

Concertconcours OMF

DATUM: Zaterdag 19 november.
LOCATIE: Drachten, De Lawei.
INTRODUCTIEDIVISIE: fanfare: Oldemarkter Fanfare Oldemarkt, advies: vijfde divisie; Soli Deo Gloria Uithuizermeeden, advies: vijfde divisie.
VIJFDE DIVISIE: fanfare: Euphonia Wijnjewoude, 81,17 ptn; Ameides Fanfare Korps Ameide, 83,33 ptn, 1e prijs.
VIERDE DIVISIE: brassband: Wilhelmina Kollum, 83,50 ptn, 1e prijs; 't Heideblomke Harkema, 80,92 pnt, 1e prijs; De Bazuin Triemen-Westergeest, 85,25 ptn, 1e prijs met promotie; Halleluja Menaldum, 87,08 ptn, 1e prijs met promotie; Advendo Oudeschoot, 75,67 ptn, 2e prijs; Excelsior Driezum, 80,00 ptn, 1e prijs; Concordia Buitenpost; **fanfare:** Nij Libben Witmarsum, 83,33 ptn, 1e prijs.
DERDE DIVISIE: brassband: De Bazuin Ureterp, 80,33 ptn, 1e prijs.
TWEEDE DIVISIE: brassband: Euphonia Wolvega, 82,08 ptn, 1e prijs; Martini Brassband Groningen, 86,00 ptn, 1e prijs met promotie; **fanfare:** Excelsior Oostzaan, 80,00 ptn, 1e prijs; **harmonie:** Stedelijk Muziekkorps Sneek, 77,58 ptn, 2e prijs.
EERSTE DIVISIE: fanfare: Oefening Baart Kunst Brakel, 85,42 ptn, 1e prijs.

Concertwedstrijden slagwerkensembles LBM

DATUM: Zondag 20 november.
LOCATIE: Heel, Don Bosco
VIERDE DIVISIE: slagwerkkorpsen: Rothems Harmonie Rothem-Meerssen, 85,67 ptn, 1e prijs met promotie.
DERDE DIVISIE: slagwerkkorpsen: Ons Genoegen Oirlo, 87,33 ptn, 1e prijs met promotie; Sint Agnes Bunde, 91,67 ptn, 1e prijs met promotie en lof; Sint Gertrudis Sint Geertruid, 94,67 ptn, 1e prijs met promotie en lof.
TWEEDE DIVISIE: slagwerkkorpsen: Volharding Beek (Gelderland), 77,67 ptn, 2e prijs.
EERSTE DIVISIE: slagwerkkorpsen: Concordia Panningen, 86,33 ptn, 1e prijs; Concordia Leveroy, 91,33 ptn, 1e prijs met lof; Koninklijke Oude Harmonie van Eijsden, 96,67 ptn, 1e prijs met lof; Helmonds Muziekcorps, 88 ptn, 1e prijs; **blaaskorpsen:** Sint Paulus Landgraaf, 87 ptn, 1e prijs.

Vermeld worden de uitslagen van alle landelijke (kampioens)wedstrijden en van bondsconcoursen voor blaasorkesten, slagwerkgroepen en tamboerkorpsen.

YAMAHA

Neo

The new standard
in brass band instruments

Warmth, breadth and projected power in equal measure, the YBH-831 Neo baritone

Developed in collaboration with world renowned baritone player, Katrina Marzella, the Neo Baritone has been completely re-designed, giving the instrument's sound warmth, breadth and projected power in equal measure. The Neo Baritone will blend perfectly in any section but has the power and projection to sing over the band as a majestic solo instrument.

For more information visit:

www.yamaha.com **www.fb.com/YamahaNeo**

BRASSINFO

Het voormalige maandblad BrassInfo is als een extra katern opgenomen in Klankwijzer. Op de volgende pagina's wordt aandacht besteed aan

onderwerpen. De redactie van dit katern voert een geheel eigen beleid.

Brassband Schoonhoven is terug

Op zaterdag 3 mei 2014 speelde Black Dyke de première van *The Triumph of Time*. Iedereen was het erover eens dat het een prachtig werk was maar dat hiermee wel de grens van het technisch kunnen was bereikt. Toen het bestuur van de NBK in het voorjaar van dit jaar voorstelde om dit werk als testpiece aan te wijzen voor de kampioensdivisie, krabden velen zich dan ook wel even achter de oren.

TEKST: ANDRIES DE HAAN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Componist Peter Graham: "Genoten van de prestaties."

Gastdirigent Ian Porthouse leidt Schoonhoven naar de zege.

Principal Jantina Rozema van Soli Brass Leeuwarden.

"Neem het mij niet kwalijk dat ik zo'n moeilijk werk heb geschreven maar ik heb het niet geschreven als een testpiece. Ik heb het enkel in opdracht geschreven van Black Dyke en rekening gehouden met de solisten die daar in spelen", waren de woorden van de aanwezige componist Peter Graham. "Ik heb erg genoten van de prestaties van de Nederlandse bands. Het was werkelijk een fantastische avond met alles erop en eraan. Ik was dan ook met recht verbaasd over het doorsneeniveau van de bands. Op Europees niveau zijn de Nederlandse bands nog wel eens wisselvallig maar hier hebben ze stuk voor stuk gepiekt." Over de moeilijkheden in *The Triumph of Time* is de Schotse componist duidelijk. "Ik heb het voor een topband geschreven en bij het maken van het werk hoefde ik geen enkele moeilijkheid te schuwen. Daarbij schrijf je ook op de man c.q. vrouw. Met andere woorden : dat het nu een verplicht werk is in Nederland en Zwitserland en dit jaar ook tijdens de British Open is uiteraard eervol want daar had ik eerlijk gezegd niet op gerekend. Toen ik net klaar was met het werk schatje in of het voor wedstrijden geschikt zou zijn maar dat ik het dit jaar zo vaak zou kunnen beluisteren is voor mij een volslagen verrassing."

De opmerkingen vooraf in pers en media dat *Triumph of Time* van Peter Graham te moeilijk was kwamen in de schaduw te staan van datgene wat er daadwerkelijk op het podium gebeurde. Het is te gemakkelijk om met scorebordjournalistiek een impressie van de avond te geven. Daar doe je de negen bands geen recht mee. Het niveau getoond in het werk van Graham was namelijk bijzonder hoog. De winnende band kwam er glansrijk doorheen maar ook de nummer laatst haalde zonder al te veel kleerscheuren het einde van *The Triumph of Time*. Peter Graham's scherprechter kreeg dan ook negen uitvoeringen die alle de moeite van het luisteren meer dan waard bleken. En zo kwam het allemaal toch goed op die gedenkwaardige zaterdagvond in Tivoli Vredenburg. Nadat alle stofwolken waren opgetrokken en de balans kon worden opgemaakt was er eigenlijk geen discussie wie de overwinning zou behalen. Brassband Schoonhoven speelde zeer overtuigend en de solisten speelden stuk voor stuk weergaloos. Gastdirigent Ian Porthouse dirigeerde op bijna onopvallende wijze de band door de grootste moeilijkheden. Hij was aanwezig wanneer dat nodig was en ontpopte zich gedurende de uitvoering als een geboren reisleider. Hij liet de band vrij spelen waar dat kon en was alert als er een lastige passage opdoemde. De solisten kregen alle vrijheid die ze nodig hadden met, zonder andere tekort te doen, een hoofdrol voor bugelist Clenn Keizer. In de zaal kregen we als het ware een gevoel dat de compositie niet zo ingewikkeld en moeilijk was. Zelden heb ik Brassband Schoonhoven overtuigender en volwassener horen spelen dan hier. Erik Janssen stookte het vuur jaren geleden op aanstekelijke wijze aan met klinkende successen maar nu na een paar lastiger (groei)jaren lijkt de band klaar voor een nieuwe sprong naar de Europese top. *The Triumph of Time* zou daarom bij de Europese Brassband Kampioenschappen best nog eens van pas kunnen komen want Europees gezien is dit een werk van allure. De band heeft inmiddels een schat aan bagage en zou met een uitvoering als deze zeker in de bovenste helft van het deelnemersveld aldaar gaan eindigen. Brassband Schoonhoven speelde als één na laatste van het veld en iedereen had een beetje 'medelijden' met De Bazuin Oenkerk die de avond zou moeten afsluiten. De band had evenwel goed in de gaten dat Brassband Schoonhoven iets bijzonders had neergezet en dat er daardoor ook niets te verliezen was. Maar waar ik net al aangaf dat ik mensen uit de 'zilverstad' nog nooit zo had gehoord, zo gold dat ook voor de Oenkerkenaren. Geteisterd door interne verschuivingen als gevolg van tragische familieomstandigheden was de band kwetsbaar en aangeslagen. Op het podium was daar totaal niets van te merken. Klaas van der Woude en zijn band namen alle risico's en speelden hoog (brutaal) spel. Het werd een

Staande ovatie voor Brassband Schoonhoven.

FACTORIUM TILBURG

PODIUMKUNSTEN

Zondag 8 januari 2017. 16.00 uur

ZONDAGMIDDAGCONCERT

Entree: 15,00 euro inclusief pauzedrankje, garderobe en programmaboekje

Kaartverkoop & informatie muziekzaal Factorium Podiumkunsten

Koningsplein 11-a 5038 WG Tilburg T: 53 540 55 (Ingang via BisschopZwijsenstraat)

De concertserie 'Verrassende Ontmoetingen' wordt mede mogelijk gemaakt door:

JM

Art fact

KUNSTBALIE

Provincie Noord-Brabant

JOS W. SIJBERS SPEELMUZIEK

Amsterdam Brass eindigde als zesde.

Titelverdediger Provinciale Brassband Groningen.

weergaloos optreden waarbij het nodige venijn was te zien en te horen. Zeer geconcentreerd en niet vergetend muziek te maken waren we getuige van een werkelijk fenomenaal optreden van de Bazuin. Met een aanpak als deze was de dirigent zich terdege bewust van het risico – alles of niets. Het werd bijna alles.
Respect is er immer voor Brassband De Wâldsang. Jaren geleden vertrouwde Rieks van der Velde me toe dat hij alleen al bij toewijzing van de verplichte werken al een behoorlijke inschatting kan maken van de kansen. Hij kent het klappen van de zweep en een partituur als deze is dan ook een avontuur voor hem. Opvallend was de rol van het slagwerk, zeer verfijnd en effectvol. Ook hier liepen alle solistische zaken gesmeerd en op imponerende wijze besloot de band quasi routineus de klus. Vele hadden de kaarten gezet op deze uitvoering. Dat moet ook gezegd van de Provinciale Brassband Groningen onder leiding van een inspirerende, enthousiaste en flink afgevallen maestro Richard Visser. De favoriet uit Groningen speelde erg overtuigend met veel bravoure en speelplezier. Het was dan wel niet genoeg voor een prolongatie van de titel maar er zal zeker met genoegen teruggekeken worden op deze uitvoering ondanks een misschien wat tegenvallende vijfde plaats. De vierde plek was voor Soli Brass die wederom piekte de winnaar van 2005 op het juiste moment. Anne van den Berg weet zijn muzikanten zo te kneden met vaak net even een andere aanpak en veelal nieuwe details wat het luisteren veraangenaamt.
Met het noemen van de top vijf ben ik me bewust dat de indruk gewekt zou kunnen worden dat dit de mindere bands zijn maar niets is eigenlijk minder waar. Het gaat om details en keuzes die gemaakt worden. Het is een momentopname, voor de bands maar ook voor de jury. De Proclass Brassband Limburg had bijvoorbeeld de 'eer' om als eerste te beginnen, dat is gewoon pech hebben maar er zal er toch één moeten beginnen. Toch zijn dat kleine dingen die meespelen in de hoofden der muzikanten en juryleden. De laatste groep met daarin Russel Gray (Engeland), Reid Gilje (Noorwegen) en Luc Vertommen (België) maakte uiteindelijk de keuzes en bepaalde daarmee dat het seizoen van Brassband Schoonhoven succesvol begonnen is en dat aan de andere kant Brassband Rijnmond, bij velen een favoriet, met een laatste plaats een enorme kater opliep. Het is allemaal mensenwerk en dat zullen we met zijn allen moet respecteren.
Rest mij te vermelden dat de avond vooral geslaagd is door de keuze van dit werk van Peter Graham. En hoewel er stemmen opgaan om toch maar weer een keuzewerk in te voeren, net als onze zuiderburen, vind ik de opzet zoals hier in Utrecht de meest eerlijke en spectaculaire. Uiteraard was er na uren muzikale strijd een verdiende muzikale winnaar maar de grote winnaar was eigenlijk gewoon het publiek. Niet voor niets waren er vele bezoekers die ik die zaterdagavond en erna heb gesproken het roerend met mij eens dat dit één van de mooiste luisterwerken was van de laatste pakweg tien edities NBK, waarvan acte.

Willem van der Leest van De Wâldsang uit Buitenpost.

Krachttoer **in de eerste divisie**

De eerste divisie telt dit keer zes bands. Samen zijn ze goed voor tien eerste divisie titels. Na de winst van vorig jaar is Pro Rege naast de Spijkerpakkenband zeker favoriet. Oefening en Uitspanning is de afgelopen jaren nooit ver weg, Breukelen en Excelsior Zalk weten af en toe te pieken en over Kunst naar Kracht komen positieve geluiden naar buiten na de try-outs. Wie wordt het dit jaar?

TEKST: ALEXANDER ZWAAN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Concentratie bij muzikanten van Excelsior Zalk.

In de eerste divisie zijn de bands de afgelopen jaren verwend met werken van een bijzonder kaliber. *Sounds* en *Diversions on a Bass Theme* behoren binnen het brassbandrepertoire thuis in de Hall of Fame. Het is niet uitgesloten dat Etienne Crausaz ooit een dergelijk werk schrijft maar met *Sinfonietta No.3* laat Crausaz horen nog volop in het zoekproces naar een eigen stijl te zijn. Vol creativiteit, maar niet met het geduld om zijn materiaal verder uit te diepen en tot ontwikkeling te brengen. Wat resulteert in een aaneenschakeling van stijlen en verwijzingen naar componisten als John Williams en Igor Stravinsky. Na afloop is het publiek verdeeld. Velen hebben genoten van de filmische muziek en vonden de afwisseling meeslepend, anderen zochten naar richting in het werk en bleven teleurgesteld en soms vol onbegrip achter. In dat licht is het dan ook niet verwonderlijk dat de meest vrije interpretatie van de partituur uiteindelijk won.

Er zijn allerlei theorieën over het belang van een goede loting en hoe lastig het is om als eerste een nieuw werk op de planken te brengen. Pro Rege heeft de opdracht om de mogelijk voorzichtig startende jury te overtuigen. Voor deze gelegenheid een geheel buitenlands trio bestaande uit Reid Gilje (Noorwegen), Russel Gray (Engeland) en Luc Vertommen (België). De grootse opening is niet vlekkeloos, maar zeker overtuigend. Fraaie muzikale lijnen nemen het publiek mee door het werk. De passage, waar John Williams zich niet voor geschaamd zou hebben, krijgt een gepaste majestueuze entree van dirigent Anne van den Berg. In de langzamere delen blijft de muziek stromen en de solisten kwijten zich van hun taak. Soms nemen onzuiverheden of andere ongelukjes iets weg van de muziek. Wanneer de band zijn machtige klank laat horen enkele minuten voor het eind wordt duidelijk hoe gedoseerd het spel tot nu toe is geweest en ook in de finale is sprake van een duidelijke keus

Cornettiste Geeske Wijnalda van de winnende Spijkerpakkenband.

Dirigent Anno Appelo aan het werk met Oefening en Uitspanning.

om naar een climax toe te werken. Daardoor zijn ook kansen blijven liggen en heeft Pro Rege de deur voor anderen open laten staan, al moeten ze wel van goeden huize komen.

Knap en voortreffelijk werk

De uitvoering van de Christelijke Brassband Excelsior uit Zalk maakt het niet gemakkelijker voor de luisteraar. Hoewel wat minder gepolijst dan de klank van Pro Rege, pakt de band duidelijk uit. Dynamisch wordt het pad van de partituur letterlijk gevolgd. Rieks van der Velde houdt ook in het langzamere middendeel flink het gas er op en in de finale krijgt elk idee de door de componist gevraagde aandacht. Het werk vraagt op deze manier veel van de muzikant en de luisteraar. Knap hoe Excelsior het werk neerzet en overeind blijft, waarbij alle hindernissen worden genomen. Af en toe gaat dat ten koste van de transparantie. De jury weet de uitvoering te waarderen met 92 punten en een mooie tweede plek.

Al een aantal jaren is De Spijkerpakkenband uit Opsterland de te kloppen band in deze divisie. Onder leiding van Erik Janssen weet de band zich steeds verder te ontwikkelen en de stap naar de kampioensdivisie lijkt binnen bereik te komen. De uitvoering van *Sinfonietta No.3* laat er in ieder geval weinig twijfel over bestaan wie dit keer beslag legt op de kampioenstitel. De techniek is ragfijn en elk detail is te horen, daarbij zijn de gekozen lijnen en tempi zo logisch, ook al wijken ze hier en daar af van de partituur. De muziek gaat plots ergens naar toe en neemt de luisteraar mee. In het middendeel wordt ruim de tijd genomen om de kwaliteit van de band naar voren te brengen. De solisten leveren voortreffelijk werk en net als bij een sterrenchef heeft elk element van het gerecht zijn bereiding gehad. Hier behalen de flugelhorn en hoornsectie ook hun sectieprijs. In de finale krijgt elk fragment aandacht, maar dan nog weet de band uiteindelijk het grootste geluid voor het eind te bewaren. De reactie van het talrijke publiek is alleszeggend.

Het gevaar van identieke uitvoeringen

De uitvoering van Kunst naar Kracht uit De Goorn is zeer solide. Na een wat logge inleiding rijgen de technische delen zich energiek aaneen. Het wordt een no-nonsense uitvoering waarbij de jazzy trombones positief opvallen. In het middendeel is niet alles even raak, maar de opbouw naar het einde is zeer fraai door dirigent Erik Kluin uitgewerkt. KnK heeft het nog even lastig met de Crausaz-versie van het *Le Sacre du Printemps* thema, maar komt comfortabel over de eindstreep.

Brassband Breukelen heeft de korte trip naar Utrecht gemaakt in de wetenschap dat het een lastig karwei wordt. Met de lezing van dirigent Syde van der Ploeg is niets mis, maar het gevaar dat het verplichte werk in zich heeft, is dat het vrijwel identieke uitvoeringen worden waar de fouten dan de doorslag geven. Het samenspel is niet altijd sluitend en links en rechts gebeuren te veel ongelukjes. Daar hebben de Wijk en Aalburgers in mindere mate last van. Anno Appelo weet een aantal mooie momenten te creëren en de klank van Oefening en Uitspanning is vooral in het laatste deel indrukwekkend. Toch komt niet alles er ongeschonden vanaf en na afloop zijn de meningen verdeeld. De jury heeft echter voldoende gehoord om Oefening en Uitspanning op plek drie te plaatsen en met Kunst naar Kracht op een verdiende vierde positie blijft de kampioen van vorig jaar uiteindelijk alleen Breukelen voor.

Tweede divisie verdient meer publiek

Het is zaterdagmorgen 22 oktober, enkele minuten voor tien uur, als voorzitter Pieter van Diepen zijn openingspraatje houdt. Het voelt vroeg, niet in de laatste plaats door de matige bezetting in de zaal. Veel deelnemers van de vrijdag druppelen later op de ochtend de zaal binnen en voor het aanreizende publiek blijkt Utrecht zo vroeg op de zaterdag een te grote uitdaging. Jammer voor de bands die vroeg loten in deze uiterst aantrekkelijke divisie.

TEKST: ALEXANDER ZWAAN • FOTO'S: FV MEDIA PRODUCTIES

Dirigent Robbert Vos leidt Schoonhoven B.

De verplichte werken van de afgelopen jaren voor de tweede divisie hebben wel wat gemeen. Het zijn betrekkelijk nieuwe werken en ze beschrijven avontuurlijke verhalen vol strijd en passie. Na de Egyptenaren en de Noordeuropeanen is het dit keer de beurt aan de Zwitsers die strijden om het bezit van de mooiste alpenweiden. Oliver Waespi beschrijft *The Raid* als een impressie van de gebeurtenissen met terugblikken en vooruitblikken in de meer lyrische delen.

Dit jaar zijn acht bands tot de tanden toe bewapend naar Utrecht gekomen en het lot heeft bepaald dat de Appingedammers van Constantijn Huygens het eerst het podium op mogen. Dirigent Richard Visser weet vanaf het begin een zeer intense uitvoering neer te zetten. Afgezien van enkele kleine ongelijkheden in het slagwerk in het eerste snelle deel, groeit de uitvoering alleen maar in muzikale zeggingskracht. De solisten leveren prima werk en de klank van de band is zeer fraai. De interpretatie van Richard Visser blijft dicht bij wat in de partituur is beschreven en dat werkt uitstekend. Net als de componist en de dirigent levert ook de band vakwerk. Na het enthousiaste applaus blijft de vraag wat de uitvoering van de runner-up van vorig jaar waard zal zijn met nog zoveel kanshebbers voor de boeg. Zeker is dat de lat hoog ligt.

Gloria Deï uit Gerkesklooster-Stroobos en Brassband Schoonhoven B zijn de eerste uitdagers. Beide bands hebben een heel andere benadering van het werk. Gloria Deï en hun dirigent Jaap Musschenga pakken behoorlijk uit in de eerste snelle passages, terwijl Schoonhoven met Robbert Vos op de bok hetzelfde gedeelte geheel heeft ontleed en voorzien van grote contrasten. In het middendeel plaatsen de Friezen de cornetsolisten buiten de band. In de zaal van TivoliVredenburg maakt het niet veel uit. Het middendeel is echter een sterk gedeelte van de band. Schoonhoven B loopt tegen wat probleempjes op in het rustige deel en muzikaal verzandt het een beetje, maar daarna is de band weer wakker. Wat opvalt is hoe vervolgens de band strak wordt gehouden om niet al te snel voluit te gaan. Het gaat ten koste van de beleving. Gloria Deï pakt opnieuw uit en dat heeft tot gevolg dat de eindstreep niet zonder balansproblemen wordt gehaald. De jury bestaande uit Mareika Gray, David Thornton (beiden uit Engeland) en Danny Oosterman blijkt een duidelijke voorkeur te hebben voor de uitvoering van Gloria Deï en dat levert ze een tweede plaats en de sectieprijs voor beste bassectie op, terwijl de kampioen van vorig jaar zich moet verzoenen met een teleurstellende zesde plek.

Muzikante van De Bazuin B.

Zichtbaar spannend

Brassband Amersfoort is zeer content met de vierde plek in de uitslag. In de laatste week moest er nog veel gebeuren en het is positief als het er uiteindelijk op het podium van TivoliVredenburg uit komt. Vincent Verhage heeft gekozen voor duidelijk andere muzikale lijnen in de inleidingen de benadering van de snelle delen is zeer direct en to-the-point. Het middendeel zou hier en daar nog wat meer uitgesproken mogen zijn. De solo's zijn zichtbaar spannend voor de bandleden geweest en in het laatste deel is de opluchting te horen.

Het volgende drietal bands weet de jury minder te overtuigen. Herman Sibma zet een voorzichtige versie neer met Excelsior Ferwert, maar te omzichtig opererende overvallers worden gepakt en dat gebeurt ook met Excelsior. Met problemen in het samenspel in de snelle delen en gespannen spel in de rustige delen komt Excelsior er in dit gezelschap niet aan te pas. De Bazuin B heeft een meer symfonische benadering gekozen. Groot van klank, waardoor sommige details onhoorbaar blijven. De manier waarop het verhaal door dirigent Sietse Hamersma gebracht wordt doet denken aan het bloeddoorlopen geweld uit *Game of Thrones*. Veel toehoorders zullen deze kleurrijke uitvoering hoger in hun lijstje hebben dan de vijfde plek. Datzelfde geldt waarschijnlijk voor de Martini Brassband uit Groningen onder leiding van Rieks van der Velde. De band moet even wennen op het podium, maar weet al snel de juiste sfeer op te roepen. Het is een comfortabele uitvoering, misschien een beetje veilig en dat heeft ze op dit podium wat gekost.

Brassband Amersfoort scoort de vierde plek.

Tenslotte weet De Lofklank uit Ureterp een van de ereplaatsen voor zich op te eisen. Voor de laatste keer zweven we als het ware over de Zwitserse bergweiden. Gerk Huisma neemt wat risico's en met gedurfd spel creëert hij een uitvoering vol spanning en drama. Aan de partituur zijn een paar eigen ideeën toegevoegd, die kennelijk door de jury gewaardeerd worden. Geen vermoeidheid hier maar een stralend einde en een bronzen positie in de uitslag. De strijd is gestreden en ondanks de vele goede uitvoeringen is de allereerste niet meer overtroffen. Brassband Constantijn Huygens neemt met 95 punten de beker in ontvangst, twee punten los van Gloria Deï.

Voor het tweede jaar op rij is de tweede divisie gewonnen door de band die als eerste op het podium zat. Veel te weinig publiek heeft de winnende band horen spelen. Misschien volgend jaar toch nog maar iets later beginnen, want het hoge niveau in de tweede divisie verdient absoluut meer applaus. ●

Dolle pret bij Constantijn Huygens.

informatie / boekingen

e: info@hafaproducties.nl t: 06 53 602 402

www.hafaproducties.nl

klank wijzer

Klankwijzer bereikt 2.468 hafabra orkesten met meerdere exemplaren. Plus muziekscholen, abonnees en andere groeperingen.

Méér dan 170.000 muzikanten!

BLAASMUZIEK
SLAGWERK
SHOW

klank wijzer

Magazine voor de blaasmuziek-, slagwerk- en showsector in Nederland.

Wilt u adverteren in Klankwijzer neem dan voor de mogelijkheden contact op met:

Coen Broers

Tel. 040-8447644 of e-mail: c.broers@bcm.nl

WMC 2017: de brassbandcompetitie

In het eerste weekend van juli barst in 2017 het wereldkampioenschap voor brassbands weer los. Eén keer in de vier jaar wordt dit evenement gehouden en in 2017 alweer in de vierde editie. In vier divisies wordt gestreden door maar liefst 35 bands.

Op zaterdag betreden 25 bands het podium vanaf de derde tot en met de eerste divisie. "Dit zijn trouwens niet alleen bands uit Nederland en België", zegt Harrie Reumkens, artistiek manager van het WMC. Reumkens kan alleen nog maar off-the record praten op het moment van schrijven: "Er zal in alle divisies een internationaal deelnemersveld aan de start verschijnen." In de eerste divisie nemen niet minder dan elf internationale bands deel en in de kampioensdivisie is er plaats voor tien bands vanuit drie verschillende werelddelen. Reumkens kan nog niet alle namen verklappen maar noemt toch een aantal namen: "Verdedigend kampioen Manger Musikklag uit Noorwegen is er bij, net als voormalig kampioen (2005, red.) Brass Band Treize Etoiles uit Zwitserland. Vanuit Nederland was er stevige interesse en hebben we moeilijke keuzes moeten maken. In ieder geval Amsterdam Brass en Nederlands kampioen Brassband Schoonhoven (foto) gaan de Nederlandse eer verdedigen", aldus de artistiek manager. Voor het overige kan Reumkens nog geen uitsluitsel geven omdat het WMC nog in overleg is met een flink aantal deelnemers uit de overige Europese landen. Zo wordt een Duitse brassband de mogelijkheid geboden om deel te nemen en zijn er diverse bands uit het Verenigd Koninkrijk die interesse hebben getoond. Een belangrijk uitgangspunt van het wereldkampioenschap voor brassbands is dat er bij voorkeur deelname is uit meer dan één werelddeel. Ook hier kan Reumkens geen harde toezeggingen doen. Er is sprake van een brassband uit Nieuw-Zeeland en ook de USA kan nog vertegenwoordigers sturen. Daar neemt in ieder geval de Chicago Brass Band het initiatief om een all-stars band te formeren voor deelname in Kerkrade. Het is onbekend of oud-kampioen Cory Band ook één van de gegadigden is voor het wereldkampioenschap. Met bovengenoemden samen belooft er een prachtige line-up te ontstaan voor het WMC te Kerkrade 2017. ●

EBK 2017: de contouren

Het kalenderjaar 2016 loopt ten einde en de deelnemers voor de Europese Brassband Kampioenschappen 2017 worden bekend. Het verplichte werk voor de kampioensdivisie wordt geschreven door Kevin Houben. De deelnemerslijst gaat ondertussen ook vorm krijgen alsmede de dirigenten die hun opwachting zullen maken in Oostende. Zo zal de Nederlandse dirigent Erik Janssen de Oostenrijkse kampioen Brass Band Oberösterreich leiden.

Derde divisie: de muziek wint

Vrijdagavond 21 oktober, een redelijk gevuld TivoliVredenburg en acht mooie brassbands. Het moet toch voor elke muzikant een feestje zijn om in zo'n mooie zaal te mogen spelen. Componist Dan Price had in zijn werk *Visions* oor/oog voor de kwaliteit van het collectief maar schoof daarnaast ook verschillende muzikanten naar voren.

TEKST: CHRIS VAN DER VEEN • FOTO'S: STICHTING NBK/JAN MOLLEMA

Het werk

Briton Ferry is het toneel van een muzikaal landschap in het zuiden van Wales. Het dorp staat bekend om de productie van staal en tin. Het aaneengesloten werk bestaat uit vier delen en staat bol van de solistische trekjes, tempowisselingen, triple-tongslag en dynamische contrasten. Kortom: een interessant werk waar de brassbands genoeg werk aan hebben gehad in de afgelopen weken. Een begin dat kampioensdivisie waardig zou kunnen zijn. De bariton beet het spits af in de eerste maten van het werk.

De bands

De runner-up van 2015, Apollo uit Grou, betrad als eerste de prachtige zaal. De band maakte vorig jaar een frisse indruk en de verwachtingen waren dan ook hoog gespannen. Na een voorzichtige start werkte Apollo zich netjes langs de verschillende deeltjes, maar het muzikale landschap bleef mistig. Waar de beleving wellicht in de voorbereiding aanwezig was, ontbrak deze op het podium. Dit alles resulteerde in de vijfde plaats.

Zou Blaast de Bazuin het publiek wel kunnen raken? Het 'lento rubato' werd uitgebuit en de start was langzaam en sfeervol. Dirigente Aline Werkman-Schipper heeft er alles aan gedaan om er een compleet verhaal van te maken.

Blijdschap bij de leden van Gereformeerde Brassband Groningen.

Logische lijnen, mooie contrasten en ook goeie solisten. In deel twee *Brunel's Vision* staken wat balans- en zuiverheidsprobleempjes de kop op, maar het geheel bleef overeind. De zilveren vonk vloog in het laatste deel *Hen Gastell* over naar het publiek. Daarnaast ging de sectieprijs voor de baritons en euphoniums mee naar Surhuisterveen.

Waar Backum Brass uit Castricum vorig jaar met overmacht de titel wist te grijpen, had ze nu moeite om uit de startblokken te komen. Het eerste deel klonk nog niet comfortabel, aangezien er veel missertjes in de sololijnen zaten. De band ging na het derde deel *Giant's Grave* steeds beter klinken – dit kwam helaas te laat en de zevende plaats werd het eindstation. De

Gereformeerde Brassband Groningen in volle actie.

Aline Werkman-Schipper leidt Blaast de Bazuin naar plek twee.

muzikanten dropen na afloop niet zielig af, maar vierden het feestje gewoon mee!

De cornetsectie van de Gereformeerde Brassband Groningen (GBG) zat naar binnen gedraaid zodat hierdoor alle aandacht naar de baritonklank kon gaan. Over elke maat leek te zijn nagedacht - de muzikale uitleg met veel richting pakte goed uit. Voor het eerst waande het publiek zich in een staalfabriek in *Brunel's Vision*, mede door het gebruik van een aambeeld in de slagwerksectie. Dirigent Jan Werkman bracht het werk tot leven en iedere luisteraar wist diep van binnen dat deze brassband zou gaan winnen.

Looft den Heer met nieuwe dirigent Gijs Heusinkveld had op diverse posities erg jonge muzikanten zitten. Naast deze jeugdleden hadden meer ervaren muzikanten plaatsgenomen. En dit was ook wel nodig met zo'n lastig werk, vooral als het om het tellen gaat. Een prima voorbeeld van een band met een visie aangaande een bloeiend jeugdbeleid! (Visie blijft belangrijk: niet alleen in de mindere, maar vooral in de betere tijden).

Looft den Heer had in het begin wat moeite om de flow te pakken. De overdenking in het middendeel was fraai van klank, vol met mooie solistische lijnen en alles kwam tot rust. Ook in het slotdeel viel de rijke sound op. De afsluitende maten werden breed uitgemeten en voor het eerst was er een staande ovatie. De vierde plaats, maar het had ook brons kunnen opleveren.

De Nije Bazûn uit Britsum, onder leiding van Piet van der Heide maakte de afgelopen jaren veel indruk met aanvallend spel. De band kwam echter nu pas in deel twee op gang en leek niet comfortabel te spelen. In het slotdeel kwam de band los. De militaire fanfare werd met veel overtuiging gespeeld, maar meer dan een zesde plaats zat er dit jaar niet in.

Van Greidebrass druipt het enthousiasme af. Er werd met alles rekening gehouden: de bidons en demper-standaards waren, net als de stropdassen, groen gekleurd. Een zeer goed begin waarin baritonsolist Jelke Boonstra de tijd nam om eerst goed adem te halen voordat hij inzette. De band raakte naar het slot toe vermoeid, maar speelde zich toch met veel bravoure naar 'Swansea Bay'. De logische opvatting van maestro Marco Middelberg en het frisse spel werd beloond met brons.

Kunst en Vriendschap uit Meeuwen hikte tegen het hoge niveau van het werk aan. Vooral in *Giants Grave*, waar intonatieproblemen de kop op staken. De overgang naar het slotdeel klonk als een ware bevrijding. Kunst en Vriendschap werd achtste, maar liet toch een gedegen uitvoering met beleving horen.

Regelmatig wordt er in de wandelgangen gezegd dat het kampioenschap een loterij is. Dit jaar was dat niet het geval, zeker niet wat de winnaar betreft. Backum Brass gaat volgend jaar ongetwijfeld revanche nemen en Gijs Heusinkveld heeft dan een jaar langer de tijd gehad om Looft den Heer naar zijn hand te zetten. Wellicht herpakt De Nije Bazûn zich … we gaan het zien. Verslaggever Iwan Fox van 4barsrest.com besloot de avond met de woorden: *"Every solo baritone player deserves to be bought a drink or two from their colleagues tonight"*... Een zeer terechte opmerking.

Engelse schoonheid in de vierde divisie

Om 15.25 uur opent NBK voorzitter Pieter van Diepen de 36e editie van de Nederlandse Brassband Kampioenschappen. Uiteraard verdient de vierde divisie ook een meer gevulde zaal. Echter, het aanvangstijdstip zal hier voor een groot deel debet aan zijn. Deze divisie telt in tegenstelling tot het programma vermeldt geen zeven maar zes deelnemers; door het plotseling overlijden van Guus Tomey heeft Soli Deo Gloria de Tike verstek moeten laten gaan. Tomey was tot 2015 de markante en gedreven dirigent van het orkest en de band heeft Guus de laatste eer bewezen tijdens de afscheidsdienst.

TEKST: DE REDACTIE • FOTO'S: STICHTING NBK/JAN MOLLEMA

Echt testwerk?

Het verplichte werk in deze divisie, *An English Pastorale*, van componist Dean Jones, beschrijft in vier in elkaar overgaande delen de pracht van het Engelse landschap en de seizoenen. Door de dirigenten werd het werk voorafenigszins als 'te licht' betiteld; de moeilijkheidsgraad ten opzichte van het verplichte werk in 2015 werd door een aantal dirigenten als minder uitdagend omschreven. Ook werd, met name, het vierde deel als 'minder' omschreven. Met deze wetenschap kon het publiek zich opmaken voor de vertolkingen. Een flink aantal orkesten bleek met het rustige middendeel het meest moeite te hebben; het vasthouden van de aandacht, stemming en dynamiek bleken soms nét wat te veel van het goede te zijn.

Als eerste loten en toch winnen? Het kan!

Als eerste orkest loot de Eemsmonder formatie Immanuel met de talentvolle dirigent Jan Werkman. In 2014 wist hij de band reeds de kampioenstitel te brengen, en ook nu weet Werkman op uiterst kundige wijze het orkest door het werk te loodsen. *Heralding the Dawn* kent een statige opzet waarbij de sopraancornet voor een extra stukje glans zorgt. De overgang

Immanuel Eemsmond won in de vierde divisie.

naar het tweede deel verloopt soepel en de band speelt prachtig in balans en muzikaal. Werkman loodst de band de band feilloos naar het derde deel waarbij het winterseizoen treffend klinkt; het cornetduet zorgt voor een wisseling in de posities en levert een prima samenspel op. De band weet de aandacht van de luisteraar uitstekend vast te houden in de overige seizoenen. De finale speelt Immanuel ook in de juiste proporties met oog voor detail. Terecht eindigt het orkest uiteindelijk op de hoogste trede. Je kunt je achteraf afvragen dat de band een hoger puntenaantal had moeten krijgen; ongetwijfeld had dit met de loting te maken, waarbij de jury nog geen vergelijkingsmateriaal had. Desalniettemin dik verdiende overwinning.

Debuutorkest en dirigent

Martine Reijenga en Brassband Opsterland zijn nieuwe namen tijdens de NBK, en moesten aanvankelijk duidelijk wennen aan de akoestiek en immense zaal; het begin vertoonde wat onzekerheden en ook balans probleempjes dienden zich aan. Echter, Reijenga toonde zich vastberaden en voerde de band naar meer vertrouwen en sound en balans verbeterden sterk. Hoewel de solo's wat sterk werden begeleid, komt de band hoorbaar meer in haar element. Eenmaal aangekomen bij de finale klinkt de band vastberaden en beëindigd op prima wijze hun eerste opwachting in de vierde divisie.

Net niet voor Paulus de Jong

Dirigent Paulus de Jong is een begaafd musicus; met twee orkesten in dezelfde divisie weet hij te imponeren. Als derde orkest in de loting mag hij eerst het podium op met de kampioen van 2014, Euphonia. Jammer dat het orkest bij aanvang van het werk stemmingsproblemen kent, want de opvatting in muzikaal opzicht mag er zijn! Soms kent het orkest ook wat onbalans tussen cornets en slagwerk, maar de band overtuigd wel met gedurfd spel en duidelijke dynamische verschillen. Hun uitvoering blijkt hen op de runners-up positie te brengen. Een mooi resultaat, al had de band haar titel zomaar geprolongeerd kunnen zien.

Overtuiging in solopassages

Felison Brass met Patricia Geertse behoort ondertussen tot een vast deelnemer aan deze kampioenschappen. Ditmaal brengt het orkest een overtuigende uitvoering en het orkest heeft er ook zichtbaar plezier in! Een uitvoering ook met wat minder verschil in de dynamiek ten opzichte van de eerste drie bands in de competitie,

Met zeges in de derde en vierde divisie haalde dirigent Jan Werkman een dubbelslag.

waardoor het soms wat statisch overkomt. De solopassages zijn overtuigd en alles blijft netjes in balans. En passant neemt de band de prijs voor de beste cornetsectie mee naar Velsen-Noord.

Effectiviteit bij Blaast de Bazuin

Het zal haasten zijn geweest voor dirigent Paulus de Jong; na zijn eerste optreden met Euphonia mag hij met Blaast de Bazuin als vijfde orkest het podium op. Met een uitstekende klank in de introductie geeft de band meteen haar visitekaartje af en deel twee kent een mooie opzet en balans en ook de solisten leveren prima prestaties. In het verdere verloop steken wat stemmingsproblemen de kop op en de overgang naar het vierde deel leveren wat balansproblemen op. Echter het deel blijft beheerst, transparant en effectief.

Voortvarende start

De interesse in het verplichte werk is nog steeds aanwezig als het laatste orkest het podium betreedt. Christelijke muziekvereniging Concordia met dirigent Gouke Gerben Wielenga gaat voortvarend van start, maar het spel kent wel tuningproblemen, en dat is jammer. Want de opvatting van de dirigent is duidelijk en het orkest kent een goede balans. De sound blijft goed, ook in het tweede deel. De bedoelingen van de dirigent blijven duidelijk als het gaat over speelwijze in de verdere delen. Echter, de stemming blijft in negatieve zin de aandacht opeisen en zal de uitslag zeker hebben beïnvloed.

De vierde divisie is keurig op schema gebleven, waarbij een compliment aan de NBK organisatie en vrijwilligers zeker op zijn plaats is. Een dergelijk mega evenement móet gewoon strak geregisseerd worden, anders kunnen de orkesten niet optimaal presteren. Het is zicht- en merkbaar dat de organisatie ondertussen 'thuis' is in dit immense pand met haar logistieke uitdagingen. Na alle uitvoeringen is gebleken dat het werk voldoende uitdaging vormde voor deze competitie. Echter, op dit podium mag de uitdaging voor de musici en dirigenten best wat worden aangescherpt; de kwaliteit is bij muzikanten en dirigenten aanwezig, dat is een feit! Over de uitslag bleek weinig discussie; Iwan Fox van 4Barsrest zat er, met zijn *prediction*, heel dicht bij. De juryleden Mareika Gray, Reid Gilje en Danny Oosterman bleken alleen de tweede en derde plaats te hebben gewisseld. Een mooie uitslag waarbij het veld prima aan elkaar gewaagd bleek.

pustjens
percussion
products

Dè slagwerkspecialist.
Verhuur en verkoop. Ook online!

www.pustjenspercussion.nl

Tijnmuiden 22
1046 AL Amsterdam
The Netherlands

T +31 (0)20 686.6486
F +31 (0)20 686.9664
info@pusperc.nl

Ferskaatmp
Music Publications

BRA
HA FA
youth

by Peter Martin

Cartoon Capers (gr. 3,5)
March for a Festival (gr. 3)
Toccata (gr. 3)
Night at the Drive In (gr. 2)
Ripe Banana Ripe (gr. 1,5)

ferskaatmp
.com

volg ons op:

SONORIS
CD OPNAMESTUDIO VOOR KOREN EN ORKESTEN

www.sonoris.nl

HOBO ATELIER VAN DER HEIDE

verkoop, verhuur, reparatie en revisie van uitsluitend hobo's en hobo accessoires

nieuwe hobo's vanaf €1145,00

hoborieten €12,50

www.oboe.nl

Zuider Buiten Spaarne 100
2012 AE Haarlem

Tel 023 5351727
E.mail oboe@oboe.nl

Rimskys-Horns

Hét betrouwbare adres voor uw nieuwe en gebruikte hoorn: Alexander, Paxman, Yamaha, Jungwirth e.a.

- Uitstekende service
- Ruim, steeds wisselend aanbod
- Deskundige reparateurs
- Advies op maat
- Goede prijs/kwaliteit verhouding

www.rimskys-horns.com

Eric Borninkhof
Diependaalselaan 133
1214 KA Hilversum
Tel.: 035 6220221
06 51278301

Kamps Uniformen al 30 jaar maatkleding specialist !!!

Ook voor bij-leveringen, *reparaties, borduringen en bedrukkingen.*
Rijksweg Noord 63, 6131 CJ Sittard. Tel.046-4517787 E:info@kampsberoepskleding.nl Website: www.kampsuniformen.nl

PROVINCIE **DRENTHE**

Excelsiors Top 2000 Concert

Fanfareorkest Excelsior Oosterhesselen presenteert vrijdag 30 december in dorpshuis De Hesselerhof zijn eigen Top 2000. Tijdens dit concert speelt het orkest nummers die het publiek heeft gekozen uit een lijst van stukken uit het muziekarchief van de vereniging. Alle nummers staan ook in de top 2000. Het publiek kan in- en uitlopen en onder het genot van een hapje en een drankje van de muziek genieten. Onder andere via de website www.excelsioroosterhesselen.nl kunnen de inwoners van Oosterhesselen, Gees en Zwinderen hun stem uitbrengen.

Jubilarissen bij MGD

De Muziekbond Groningen-Drenthe heeft Freek en Henk Ensink (Crescendo Schoonebeek) en Riekus Dolsma (Con Amore Veeningen) gehuldigd voor hun vijftigjarig muzikantenjubileum. Sjoukje Strijker (Erica Zuidlaren) en Jacob de Boer (Con Amore Veeningen) kregen een insigne voor hun veertigjarig jubileum.

DECEMBER			
Zo 18	**ZUIDWOLDE, ONTMOETINGSKERK**	19.30 UUR	Kerstconcert brassband Heman.
Vr 30	**OOSTERHESSELEN, DE HESSELERHOF**		Concert Excelsior's Top 2000 door Excelsior Oosterhesselen.

PROVINCIE **FRIESLAND**

Friese twirltitelstrijd voor herhaling vatbaar

De doelgroep majorette-twirl van de Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslân (OMF) en NBTA Nederland gaan om de tafel zitten om een vervolg te geven aan hun samenwerking. Zaterdag 5 november zetten beide organisaties in het Sportcentrum in Drachten voor het eerst in de geschiedenis het Friese kampioenschap twirl op touw. De doelgroep majorette-twirl van de OMF kon daarbij gebruikmaken van alle faciliteiten van de NBTA. Aan de wedstrijd deden 65 solisten, duo's, ensembles en groepen mee. *Foto: DL Twirl Sport Photography.*

Kerstconcert met Concordia Gaastmeer

De christelijke muziekvereniging Concordia Gaastmeer geeft zaterdag 24 december (20.00 uur) een kerstconcert in de Pieltsjerke in Gaastmeer. Medewerking verleent vocaal ensemble Koarbizznizz bestaande uit elf geoefende amateurzangers en -zangeressen uit diverse Friese windstreken.

Nieuwjaarsconcert door de Oldehovekapel

De Egerländer Oldehovekapel luidt zondag 22 januari (15.00 uur) het nieuwe jaar in met een concert in dorpshuis Yn 'e Mande te Tytsjerk. Walsen en polka's, zowel instrumentaal als met zang, vormen het gevarieerde programma. Informatie: www.oldehovekapel.nl.

Nieuwjaarsconcert door Hallelujah Makkum

Zondag 8 januari (15.30 uur) luidt de christelijke muziekvereniging Hallelujah Makkum in multifunctioneel centrum Maggenheim het jaar 2017 in met het 41e nieuwjaarsconcert. Het orkest neemt het publiek aan de hand van oude en nieuwe muziek en verhalen mee op een reis door de oudheid. Ook de drumband en het jeugdorkest De Notenkrakers doen mee.

Hosannah met DiepTriest

De christelijke brassband Hosannah Leeuwarden deelt zaterdag 4 februari (20.00 uur) in Schaaf City Theater te Leeuwarden het podium met de smartlappenband DiepTriest. Het muzikale menu omvat Nederlandstalige meezingers in een stevig jasje met een aanstekelijke show vol humor en parodie. Informatie: www.brassband-hosannah.nl.

Kerst met De Snippefangers

Zondag 18 december (15.30 uur) verzorgt Blaaskapel De Snippefangers Bakhuizen in multifunctioneel centrum De Gearte een kerstconcert. Böhmische blaasmuziek wordt afgewisseld met instrumentale en vocale kerstmuziek. Medewerking verleent zanggroep Vocal Roses met meerstemmige popmuziek.

Adventsconcert door Jouster Fanfare

Zondag 18 december (15.00 uur) geeft de Jouster Fanfare in Oerdracht te Joure haar traditionele adventsconcert. Dit jaar in samenwerking met het koor The New Harvest Singers.

Adventsconcert door Advendo Oudeschoot

Zondag 18 december (16.00 uur) verzorgt brassband Advendo Oudeschoot een adventsconcert in de Skoattertsjerke te Oudeschoot. Behalve blaasmuziek komen ook werken met zang, gitaar en trekharmonica voorbij. Informatie: www.brassbandadvendo.nl.

Nieuwjaarsconcert door Streekharmonie Concordia

Streekharmonie Concordia opent zondag 1 januari (20.00 uur) het nieuwe jaar met een concert in de Paadwizer in Balk. Samen met de musicalzangeres Suzanna Pleiter en het duo Peter en Engbert Braam (bekend als de Friese Simon en Garfunkel) als gastartiesten wordt een afwisselend programma gepresenteerd. Informatie: www.concordiabalk.nl.

Brassband De Wâldsang met zangeres Jennie Lena

Zangeres Jennie Lena (bekend van The Voice of Holland) is zaterdag 14 januari (20.00 uur) in de Flambou te Surhuisterveen de trekpleister van het traditionele nieuwjaarsconcert van brassband De Wâldsang. Het nieuwjaarsconcert vormt tevens de aftrap van het jubileumjaar *40 jaar Brassband De Wâldsang*. Informatie: www.dewaldsang.nl.

Kerstconcert De Lofklank met mannenkoor Westerlauwers

Vrijdag 16 december (20.00 uur) verzorgt brassband De Lofklank Ureterp in kerkgebouw De Levensbron een kerstconcert met het christelijk mannenkoor Westerlauwers. Het publiek wordt uitgenodigd om mee te zingen. Band en koor brengen ook een aantal nummers gezamenlijk ten gehore, onder andere *Cantilene* (Karl Jenkins). Informatie: info@delofklank.nl.

Concert door Drachtster Harmonie

De Drachtster Harmonie verzorgt zaterdagavond 28 januari (20.00 uur) een concert in theater De Lawei in Drachten. Op het programma staan werken zoals *Cry of the Falcon*, *Pacific Dreams* en *Fanfare for a new Horizon*. Informatie: www.drachtsterharmonie.nl.

Organist Schippers te gast bij De Bazuin B

Brassband De Bazuin B Oenkerk brengt vrijdag 23 december (19.30 uur) kerstklassiekers ten gehore tijdens een kerstconcert in de Ontmoetingskerk Oenkerk. Speciale gast is organist en dirigent Sebastiaan Schippers. Band en toetsenist spelen een breed scala aan bekende en nieuwe kerstwerken. Informatie: www.debazuinoenkerk.nl.

Kerstconcert door brassband Gloria Deï

Zaterdag 17 december (19.30 uur) geeft Brassband Gloria Deï Gerkesklooster een kerstconcert in de Gereformeerde Kerk. Samen met jeugdige talenten uit het dorp klinkt een gevarieerd programma met oude vertrouwde kerstliederen, maar ook met vernieuwde composities.

Kerstconcert door Crescendo Drachten

De christelijke muziekvereniging Crescendo Drachten houdt zondag 18 december (19.30 uur) in de Oase het kerstconcert. Tijdens deze avond brengen het B-orkest en gospelkoor In His Name Drachten kerstmuziek. Orkest en koren presenteren elk een eigen programma en laten ook samen een aantal werken horen.

DECEMBER			
Za 17	BLAUWHUIS, SINT VITUSKERK	20.00 UUR	Kerstconcert door Fanfare Blauwhuis.
Za 17	GERKESKLOOSTER, GEREFORMEERDE KERK	19.30 UUR	Kerstconcert door brassband Gloria Deï Gerkesklooster.
Zo 18	SINT ANNAPAROCHIEONS HUIS		Kerstconcert door Egerländer Oldehovekapel.
Zo 18	DRACHTSTERCOMPAGNIE, PKN-KERK	15.30 UUR	Kerstconcert door brassband Halleluja Drachtstercompagnie.
Zo 18	BAKHUIZEN, MFC DE GEARTE	15.30 UUR	Kerstconcert door blaaskapel De Snippefangers.
Zo 18	DRACHTEN, DE OASE	19.30 UUR	Kerstconcert door muziekvereniging Crescendo Drachten.
Zo 18	OUDESCHOOT, SKOATTERTSJERKE	16.00 UUR	Adventsconcert door brassband Advendo Oudeschoot.
Zo 18	JOURE, DE OERDRACHT	15.00 UUR	Concert door Jouster Fanfare m.m.v. The New Harvest Singers.
Vr 23	OENKERK, KERK		Concert door De Bazuin B Oenkerk m.m.v. organist Sebastiaan Schippers.
Za 24	GAASTMEER, PIELTSJERKE	20.00 UUR	Kerstconcert door Concordia Gaastmeer m.m.v. KOARBIZZNIZZ.
JANUARI			
Zo 01	BALK, DE PAADWIJZER	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Streekharmonie Concordia Balk.
Zo 08	MAKKUM, MFC MAGGENHEIM	15.30 UUR	Nieuwjaarsconcert door Hallelujah Makkum.
Za 14	DRACHTEN, SPORTCENTRUM DRACHTEN		Contest Color Guard Nederland.
Za 14	SURHUISTERVEEN, DE FLAMBOU	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Brassband De Wâldsang m.m.v. Jennie Lena.
Zo 22	TYTSJERK, YN `E MANDE	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Egerländer Oldehovekapel.
Za 28	DRACHTEN, DE LAWEI	20.00 UUR	Concert door Drachtster Harmonie.
FEBRUARI			
Za 04	LEEUWARDEN, SCHAAF CITYTHEATER	20.00 UUR	Concert door Brassband Hosannah Leeuwarden.

PROVINCIE **GELDERLAND**

Kerstconcerten door KSH-orkest

Het KSH-orkest Apeldoorn geeft donderdag 15 december (20.00 uur) een kerstconcert met samenzang in ontmoetingscentrum Het Kristal in Apeldoorn. Zondag 18 december (15.00 uur) klinkt een kerstconcert in de Open Hofkerk met het koor Trees Voices.

Isseltaler Musikanten openen jubileumjaar

Isseltaler Musikanten openen de activiteiten rond het veertigjarig bestaan met een reeks nieuwjaarsconcerten met Egerländer blaasmuziek. Zondag 8 januari (11.30 uur) treedt de blaaskapel op in dorpshuis De Meent in Angerlo, zaterdag 14 januari (20.00 uur) in 't Dorpshuus te Hoenderloo en zondag 22 januari (11.30 uur) in hotel-café-restaurant De Harmonie te Laag-Soeren. Diverse nieuwe werken van Ernst Hutter & Die Egerländer Musikanten en andere Böhmische componisten passeren de revue.

Juliana Beekbergen samen met zangeres Vera Mann

Harmonieorkest Prinses Juliana Beekbergen luidt zaterdag 21 januari (20.00 uur) het nieuwe jaar muzikaal in met een concert in De Heemgaard te Apeldoorn. Soliste is de actrice, zangeres en musicalster Vera Mann. De Vlaamse speelde in tal van bekende musicals en vertolkte diverse (hoofd)rollen in toneelvoorstellingen en televisieseries. Ook treedt ze regelmatig op met diverse professionele (blaas)orkesten. Voor de pauze klinkt een Frans georiënteerd programma met nummers als *Non, je ne regrette rien* en *Brussel*. Na de pauze komen nummers zoals *Big spender*, *Life is a cabaret* en *Laat me niet alleen* voorbij. Het harmonieorkest speelt met muziek uit de musical *The Phantom of the opera*, *Dixieland Jamboree*, *Deep Purple medley* en *Make my day* ook een eigen programma. In *Sax in the city* en *All I have to do is dream* zijn prominente rollen weggelegd voor diverse solisten. Het voorprogramma (19.30 uur) wordt ingevuld door het opleidingsorkest. Informatie: www.harmonie-pjb.nl.

Syrische vluchteling gastsolist bij Excelsior

Mhamad Alissa is zondag 15 januari (15.00 uur) in de Martinuskerk in Warnsveld gastsolist bij het nieuwjaarsconcert van muziekvereniging Excelsior Warnsveld. Alissa is een Syrische vluchteling. Hij is vorig jaar vanuit Homs naar Nederland gekomen en opgevangen in de Koepelgevangenis in Arnhem. Inmiddels is hij statushouder en woont hij in Velp. Alissa bespeelt tijdens het concert de ud, een peervormig snaarinstrument. Voor het concert zijn ook bewoners van het asielzoekerscentrum in Zutphen met buddy's van de stichting Buddy-tot-Buddy uitgenodigd. *Foto: Rijno Boon, aanlevering Excelsior.*

Kerstconcert door Harmonie Hatert

Zondag 18 december (11.30 uur) geeft Harmonie Hatert een kerstconcert in wijkcentrum Hatert te Nijmegen. Naast nummers zoals *Walking in the Air, Het Dorp* en *Land of Hope and Glory* nodigt het orkest het publiek uit tot samenzang in liederen zoals *Komt allen tezamen, Ere zij God, Nu zijt wellekome, Gloria in excelsis deo* en *De herdertjes lagen bij nachte*. Informatie: www.harmoniehatert.nl.

Kerstconcert door Kunst en Vriendschap

Zaterdag 17 december (19.30 uur) geeft harmonie Kunst en Vriendschap Maurik een kerstconcert in de Hervormde Kerk in Maurik. Medewerking verleent het streekmannenkoor De Schaffelaar.

Jubilarissen bij MBGF

De Muziekbond Gelderland-Flevoland heeft Theed Berendsen (DES Nieuw-Dijk) in de bloemen gezet voor zijn zeventigjarig jubileum als muzikant. De overige Gelderse jubilarissen.

Zestig jaar: Henk Geurts (DES Nieuw-Dijk); Ap Schepers (Sophia's Lust Ruurlo); Chris van Dinteren, Theo van Oss, Leo de Waal en Piet de Waal (Eendracht Afferden); Gerard Timmer (De Volharding Kerkwijk); Joop Tolkamp (CMV Accoord Haarlo).

Vijftig jaar: Jan van Heerwaarden (Maris Sonores Biddinghuizen); Henri Kolenbrander (Westendorps Fanfare); Thea van Houten-Heister (DES Nieuw-Dijk); Mandy Kuiper (Muziekenzo Almere); Hennie Meijer en Hans Weijman (Kunst en Vriendschap Opheusden); Henk Teunissen (Sophia's Lust Ruurlo); Mart de Waal (Eendracht Afferden); D. van de Sprenge (Eendracht Eerbeek); Peter Wintjes (Kunst en Vriendschap Balgoij); Han Verheyen (Sint Jan Winterswijk-Meddo); Els Muller-van Meegen (Uitspanning door Inspanning Bemmel).

Vijfenveertig jaar: Janny Everts-Klein Geltink (Sophia's Lust Ruurlo).

Veertig jaar: Berna Rosmulder-Berendsen (DES Nieuw-Dijk); Rinie van Haren (Koning Willem III Beneden-Leeuwen); Rudi Assinck (Sophia's Lust Ruurlo); J. Holtslag (Door Eendracht Sterk Hall); Arnold van Oss (Eendracht Afferden); Ron Andeweg (Egerlanderkapel Ede); Johanna de Valk-Loeffen (Kunst en Vriendschap Balgoij); Martin Weenink en Pieter Zieverink (CMV Accoord Haarlo).

DECEMBER			
Za 17	MAURIK, HERVORMDE KERK	19.30 UUR	Concert in kerstsfeer door harmonie Kunst en Vriendschap Maurik m.m.v. streekmannenkoor De Schaffelaar Barneveld.
Zo 18	MEDDO, KERK	19.30 UUR	Kerstconcert door Sint Jan Meddo.
Zo 18	APELDOORN, OPEN HOFKERK	15.00 UUR	Kerstconcert door KSH-orkest Apeldoorn m.m.v. koor Trees Voices.
Zo 18	NIJMEGEN, WIJKCENTRUM HATERT	11.30 UUR	Kerstconcert door Harmonie Hatert.
Wo 21	NIJMEGEN, ONTMOETINGSKERK	15.00 UUR	Concert door Nijmeegs Senioren Orkest.
Do 22	HERVELD, DE HOGE HOF	14.30 UUR	Concert door Nijmeegs Senioren Orkest.
JANUARI			
Zo 08	ANGERLO, DE MEENT	11.30 UUR	Nieuwjaarsconcert door Isseltaler Musikanten.
Za 14	HOENDERLOO, 'T DORPSHUUS	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Isseltaler Musikanten.
Zo 15	WARNSVELD, MARTINUSKERK	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door muziekvereniging Excelsior Warnsveld m.m.v. Mhamad Alissa op ud.
Za 21	APELDOORN, DE HEEMGAARD	19.30 UUR	Concert door harmonieorkest Prinses Juliana Beekbergen m.m.v. Vera Mann.
Zo 22	BEUSICHEM, HET HEERENLOGEMENT	12.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door muziekvereniging Excelsior Beusichem.
Zo 22	LAAG-SOEREN, DE HARMONIE	11.30 UUR	Nieuwjaarsconcert door Isseltaler Musikanten.

PROVINCIE **GRONINGEN**

Muziekproject op basisschool in Leens van start

De christelijke muziekvereniging Wilhelmina Leens heeft in samenwerking met basisschool De Regenboog een muziekproject opgestart om kinderen kennis te laten maken met muziek en het bespelen van een muziekinstrument. Kinderen uit de groepen 5 en 6 krijgen professioneel muziekles van de muziekdocenten Jan Werkman en Matthijs Leffers. Na afloop van de eerste les kregen ze een bugel uitgereikt om thuis te kunnen oefenen. Wilhelmina maakt mede door deze schoolprojecten weer een groei door in het aantal leden.

Winterconcert door Zuidema Kapel

Moravische en Boheemse blaasmuziek afgewisseld met zang komt zondag 29 januari (15.00 uur) in 't Marnehoes te Wehe den Hoorn aan bod tijdens het winterconcert van de Zuidema Kapel. Speciaal voor dit nieuwjaarsconcert bestaat het repertoire uit meeslepende polka's en romantische walsen.

Kerstfeest in boerenschuur in Nieuwe Pekela

Christelijke muziekvereniging Excelsior Nieuwe Pekela houdt vrijdag 16 december (19.30 uur) voor de tweede keer in een boerenschuur aan de Beneden Polderweg op het Pekelse platteland een kerst sing-in in pittoreske sfeer. De leerlingen van het opleidingsorkest spelen kerstliederen bij de vertelling van een eigentijds kerstverhaal.

Jubilarissen bij MGD

Ook in Groningen verraste de Muziekbond Groningen-Drenthe diverse jubilarissen. Een overzicht.
Zestig jaar: Doeke Dobma (Opwaarts Uithuizen).
Vijftig jaar: Johannes Kuiper (Euphonia Warffum); Reina Postumus (De Volharding De Wilp).
Veertig jaar: Bart Datema (Oranje 't Zandt).

Nieuwjaarsconcert door Prins Hendrik Scheemda

De christelijke muziekvereniging Prins Hendrik verzorgt zaterdag 7 januari (19.30 uur) een nieuwjaarsconcert in De Ontmoeting in Scheemda. Het programma vermeldt met *Dichter und Bauer* en *Wien bleibt Wien* klassieke werken, maar ook populair repertoire zoals *A Tribute to Lionel* en *The Lady is a Tramp*.

Kerstconcert Gereformeerde Brassband Groningen

Vrijdag 23 december (20.00 uur) geeft de Gereformeerde Brassband Groningen in de Immanuelkerk te Groningen een kerstconcert. Medewerking verleent het christelijk jongerenkoor One Voice uit Ten Boer. Informatie: www.gbgbrass.nl.

DECEMBER			
Vr 16	GRONINGEN, IMMANUELKERK	20.00 UUR	Concert The Nativity door Harmonie Patrimonium Groningen.
Vr 16	NIEUWE PEKELA, BENEDEN POLDERWEG	19.30 UUR	Kerstsing-inn door Excelsior Nieuwe Pekela.
Vr 23	GRONINGEN, IMMANUELKERK	20.00 UUR	Kerstconcert door Gereformeerde Brassband Groningen.
JANUARI			
Za 07	SCHEEMDA, DE ONTMOETING	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door muziekvereniging Prins Hendrik Scheemda.
Zo 29	WEHE DEN HOORN, 'T MARNEHOES	15.00 UUR	Winterconcert door Zuidema Kapel.

PROVINCIE **LIMBURG**

Galaconcert Brassband Merum met Sandor Hendriks

Zondag 18 december (14.30 uur) houdt Brassband Merum het jaarlijks galaconcert in de Kathedraal van Roermond. Dit jaar zijn er gastoptredens van het jeugdorkest HEMO en trombonist Sandor Hendriks van de philharmonie zuidnederland. De band speelt delen uit *De Messiah* (Händel) en *Intrada eine Feste Burg* (Ray Farr). Sandor Hendriks speelt het tweede deel van *Concerto Grosso* (Jan Van der Roost) met dirigent Patrick Spelthaen als solist op trompet.

Nieuwjaarsconcert door Rothem's Harmonie

Rothem's Harmonie geeft zondag 8 januari (16.00 uur) samen met de slagwerkgroep een nieuwjaarsconcert in gemeenschapshuis De Koel in Rothem-Meerssen. Het programma staat in het teken van kerst en nieuwjaar.

Kerstconcert door Clarinet Choir Schinveld

Clarinet Choir Schinveld verzorgt zondag 18 december (15.00 uur) een kerstconcert in de Johanneskerk in Sittard. Solisten zijn Annemie Vallino-Ravetta (mezzo sopraan), Maarten Reumkens (fluit), Peetjie Engels en Wil Jonas (klarinet).

Nieuwjaarsconcert Sint Caecilia Beek met zanggroep

De koninklijke harmonie Sint Caecilia Beek opent zondag 8 januari (15.00 uur) het nieuwe jaar met een concert in het Asta Theater. Zanggroep Cosi Cantare verzorgt een gastoptreden. Met onder meer Weense walsmuziek en de *Radetzky March* neemt het orkest het publiek mee in Weense sferen. Het Groep 6-klasorkest van de Martinusschool treedt samen met de harmonie op. *Foto: Schuijren Design (aanlevering Sint Caecilia).*

Koninklijke van Horst opent jubileumjaar

De Koninklijke Harmonie van Horst opent zondag 8 januari (14.00 uur) de activiteiten rond het 200-jarig bestaan met een nieuwjaarsconcert in cultureel centrum 't Gasthoes. Tijdens een twee uur durend programma blikt het orkest muzikaal terug op het ontstaan van de vereniging en de hoogtepunten uit haar geschiedenis.

Sint Joseph 1880 Weert luidt 2017 in

De kerkelijke harmonie Sint Joseph 1880 luidt vrijdag 6 januari (19.30 uur) in het Munttheater in Weert het nieuwe jaar in. Door de Vrienden van de Stichting Steun Sint Joseph is een programma samengesteld dat voornamelijk bestaat uit nieuwjaarsklassiekers in Weense sfeer van Johann Strauss, zoals *Ouverture Die Fledermaus, Rosen aus dem Süden, Donner und Blitz, Auf der Jagd, Wien bleibt Wien* en *Radetzky Mars*. Ook Percussion Ensemble Weert en het jeugd- en opleidingsorkest werken mee.

Fanfare Maasoever met jubileumconcert

Koninklijke fanfare Maasoever Kessel viert zaterdag 17 december (19.00 uur) het 160-jarig bestaan met een concert in de kerk van Kessel. Medewerking verlenen de slagwerkgroep en joekskapel Laot Gaon. De fanfare

VOOR NIKS

Ze zijn gek, die jongens van de Tipbook Company. Vijf geactualiseerde boeken bomvol informatie over jouw instrument, maar liefst 200 tot 300 pagina's dik en ruim voorzien van foto's en illustraties. Nu geen €17,50 (print) of €6,99 (eTipboek), maar helemaal gratis te downloaden via www.tipbook.com/apps!*

*Tijdelijke actie. Normale prijs eTipboek € 6,99. Nu gratis voor iOS; € 0,99 voor Android. Geldt voor alle digitale Tipboeken, ook de Engelstalige. Check onderstaande sites voor meer informatie over deze en andere Tipboeken, in print en digitaal.

App Store · THE TIPBOOK COMPANY · Available on the App Store

www.tipbook.com – www.tipbook.com/apps

STRALEN MET STERREN
ALLE BOUWSTENEN VOOR EEN GESLAAGD CONCERT

COMBINATIES VAN POP, KLASSIEK, MUSICAL EN WERELDMUZIEK
AMBACHTELIJKE KWALITEIT EN STIJL
VAKKUNDIGE ORKESTARRANGEMENTEN
KENNIS EN ERVARING
UNIEK IN VEELZIJDIGHEID

CONCERT- EN THEATERADVIEZEN
ARTIESTEN MET ORKESTBEGELEIDINGEN
LICHT- EN GELUIDSTECHNIEK
PODIUMBOUW
ZAALINRICHTING

WWW.LOUISNEEFS.NL

024 - 324 40 54

MUZIEK- EN THEATERPRODUCTIES | CONCERTEN | EVENEMENTEN | ARTIESTENBEMIDDELING | ARRANGEURS

Louis neefs productie

speelt een overwegend populair programma met onder andere *Gabriella's Song, My heart will go on, Bohemian Rapsody, Nights in white satin* en *Land of hope and glory*. Als ode aan eredirigent Jos Stoffels klinkt de *Limburgse Jagersmars*. Solisten zijn Mart van Knippenberg (zang), Anneke Joosten-van Leeuwen (zang), duo Thijs Bouten en Hadje Simons (euphonium). De slagwerkgroep speelt een werk met Kim Peeters als soliste op dwarsfluit. Het tweede gedeelte van het jubileumconcert vindt plaats bij Biej Ton en Marij met muziek van de Ambassadors. *Foto: Jaap van 't Ooster, aanlevering Maasoever.*

ProClass Brass Band Limburg concerteert in kerststeer

Zondag 18 december (18.30 uur) verzorgt Brass Band Limburg een kerstconcert op Kasteel Vaeshartelt in Maastricht (Weert 9). Het concert wordt geopend door de Adams Jeugd Brass Band Limburg. Informatie: www.brassbandlimburg.nl.

Disney Paol Alone Kerstfestival

Maandag 26 december (12.00 uur) is harmonie Van het Heilig Hart Altweerterheide te gast in zaal De Paol met het concert *Disney Paol Alone Festival*. Kinderen van de basisschool zorgen voor de aankleding van de zaal met zelfgemaakte kerststukjes en versierde kerstbomen. Het repertoire is geheel in kerststijl, ondersteund met filmbeelden. Ook het jeugdorkest treedt op.

A Disney Christmas door Sint Jozef en Juliana

Fanfare Sint Jozef Buchten en muziekgezelschap Juliana Holtum laten zaterdag 17 en zondag 18 december als één fanfareorkest muziek en de magie van Disney samenkomen in het themaconcert *A Disney Christmas*. Het orkest brengt met omlijsting van bijpassende filmbeelden populaire Disneyfilm- en kerstmuziek ten gehore. De uitvoering op zaterdag 17 december (19.00 uur) is in het gemeenschapshuis in Buchten. Het concert op zondag 18 december (19.00 uur) is in gemeenschapshuis De Auw Sjoal in Holtum. Informatie: www.fanfarebuchten.nl of www.juliana-holtum.nl.

Nieuwjaarsconcerten van Sint Caecilia en Venlona

Dinsdag 3 en woensdag 4 januari (20.00 uur) houden harmonie Sint Caecilia Blerick en de koninklijke zangvereniging Venlona in theater De Maaspoort in Venlo de 32ste editie van hun gezamenlijke nieuwjaarsconcert. Solisten zijn de sopraan Claudia Couwenbergh en bandoneonist Santiago Cimadevilla.
Informatie: penningmeester@harmonie-caecilia.nl.
Foto: karindejonge fotografie, aanlevering Sint Cecilia.

Jack Vinders te gast bij De Drie Horens

Harmonie De Drie Horens Horn tekent vrijdag 30 december in De Postkoets voor de 31ste keer op rij voor het Sylvesterconcert. Onder de titel *Wie sjoeën ós Limburg(s) is* brengt het orkest een ode aan het dorp Horn en de Limburgse taal. De harmonie begeleidt zanger, cabaretier en liedjesschrijver Jack Vinders in chansons, ballades en swingende songs zoals *De Zon, Dreumerij* en *Limburg*. Informatie: www.dedriehorens.nl.

Jubilarissen bij Limburgse bond

De Limburgse Bond van Muziekgezelschappen heeft de volgende jubilarissen gehuldigd.
Zeventig jaar: Bart Derksen (Eendracht Meerlo); Jo Scheijen en Leo Bindels (Sint Caecilia Simpelveld).
Zestig jaar: Hein van der Putten (Rothem's Harmonie Meerssen); John Haegmans (Sint Cornelius Borgharen-Maastricht).
Vijftig jaar: Jos Bindels en Chris Ruyters (Sint Caecilia Simpelveld); Els Claessens-Wischmann (Sint Agnes Bunde); Henk Haan (Sint Jozef Kaalheide-Kerkrade); J. Theunissen (Laura Landgraaf); Michel Kleijnen (Inter Nos Epen).
Veertig jaar: Jan Notten en Patrick van der Leek (Sint Callistus Neerbeek); Jan Bessems en Michel Blezer (Inter Nos Epen); Astrid Geraets-Vossen en Peter Oberndorff (Sint Agnes Bunde).

DECEMBER			
Za 17	**KESSEL, KERK**	19.00 UUR	Jubileumconcert door koninklijke fanfare Maasoever Kessel b.g.v. 160-jarig bestaan.
Za 17	**BUCHTEN, GEMEENSCHAPSHUIS**	19.00 UUR	Disney kerstconcert door fanfare Sint Jozef Buchten en muziekgezelschap Juliana Holtum.
Zo 18	**ROERMOND, KATHEDRAAL**	14.30 UUR	Galaconcert door Brassband Merum m.m.v. trombonist Sandor Hendriks.
Zo 18	**SITTARD, JOHANNESKERK**	15.00 UUR	Kerstconcert door Clarinet Choir Schinveld m.m.v. Annemie Vallino-Ravetta (mezzosopraan), Maarten Reumkens (fluit), Peetjie Engels en Wil Jonas (klarinet).
Zo 18	**MAASTRICHT, KASTEEL VAESHARTELT**	18.30 UUR	Concert ADAMS Jeugd Brass Band Limburg en Brass Band Limburg.
Zo 18	**HOLTUM, DE AUW SJOAL**	19.00 UUR	Disney kerstconcert door fanfare Sint Jozef Buchten en muziekgezelschap Juliana Holtum.
Ma 26	**ALTWEERTERHEIDE, ZAAL DE PAOL**	12.00 UUR	Disney kinderfestival door harmonie Van het Heilig Hart Altweerterheide.
Vr 30	**HORN, MFC DE POSTKOETS**	20.00 UUR	Sylvesterconcert door harmonie De Drie Horens Horn m.m.v. Jack Vinders.
JANUARI			
Di 03/ Wo 04	**VENLO, DE MAASPOORT**	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcerten door harmonie Sint Caecilia Blerick en koninklijke zangvereniging Venlona.
Vr 06	**WEERT, MUNTTHEATER**	19.30 UUR	Nieuwjaarsconcert door de kerkelijke harmonie Sint Joseph 1880 Weert.
Zo 08	**ROTHEM-MEERSSEN, DE KOEL**	16.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Rothem's Harmonie.
Zo 08	**HORST, CC 'T GASTHOES**	14.00 UUR	Jubileumconcert door Koninklijke Harmonie van Horst b.g.v. 200-jarig bestaan.
Zo 08	**BEEK, ASTA THEATER**	15.00 UUR	Nieuwsjaarsconcert door koninklijke harmonie Sint Caecilia Beek m.m.v. zangroep Cosi Cantare.
FEBRUARI			
Za 04	**ITTERVOORT, ADAMS MUZIEKCENTRALE**		Dirigentenworkshop De Maestro met als thema Fanfarerepertoire en instumentatie m.m.v. Limburgs Fanfare Orkest.

PROVINCIE **NOORD-BRABANT**

Opera Familia te gast bij Wilhelmina Eindhoven

Muziekvereniging Wilhelmina Eindhoven houdt zondag 18 december (20.15 uur) een kerstvolkszang in Muziekgebouw Frits Philips. Opera Familia, bekend van Holland's got Talent 2011, verzorgt een gastoptreden. Verder werkt popkoor Sway mee. Informatie: www.muziekvereniging wilhelminaeindhoven.nl.

Brabants Jazz Orkest swingt 2017 binnen

Het nieuwjaarsconcert van Het Brabants Jazz Orkest op zondag 8 januari (15.00 uur) in de Verkadefabriek in 's-Hertogenbosch staat in het teken van Soul & Swing. Gasten zijn soulzangeres Shirma Rouse en jazzsaxofonist Ben van Gelder. Kenmerkend voor Het Brabants Jazz Orkest zijn de samenwerking met verrassende gasten en de eigenzinnige repertoirekeuze, variërend van traditionele arrangementen tot werk van hedendaagse componisten en arrangeurs. Informatie: www.HetBrabantsJazzOrkest.nl. *Foto: Artishoot, aanlevering HBJO.*

Kerstconcert in de Sint Petruskerk in Eindhoven

Het Koninklijk Woensels Muziek Corps en de Eindhovense Koorvereniging De Toonkunst verzorgen vrijdag 16 december (19.30 uur) een kerstconcert in de Sint Petruskerk in Eindhoven. Het orkest speelt afzonderlijk kerstliederen en begeleidt de samenzang met de bezoekers. Solisten zijn pianiste Alison Black en zangeres Andrea Frerejean.

American Big Band Night door Geldrops Muziekcorps

Zaterdag 21 januari (20.30 uur) presenteert de koninklijke harmonie Geldrops Muziekcorps in Centrum Hofdael *American Big Band Night*. Behalve het harmonieorkest treedt de Bigband Geldrop op met diverse zangsolisten.

Kerstconcert Sint Joris met sopraan

Fanfare Sint Joris Dorst houdt zondag 18 december (15.30 uur) in de Sint Marcoenkerk een kerstconcert. Samen met de sopraan Annette Weterings en het dames- en herenkoor Sint Marcoen worden onder meer *Cantique de Noël, An International Christmas, Christmas Fantasy, Away in a Manger* en *Halleluja,* van de vorige maand overleden zanger Leonard Cohen, ten gehore gebracht. De fanfare speelt verder nog *Fanfare for a new Age* (Michael Story).

De Parelmuzikanten met *The Second Walz*

Met als titel *The Second Walz* houdt blaasorkest De Parelmuzikanten zondag 15 januari (14.30 uur) in cultureel centrum Den Boogaard in Moergestel het nieuwjaarsconcert. André Rieu vormde de inspiratiebron voor een programma vol muziek van Johann Strauss.

Orkest Zuid gaat walsend 2017 in

Orkest Zuid luidt zondag 14 januari (14.30 uur) in Concertzaal Tilburg het nieuwe jaar in met een walsende *Abend in Wien.* Samen met sopraan An de Ridder vertolkt het orkest met werken van onder andere Johann Strauss en Franz von Suppé een Frans-Oostenrijks getint programma. Naast vaste dirigent Jos van de Braak neemt ook gastdirigent Matthias van Nispen tot Pannerden plaats op de bok. Hij nam deel aan de dirigentencursus bij Orkest Zuid. Door de cursisten ook bij dit concert te betrekken, probeert het orkest jonge musici en dirigenten verder op weg te helpen. Informatie: www.orkestzuid.nl.

Concordia met Strauss 2017 in

Harmonieorkest Concordia Berkel-Enschot opent zaterdag 8 januari (15.00 uur) in De Schalm in Berkel-Enschot het nieuwe jaar met muziek van Johann Strauss jr. Op het programma staan bekende melodieën zoals *Auf der Jagd, Annen Polka, Der Zigeunerbaron, Rosen aus dem Süden* en *Unter Donner und Blitz.*

Kerstmatinee door Andara met Faith Gospel Singers

Muziekvereniging Andara presenteert zondag 18 december (15.00 uur) met de Faith Gospel Singers Oosterhout een swingend kerstconcert in de Kapel van Jan van Besouwhuis te Goirle. Gospels en negrospirituals zoals *Oh happy day, This little light* en *Halllelujah* worden afgewisseld met blaasmuziek.

Kerstconcert door Somerense muziekverenigingen

Zondag 18 december (15.30 uur) is in de Lambertuskerk in Someren het jaarlijkse kerstconcert door het Somerens Dameskoor, mannenkoor De Nachtegaal en muziekverenging Somerens Lust. Soliste is zangeres Simone Slegers.

Kerstconcert in kerk van Eersel

In de Sint Willibrorduskerk in Eersel is zondag 18 december (15.30 uur) een kerstconcert. De uitvoerenden zijn muziekvereniging De Goede Hoop en zangvereniging Con Amore et Anima.

DECEMBER			
Vr 16	EINDHOVEN, SINT PETRUSKERK	19.30 UUR	Kerstconcert door Koninklijk Woensels Muziek Corps.
Za 17	WAALWIJK		Nederlands Kampioenschap Majorette voor senioren en jeugd.
Zo 18	GELDROP, BRIGIDAKERK	15.00 UUR	Kerstconcert door muziekvereniging Eindhoven West m.m.v. jeugd- en jongerenkoor Brigida Anúna.
Zo 18	EINDHOVEN, MUZIEKGEBOUW FRITS PHILIPS	20.15 UUR	Concert door muziekvereniging Wilhelmina Eindhoven m.m.v. Opera Familia.
Zo 18	DORST, SINT MARCOENKERK	15.30 UUR	Kerstconcert door fanfare Sint Joris m.m.v. Annette Weterings (sopraan) en dames- en herenkoor Sint Marcoen.
Zo 18	GOIRLE, JAN VAN BESOUWHUIS	15.00 UUR	Kerstconcert door muziekvereniging Andara m.m.v. Faith Gospel Singers.
Zo 18	SOMEREN, LAMBERTUSKERK	14.30 UUR	Kerstconcert door muziekvereniging Somerens Lust m.m.v. Somerens Dameskoor en mannenkoor De Nachtegaal.
Zo 18	EERSEL, SINT WILLIBRORDUSKERK	15.30 UUR	Concert door muziekvereniging De Goede Hoop en zangvereniging Con Amore et Anima.

JANUARI			
Za 07	TILBURG, THEATERS TILBURG	20.00 UUR	Concertserie Verrassende Ontmoetingen met De Vriendenkring Overloon en Koninklijke Harmonie Thom.
Zo 08	TILBURG, FACTORIUM	16.00 UUR	Concertserie Verrassende Ontmoetingen met Nationaal Jeugd Fanfare Orkest en Ensemble Ten Toon.
Zo 08	'S- HERTOGENBOSCH, VERKADEFABRIEK	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Het Brabants Jazz Orkest m.m.v. Shirma Rouse en Ben van Gelder.
Zo 08	BERKEL-ENSCHOT, CC DE SCHALM	15.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door harmonieorkest Concordia Berkel-Enschot.
Za 14	TILBURG, CONCERTZAAL	14.30 UUR	Concert door Orkest Zuid.
Zo 15	MOERGESTEL, DEN BOOGAARD	14.30 UUR	Nieuwjaarsconcert door De Parelmuzikanten.
Za 21	WAALWIJK, DE SLAGEN		NK Marching & Music Contest. Organisatie KNMO.
Za 21/Zo 22	BLADEL, DEN HERD		Concours voor solisten en kleine ensembles, blazers en percussie. Organisatie BBM.
Za 21	GELDROP, CENRUM HOFDAEL	20.30 UUR	Concert American Big Band Night door koninklijke harmonie Geldrops Muziekcorps Geldrop.
Za 28	WAALWIJK, SPORTHAL DE SLAGEN		Contest Color Guard Nederland.
FEBRUARI			
Za 04	OOSTERHOUT, DE BUSSEL		NK Concertwedstrijden Slagwerkensembles. Organisatie KNMO.

PROVINCIE **NOORD-HOLLAND**

KSM-Enkhuizen presenteert Valentijnsconcert *Heartbeats*

Het Koninklijk Stedelijk Muziekkorps Enkhuizen (KSM) presenteert vrijdag 10 en zaterdag 11 februari de 9e editie van de Musical Movements-showconcerten. Dit keer in het teken van Valentijnsdag met als titel *Heartbeats*. Plaats van handeling is de monumentale Westerkerk in Enkhuizen. Op een groot scherm worden passende beelden bij de muziek vertoond, maar ook live-beelden van orkest en solisten. Speciale gast is de Nederlandse Robbie Williams. Informatie: www.ksmenkhuizen.nl.

Nieuwjaarsconcert Symfonisch Harmonieorkest Amsterdam

Zaterdag 14 januari (20.00 uur) geeft het Symfonisch Harmonieorkest Amsterdam een nieuwjaarsconcert in De Duif, Prinsengracht 756, Amsterdam. Naast traditioneel Weens nieuwjaarsrepertoire van Johann Strauss, begeleidt het orkest saxofoniste Patricia Swart in *Thema met variaties* (Rossini), *Valse Vanité* (Rudy Wiedoeft) en de gevoelige *Ballade voor altsaxofoon* (Alfred Reed). Informatie: www.harmonieorkest.com.

Nieuwjaarsplay-in bij Amsterdam Brass

Amsterdam Brass houdt zondag 22 januari in SOB Zeppelin in Amsterdam-Noord voor de derde keer een nieuwjaarsplay-in. Aan de vorige twee edities namen zeventig muzikanten uit heel Nederland deel. Thema dit jaar is *Brass Classics*, waarbij alle deelnemers via een poll op Facebook kunnen aangeven aan welke stukken ze tijdens de play-in graag willen werken. Gekozen kan worden uit zes klassiekers uit het rijke brassbandrepertoire. Aan het eind van de studiedag geeft het play-inorkest een eindpresentatie. Informatie: www.amsterdambrass.nl.

Hilversumse orkesten samen in nieuwjaarsconcert

Zaterdag 14 januari (20.00 uur) zet de Hilversumse Federatie van Muziekverenigingen in Studio 1 van het Muziekcentrum van de Omroep (vroegere VARA-studio) een nieuwjaarsconcert op touw. Voor dit optreden is het Groot Hilversums Federatie Orkest geformeerd met honderd muzikanten uit verschillende bij de federatie aangesloten verenigingen. Ook violen en cello's hebben een plekje in het orkest. Informatie: koetze21@zonnet.nl.

A Celtic Night met Caecilia

Het nieuwjaarsconcert van harmonieorkest Caecilia Heiloo op zaterdag 14 januari (20.00 uur) in cultureel centrum De Strandwal staat in het teken van de Keltische muziek. Tijdens de themavond *A Celtic Night* speelt het orkest samen met de folkmuziekgroep Unicorn opzwepende Keltische nummers. Caecilia voert in de combinatie van harmonieorkest met viool onder andere *Lord Tullamore* en *Louch Erin Shore* uit. Informatie: www.caecilia-heiloo.nl.

Excelsior presenteert *A Celebration of Christmas*

A Celebration of Christmas is de titel van het kerstconcert van harmonieorkest Groot Excelsior en Galakoor Amsterdam op zondag 18 december (15.00 uur) in de Westerkerk in Amsterdam. Groot Excelsior speelt onder andere *The Story of Anne Frank* (Otto M. Schwarz). Informatie: www.jongexcelsior.nl.

Nieuwjaarsconcert bij Wilhelmina Volendam

Zondag 22 januari (16.00 uur) geeft fanfarecorps Wilhelmina Volendam zijn jaarlijkse nieuwjaarsconcert. De uitvoering wordt afgewisseld met optredens van verschillende ensembles. Informatie: www.fanfarewilhelminavolendam.nl.

Zaans Showorkest met *Sparkling Diamonds!*

Het Zaans Showorkest pakt zaterdag 14 januari (20.15 uur) in het Zaantheater uit met de nieuwe show *Sparkling Diamonds!* In samenwerking met de zangers Jared Grant, Patricia van Haastrecht en Maarten Peters en dansstudio Dancebase presenteert het vijftig leden tellende orkest een grote diversiteit aan muziek. Van snelle up-beat stukken zoals *Shut up and Dance* tot swingende stukken zoals *Earth, Wind and Fire*. Informatie: www.hetzaansshoworkest.nl.

Saens Harmonie Orkest met winterconcert

Zondag 22 januari (15.00 uur) geeft het Saens Harmonie Orkest uit Assendelft een winterconcert in het eigen gebouw aan de Dorpsstraat. Op het programma van het groot orkest staan onder andere *Forrest Gump Suite* (Alan Silvestri, arr. Henk Ummels) en *The Beach Boys Greatest Hits* (The Beach Boys, arr. Michael Brown). Het opleidingsorkest speelt de *SHO-suite* (Ruud Kleiss) en *Corry's Bounce* (Corry van Dam en Ruud Kleiss). Informatie: www.saensharmonieorkest.nl.

Voor nieuwe abonnees:

Cd The Beautiful Day
Kurt Elling Sings Christmas

ter waarde van € 12,29

+ 6x Jazzism

Neem nu een jaarabonnement voor € 41,15 + gratis cd The Beautiful Day Kurt Elling Sings Christmas* of € 5,- korting!

Telefoon: 085 7600237
(ma-vrij van 8.30 tot 12.30 uur, lokaal tarief)
E-mail: abonnement@bcm.nl

www.jazzism.nl

Jazzism is een uitgave van Uitgeverij BCM, Postbus 1392, 5602 BJ Eindhoven

* Zolang de voorraad strekt.

Midwinterconcert door Excelsior Andijk

Muziekvereniging Excelsior Andijk presenteert zondag 18 december (15.00 uur) in zaal Cultura in Andijk haar midwinterconcert. Ook het Highland Saxophone Quartet, bestaande uit Astrid Boekel, Patricia Swart, Ruud Splinter en Nick Hoogland, treedt op. Informatie: www.excelsior-andijk.nl.

Kerstconcert WesterHarmonie en Amsterdams Kerstkoor

In de Petruskerk in Amsterdam Sloterdijk klinkt zondag 18 december (20.00 uur) een kerstconcert door de WesterHarmonie en het Amsterdams Kerstkoor. Informatie: www.westerharmonie.nl.

Jubilarissen bij MNHU

Muziekorganisatie Noord-Holland en Utrecht (MNHU) heeft Bob van der Nulft (Eensgezindheid Egmond-Binnen) gehuldigd voor zijn 65-jarig jubileum als muzikant. J.A. van der Oord (De Eendracht Kolhorn) ontving een insigne voor zijn zestigjarig jubileum. Martin Damen (Eensgezindheid Egmond-Binnen) werd gehuldigd voor zijn veertigjarig jubileum.

DECEMBER			
Zo 18	**MEDEMBLIK, BONIFACIUSKERK**	14.30 UUR	Kerstconcert door Noord-Hollands Ouderen Orkest.
Zo 18	**AMSTERDAM, WESTERKERK**	15.00 UUR	Kerstconcert door Harmonieorkest Groot Excelsior en Galakoor Amsterdam.
Zo 18	**ANDIJK, ZAAL CULTURA**	15.00 UUR	Midwinterconcert door muziekvereniging Excelsior Andijk.
JANUARI			
Za 07	**AALSMEER, SPORTHAL DE BLOEMHOF**		Contest Color Guard Nederland
Za 14	**HILVERSUM, STUDIO 1**	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door verenigingen Hilversumse Federatie van Muziekverenigingen.
Za 14	**ZAANDAM, ZAANTHEATER**	20.15 UUR	Concert door Zaans Showorkest Zaandam
Za 14	**HEILOO, DE STRANDWAL**	20.00 UUR	Concert door harmonieorkest Caecilia Heiloo.
Za 14	**AMSTERDAM, DE DUIF**	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door Symfonisch Harmonieorkest Amsterdam.
Zo 22	**AMSTERDAM, SOB ZEPPELIN**	09.30 UUR	Nieuwjaarsplay-in door Amsterdam Brass.
Zo 22	**ASSENDELFT, VERENIGINGSGEBOUW**	15.00 UUR	Winterconcert door Saens Harmonie Orkest Assendelft.
Zo 22	**VOLENDAM, PX**	16.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door fanfare Wilhelmina Volendam.

PROVINCIE **OVERIJSSEL**

Winter Wonderland-concert door Sint Caecilia

Orkest Sint Caecilia Raalte geeft zaterdag 17 december (20.15 uur) een Winter Wonderland-concert in het Hoftheater. Samen met mannenkoor Roalter Jong's klinken nummers zoals *The Rose, Wolgalied, Christmas Prelude, Stop the Cavalry* en *Winter Wonderland*. Het orkest speelt verder werken zoals *Morricone's Melody, Arizona* en *Tom Jones in Concert*.

Wilhelmina koopt kerkgebouw

Muziekvereniging Wilhelmina Glanerbrug is eigenaar geworden van de gereformeerde kerk aan de Schipholstraat. Wilhelmina wil de kerk en de achterliggende zaalruimte verbouwen tot cultureel centrum waar ook andere verenigingen uit Glanerbrug gebruik van kunnen maken. Ook is het de bedoeling dat in de kerk een concertpodium wordt gebouwd. Het huidige onderkomen aan de Kerkstraat, een voormalige gymzaal, wordt verkocht.

Kerstconcert in Vollenhove

Vollenhoofsch Fanfare geeft vrijdag 16 december (20.00 uur) een kerstconcert in de Grote of Sint Nicolaaskerk in Vollenhove. Medewerking verleent het koor Euphonion Singers Wilsum.

DECEMBER			
Vr 16	**ZWOLLE, MFC HET ANKER**	19.30 UUR	Kerstconcert XXL door Excelsior Westenholte met toneelgroep De Voorst, gospelkoor One Spirit, mannenkoor Into my Heart en dameskoor HappyHartKoor.
Vr 16	**VOLLENHOVE, SINT NICOLAASKERK**	20.00 UUR	Kerstconcert door Vollenhoofsch Fanfare i.s.m Euphonion Singers Wilsum.
Za 17	**HAAKSBERGEN, BONIFATIUSKERK**		Winterwonderlandconcert door Haaksbergse Harmonie.
Za 17	**RAALTE, HOFTHEATER**	20.00 UUR	Winterwonderlandconcert door Orkest Sint Caecilia Raalte i.s.m. met de Roalter Jong's.
Za 17	**ZWOLLE, HET ANKER**		Open repetitie Noord Nederlands Jeugd Orkest.
JANUARI			
Za 28	**IJHORST, HERVORMDE KERK**	20.00 UUR	Nederlandse première Salamander Symfonie door koninklijke muziekvereniging Apollo De Wijk.

PROVINCIE **UTRECHT**

Nieuwjaarsconcert in Benschop

Zaterdag 7 januari (20.00 uur) houdt muziekvereniging Onderling Genoegen Benschop een nieuwjaarsconcert in Het Muziekgebouw. Op het programma staat verder een optreden van fanfareorkest Crescendo Lopik. Gespeeld wordt onder andere *Downtown Divertimento* (Johan de Meij), *Reunion and Finale* (Randy Edelman) en *The Second Waltz* (Dmitri Shostakovich)

Blaasmuziek op RTV Utrecht

RTV Utrecht zendt tweede kerstdag (26 december) een registratie van het concert *On a Wing Orkest* uit, door het Orkest van de Koninklijke Luchtmacht met de solisten Denise Jannah, Fenneke Pommer, Teus Nobel en Thijs van Otterloo. Op nieuwjaarsdag gaat het programma *Blazers in Concert* op bezoek bij Utrechtse muziekverenigingen die geïnspireerd zijn door het Zuid-Amerikaanse muziekonderwijssysteem El Sistema. Tijdens dit programma is een concert te zien van La Banda Simon Bolivar onder leiding van gastdirigent Johan de Meij.

OBK Zeist met Brigitte Heitzer

Brigitte Heitzer (zang) en Hermine Deurloo (mondharmonica) zijn zaterdag 14 januari (20.15 uur) in het Theater Figi de solisten tijdens het 32ste nieuwjaarsconcert van het koninklijk harmoniegezelschap Oefening Baart Kunst (OBK) Zeist. Het orkest speelt onder andere *Tulsa* (Don Gillis) en begeleidt Brigitte Heitzer in nummers uit de wereld van jazz, musical en pop. De instrumentale soliste Hermine Deurloo wordt door OBK begeleid in een eerbetoon aan de eerder dit jaar overleden Toots Thielemans..

Zuilens Fanfare Corps te water

Zuilens Fanfare Corps presenteert zaterdag 14 januari (20.00 uur) en zondag 15 januari (16.00 uur) in ZI-MIHC theater Zuilen in Utrecht in samenwerking met het muziekcollectief Waterproof Live de voorstelling De Watersuite van Zuilen. Voor deze cross-over van film, theater en muziek maakten de muzikanten afgelopen zomer filmopnames in rivieren, plassen en vijvers in de nabije omgeving. De beelden worden in het theater geprojecteerd op een groot scherm terwijl de fanfare live de soundtrack speelt. Het concert is een impressie in klank en beeld van het element water in Zuilen. Van nostalgische beelden in Oud-Zuilen tot stadse bodypercussie op de Demkabrug. De fanfare gaat daarbij letterlijk te water. Het publiek krijgt zwemmende trombones en borrelende bugels te zien. Informatie: www.zimihc.nl.
Foto: Onno van Swigchem, aanlevering ZFC.

Utrechtse jubilarissen bij MNHU

Muziekorganisatie Noord-Holland en Utrecht (MNHU) heeft Cor van Leeuwen (Viribus Unitis Wilnis) in het zonnetje gezet voor zijn zestigjarig muzikantenjubileum. Rolf Verkaik (Viribus Unitis Wilnis) kreeg een insigne vanwege zijn vijftigjarig jubileum. Cor van Ginkel (Viribus Unitis Wilnis) en Arie de Bree (De Vriendenkring Westbroek) vierden hun veertigjarig jubileum.

JANUARI

Za 07	BENSCHOP, HET MUZIEKGEBOUW	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door muziekvereniging Onderling Genoegen Benschop en Crescendo Lopik.
Za 14	UTRECHT, CONSERVATORIUM	10.30 UUR	Trompetdag bij Utrechts Conservatorium.
Za 14/Zo 15	UTRECHT, ZIMIHCTHEATER ZUILEN	20.00 UUR/16.00 UUR	Multimediale voorstelling De Watersuite van Zuilen door Zuilens Fanfare Corps i.s.m. Waterproof Live.
Za 14	ZEIST, THEATER FIGI		Nieuwjaarsconcert OBK Zeist m.m.v. Brigitte Heitzer en Hermine Deurloo.

PROVINCIE **ZEELAND**

Nieuwjaarsconcert door Bouw- en Infraharmonie

Zondag 15 januari (14.30 uur) verzorgt de Bouw- en Infraharmonie Nederland een nieuwjaarsconcert in het atrium van het woonzorgcentrum Ter Reede in Vlissingen. Met visuele ondersteuning van een videopresentatie komen voor de pauze werken zoals *Marinarella* (Julius Fucik/arr. Wil van der Beek), *Concertino voor fluit, klarinet en orkest* (Franz Danzi/arr. Dick Teunissen) met de solisten Evelyne van Andel en Karin Teunissen en *Waltz no. 2* (Dimitri Shostakovich/arr. Johan de Meij) voorbij. In het tweede deel klinken onder meer *Entry of the Boyars* (Johan Halvorsen/arr. Hans van der Heide), *Demasiado Corazon* (arr. Rob van Reijersdal), *Coldplay on Stage* (arr. Michael Brown) en *Benny Goodman Memories* (arr. Naohiro Iwai) met Jack de Boo van Uijen als solist.

Kerstconcert door Veere's Genoegen

Muziekvereniging Veere's Genoegen Veere verzorgt zaterdagmiddag 17 december (16.30 uur) een kerstconcert in clubgebouw Het Akkoord. Het publiek kan het bijwonen van het concert combineren met een bezoek aan de kerstmarkt in het centrum van Veere. Informatie: www.veeresgenoegen.nl.

Jubilarissen bij ZMB

De Zeeuwse Muziek Bond heeft Jaap P. van de Sande (Harmonie Biervliet) onderscheiden voor zijn tachtigjarig jubileum in de muziekwereld.
Overzicht van de overige jubilarissen.
Zeventig jaar: Benny Schelfhout (Ons Klein Orkest Heikant).
Zestig jaar: Antoine Duthoy (Aardenburgsche Fanfare); Roger Neyt (Vereenigde Vrienden Sas van Gent).
Vijftig jaar: G.C. van Damme en J. Vredenbregt (De Witte van Haemstede Burgh-Haamstede).
Veertig jaar: Marc Moens (Aardenburgsche Fanfare); Bram Oppeneer (Hosanna Axel); Cindy Ferket-Schalkens (Muziekvereniging Heikant); Mark Feyen (Vereenigde Vrienden Sas van Gent).

DECEMBER

Za 17	VEERE, HET AKKOORD	16.30 UUR	Kerstconcert Muziekvereniging Veere's Genoegen.

JANUARI			
Zo 15	VLISSINGEN, TER REEDE	14.30 UUR	Nieuwjaarsconcert Bouw- en Infraharmonie Nederland.

PROVINCIE **ZUID-HOLLAND**

Nieuwjaarsconcert door Excelsior in De Lier

Vrijdag 6 januari (20.00 uur) is in de Vredekerk in De Lier het nieuwjaarsconcert van harmonievereniging Excelsior. Het programma met onder meer een ouverture van Dvorák, een walsmedley en mars van Johann Strauss en filmmuziek uit *The Mask of Zorro* varieert van klassieke tot lichte muziek. Ook het leerlingenorkest komt in actie. Informatie: www.excelsiordelier.nl.

Kerstsing-in met Excelsior Papendrecht

Vrijdag 23 december (20.00 uur) verzorgt het orkest Excelsior Papendrecht in de Bethlehemkerk de kerstsing-in met medewerking van jongerenkoor Anthem en visuele omlijsting door zandkunstenaar Gert van der Vijver. Orkest en koor wisselen elkaar af en brengen ook gezamenlijk liederen ten gehore. Het publiek kan met samenzang een bijdrage leveren aan de sfeer van deze avond. Informatie: www.excelsiorpapendrecht.nl.

Crescendo In Concert Proms

Zaterdag 4 februari vindt in sporthal Cromstrijen in Numansdorp het jaarlijkse *Crescendo in Concert* plaats. Muziekvereniging Crescendo Zuid-Beijerland brengt samen met zangeres Meike van der Veer (bekend van The Voice of Holland) en zanger/entertainer Harrie van Grinsven een programma met tal van muziekstijlen zoals funk, pop, soul, Nederlandstalig en filmmuziek. Informatie: www.crescendozb.nl.

Kerstconcert door Stedelijk Blaasorkest Spijkenisse

Stedelijk Blaasorkest Spijkenisse verzorgt 17 december (19.30 uur) een kerstconcert in De Ontmoetingskerk te Spijkenisse. Medewerking komt van gemengd koor Les Sirènes De Lier en een kinderkoor, gevormd uit kinderen van basisschool De Rank. Informatie: www.sbs-spijkenisse.nl.

Kerstconcert door Concordia

Vrijdag 23 december (20.00 uur) klinkt in cultureel centrum De Tuyter in Krimpen aan de IJssel het kerstconcert van muziekvereniging Concordia. Na de opening door het jeugdorkest speelt het fanfareorkest onder andere *Russische Kerstmuziek* (Alfred Reed, arr. Jan Nellestijn) en *Christmas Carol Fantasy* (arr. Takashi Hoshide). De melody- & percussionband treedt op met violiste Zhanel Auezova.

Nieuwjaarsconcert door Excelsior Papendrecht

Het orkest van muziekvereniging Excelsior Papendrecht geeft zaterdag 14 januari (20.15 uur) een nieuwjaarsconcert in Theater De Willem. Het ensemble C'est si Bon verleent medewerking met muziek in de stijl van de legendarische zigeunergitarist Django Reinhardt. Informatie: www.excelsiorpapendrecht.nl.

Harmonie Katwijk met trombonist Jos Jansen

Harmonie Katwijk presenteert vrijdag 6 januari in de Dorpskerk in Katwijk aan den Rijn in de Dorpskerk het 15e nieuwjaarsconcert. Gastsolist is bastrombonist Jos Jansen, lange tijd verbonden aan de Marinierskapel der Koninklijke Marine en internationaal solist.

Excelsior Tutti Colore van start

Muziekvereniging Excelsior Papendrecht start in 2017 met het onderwijsproject *Excelsior Tutti Colore*. Kinderen krijgen op felgekleurde kunststof blaasinstrumenten, zoals trompet of trombone, 15 lessen van een professionele docent. Ook wordt er van begin af aan samengespeeld in het kleurrijke Tutti Colore Orkest. Het onderwijsproject wordt mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage uit de Rabobank-campagne *Aandeel in elkaar*. Informatie: www.excelsiorpapendrecht.nl.

Nieuwjaarsconcert door NLS Klaaswaal

Muziekvereniging Na Lang Streven Klaaswaal opent zondag 8 januari (11.00 uur) het nieuwe jaar met een concert in sportzaal De Bongerd. Alle orkesten van NLS komen in actie. Informatie: www.nlsklaaswaal.nl.

Brel & Brass met de Koninklijke Harmoniekapel Delft

De mooiste nummers van Jacques Brel zijn zaterdag 28 januari (20.15 uur) te horen in Theater de Veste in Delft. De Vlaamse zangeres Micheline Van Hautem voert dan samen met de Koninklijke Harmoniekapel Delft (KHD) de voorstelling *Brel & Brass* uit. Van Hautem geldt sinds het verschijnen van haar album *Songs of Jacques Brel* als een van Europa's beste Brel-vertolkers. Voor de pauze speelt het 75-koppige orkest een instrumentaal programma. Daarna zingt Van Hautem samen met orkest en solistische medewerking van bastrombonist Jos Jansen de mooiste liedjes van de Belgische chansonnier.

Volkskerstzang in 's-Gravendeel.

Dinsdag 20 december (20.00 uur) is in het Atrium van wooncomplex De Boomgaard in 's-Gravendeel de jaarlijkse volkskerstzang. Fanfareorkest Na Lang Streven en interkerkelijk koor Kairos brengen een programma met kerstmuziek.

DECEMBER			
Vr 16	DE LIER, VREDEKERK	20.00 UUR	Kerstconcert Stedelijk Blaasorkest Spijkenisse en gemengd koor Les Sirènes De Lier.
Za 17	SPIJKENISSE, ONTMOETINGSKERK	20.00 UUR	Kerstconcert Stedelijk Blaasorkest Spijkenisse en gemengd koor Les Sirènes De Lier.
Vr 23	PAPENDRECHT, BETHLEHEMKERK	20.00 UUR	Kerstsing-In door muziekvereniging Excelsior Papendrecht m.m.v. jongerenkoor Anthem en zandkunstenaar Gert van der Vijver.
Vr 23	KRIMPEN AAN DEN IJSSEL, DE TUYTER	20.00 UUR	Kerstconcert door muziekvereniging Concordia Krimpen aan den IJssel.

PROVINCIE

JANUARI			
Vr 06	**DE LIER, VREDEKERK**	20.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door harmonie Excelsior De Lier.
Vr 06	**KATWIJK, DORPSKERK**		Nieuwjaarsconcert door Harmonie Katwijk.
Zo 08	**KLAASWAAL, DE BONGERD**	11.00 UUR	Nieuwjaarsconcert door muziekvereniging NLS Klaaswaal.
Za 14	**PAPENDRECHT, THEATER DE WILLEM**	20.15 UUR	Nieuwjaarsconcert door Excelsior Papendrecht m.m.v. C'est si Bon.
Za 28	**DELFT, THEATER DE VESTE**	20.15 UUR	Concert Brel & Brass door de Koninklijke Harmoniekapel Delft.
FEBRUARI			
Za 04	**NUMANSDORP, SPORTHAL CROMSTRIJEN**		Concert door muziekvereniging Crescendo Zuid-Beijerland.

Deadline voor provinciepagina's

Aankondigingen van concerten, evenementen, workshops, clinics, concoursen, themadagen en andere (openbare) activiteiten voor de provinciepagina's in de periode van **3 februari en 19 maart 2017** dienen uiterlijk **MAANDAG 2 JANUARI 2017** bij de redactie binnen te zijn. Het redactieadres is: redactie@klankwijzer.nl

Uw persbericht dient in ieder geval de volgende gegevens te bevatten: datum, locatie, aanvangstijd, namen van de uitvoerende verenigingen, uit te voeren werken, verkrijgbaarheid van toegangskaarten en verdere bijzonderheden (bijvoorbeeld gastsolisten, cross-overs, premières, speciale aanleiding etc.). De volgende uitgave verschijnt op 31 januari 2017.

COLOFON

klankwijzer

Magazine voor blaasmuziek-, slagwerk- en showsector in Nederland

Uitgever BCM
Verschijnt 8 keer per jaar

Klankwijzer bevat de mededelingen van de **Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie** (KNMO)
Ganzenmarkt 6
3512 GD Utrecht
tel. 085-7822810

Aangesloten bonden:
- Brabantse Bond van Muziekverenigingen (BBM)
- Organisatie van Muziekverenigingen in Fryslân (OMF)
- Muziekbond Groningen en Drenthe (MGD)
- Muziekbond Gelderland-Flevoland (MBGF)
- Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM)
- Limburgse Bond van Tamboerkorpsen (LBT)
- Muziekorganisatie Noord-Holland en Utrecht (MNHU)
- Overijsselse Bond van Muziekverenigingen (OBM)
- Zeeuwse Muziek Bond (ZMB)
- Zuid-Hollandse Bond van Muziekverenigingen (ZHBM)

Redactie:
redactie@klankwijzer.nl

Website:
www.klankwijzer.nl

Advertenties:
Uitgeverij BCM
tel. 040-8447644
Coen Broers
tel. 040-8447653
e-mail: c.broers@bcm.nl

Aanleveren advertenties en administratie:
Sia Eltink tel. 040-8447667
e-mail: s.eltink@bcm.nl

Abonnementen:
BCM Abonnementen Service
Mirjam Schoenmakers tel. 085-7600237
e-mail: abonnement@bcm.nl

Tarieven abonnementen:
Jaarabonnement 37,00 euro
Jaarabonnement buitenland 44,00 euro

Hoofd- en eindredactie:
Frank Vergoossen

Redactieraad:
Bart van Meijl (voorzitter), Petra van der Aart, Hilde Belgraver, Doeke bij de Leij, Rob Janssen, Silvia Segers. Chris Timmer, Romi Valkema, Riet van der Weijde.

Tekstcontrole Klankwijzer-katern:
Petra van der Aart, Ineke van Loenen, Miel Rasenberg

Vormgeving:
Rik Janssen, Patrick Hoogduin, Eric Waterschoot, Marcha van den Einden, Marjanne Gielen, Nicole Lennards, Sharon Schlenter, Danielle Bouman, Lindsey Schlenter,

Druk:
PreVision Graphic Solutions, Eindhoven

Uitgever/Directeur BCM:
Eric Bruger

BCM B.V.
Postbus 1392
5602 BJ Eindhoven

Rechten: Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, vermenigvuldigd of gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van BCM Uitgevers B.V.. BCM Uitgevers B.V. kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de verstrekte juistheid en volledigheid van alle in deze uitgave opgenomen teksten en beelden. Alle genoemde prijzen en gegevens zijn onder voorbehoud.

Digital was never more natural

Now available in a selection of upright and grand piano models, TransAcoustic will change your perception of what a piano can do.

Incorporating specially developed transducers, TransAcoustic lets you play digital samples of other instruments, including our CFX concert grand, through the soundboard, with total control over their volume.

Thanks to the piano's natural resonance, samples come alive like never before and digital sounds can be blended with the acoustic sound too.

Visit **nl.yamaha.com** to discover more.

facebook.com/YamahaPianosEurope

Follow us on Twitter / YamahaPianosEU

TransAcoustic

Seles

Henri Selmer Parijs is constant in ontwikkeling van nieuwe instrumenten. Met trots kunnen wij u melden dat onze SeleS lijn is uitgebreid met een nieuwe houten student lijn klarinet onder de naam Prologue.

De Prologue is licht en gemakkelijk bespeelbaar, met een geweldig speelcomfort en een verzilverde applicatuur speciaal ontworpen voor klarinettisten op alle niveaus.

De akoestische ontwikkeling zorgt voor een optimale intonatie van de Prologue waardoor dit instrument een opmerkelijke plaats inneemt in dit segment van de markt.

Presénce
€ 2868,00

Prologue
€ 1515,00

De Prologue is ook leverbaar met een extra linker Es klep.

Seles par Henri Selmer Paris

www.selmer.nl
info@selmer.nl

FABRIQUÉ EN FRANCE

Blaasinstrumenten Import Nederland BV